

T.C
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT TARİHİ ANA BİLİM DALI

AYVALIK EVLERİ

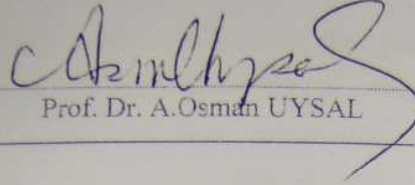
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Ç. TÜRKER

Hazırlayan
Berrin Akın

Çanakkale-2007

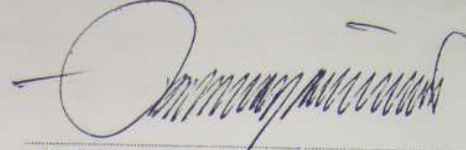
Berrin AKIN tarafından Yrd. Doç. Dr. Ayşe ÇAYLAK TÜRKER yöneticiliğinde hazırlanan "AYVALIK EVLERİ" başlıklı tez tarafımızdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. A. Osman UYSAL

Yönetici

Yrd. Doç. Dr. Ayşe ÇAYLAK TÜRKER

Danışman

Yrd. Doç. Dr. Erver YOLCU

Jüri Üyesi

(3 üyeli jürilerde)

(3 üyeli jürilerde)

Müdür

Sosyal Bilimler Enstitüsü

ÖZET

Bu çalışma, en genel anlamıyla Balıkesir iline bağlı Ayvalık ilçesinde yer alan, XIX. ve XX. Yüzyıl Osmanlı Dönemi'ne ait evleri, plan, mimari malzeme ve süsleme özellikleri açısından incelemeyi amaçlamıştır. Ayvalık kent dokusu içinde önemli bir yere sahip evler arasından plan ve cephe çizimleri elde edilen 27 tanesi üzerinde çalışılmıştır. Bu evler belli bir sokağa ya da bölgeye ait olmayıp, yerleşimin farklı alanlarından seçilmiştir. Kent dokusu içindeki diğer konutlarla çalışma desteklenip, Ayvalık Evleri ile ilgili değerlendirme ve sonuçlara ulaşılmıştır.

Kentsel planda, giriş cepheleri sokağa bakan arka avlulu, bitişik nizamda yerleştirilmiş bir düzene sahiptir. Zemin kat üzerine yükselen bir ya da iki katlı evlerde, geleneksel konut tipolojisinin iç sofalı plan şeması uygulanmıştır.

Yapım malzemesi olarak taş, çıkmalarda ahşap kullanılmıştır. Taş, pencere ve kapı kuruluşlarında, ahşap kapı ve pencerelerin kanatlarıyla iç mekân öğelerinde, demir pencere ve kapıların örgü şebekelerinde kullanılan başlıca malzemelerdir.

Cephe düzeni yerleşimin coğrafik ve iklimsel koşulları içinde biçimlenmiştir. Cephe düzeni çok sayıda pencere kuruluşu ile büyük ölçülerde tutulmuş giriş kapısından meydana gelmiştir.

1970 yılından beri kentsel sit ilan edilen ve Anıtlar Genel Müdürlüğü Kararınca koruma altındaki Ayvalık'taki 1700 evin, büyük bir bölümünün özgün plan ve mimari özelliklerini koruması, hem kent adına yaşaması gereken bir kültürel miras hem de geleneksel konut mimarisi açısından zengin bir kaynağı oluşturur.

SUMMARY

In this research, it is aimed to analyze the 19th and 20th century Ottoman houses which are located in Ayvalık, the district of Balıkesir, in terms of plan, architectural material and decorative characteristics. 27 houses of which plan and facade design works maintained have been focused among the noteworthy houses in Ayvalık town structure. These 27 houses have been chosen from different parts of the settlement not belonging to a particular street or territory. The research, being supported by the other houses in the town structure, includes evaluation and conclusion parts about Ayvalık house.

In urban plan, entry facade are in the design of facing backyards and in an attached position. In hall plan schema of traditional house typology has been applied with one or double flatted houses climbing on the ground floor.

Stone is used as the construction material and wood is used in hangovers. The basic material in window and door constructions is stone; in window and door shutters and in inside decoration is wood; and in knitting network of the windows and doors is iron.

Facade design has been shaped accordingly with the geographic and climate conditions of the settlement. Facade design consists of a great number of windows and an entry door in large measures.

The 1700 houses in Ayvalık, being declared as urban protected area and being in architectural conservation in moderation of General Directorate of Monument, generates a vast resource in the aspects of traditional house architecture and cultural heritage since the bulk of the houses keep the original plan and the architectural characteristics.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
SUMMARY.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
RESİM LİSTESİ.....	vii
EKLER.....	xvii
ÖNSÖZ.....	xx
I.GİRİŞ	2
II. KONUT MİMARİSİ VE YERLEŞİM.....	6
III. 19. YY. OSMANLI MİMARİSİNDE YABANCI ETKİLER VE GELENEKSEL KONUT MİMARLIĞI.....	8
III.1.YABANCI ETKİLER.....	8
III.2. GELENEKSEL KONUT MİMARLIĞI	10
IV. AYVALIK COĞRAFYASI, TARİHİ, VE KENT DOKUSU	
IV.1. AYVALIK'IN COĞRAFYASI	13
IV.2. AYVALIK'IN TARİHİ	13
IV.3. AYVALIK KENT DOKUSU	15

V.AYVALIK'TA GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ	16
VI. KATALOG.....	19
Katalog No 1.....	20
Katalog No 2.....	25
Katalog No 3.....	30
Katalog No 4.....	35
Katalog No 5.....	40
Katalog No 6.....	45
Katalog No 7.....	50
Katalog No 8.....	55
Katalog No 9.....	60
Katalog No 10.....	65
Katalog No 11.....	70
Katalog No 12.....	75
Katalog No 13.....	80
Katalog No 14.....	85
Katalog No 15.....	90
Katalog No 16.....	95
Katalog No 17.....	100
Katalog No 18.....	105
Katalog No 19.....	110
Katalog No 20.....	115
Katalog No 21.....	120
Katalog No 22.....	125
Katalog No 23.....	130
Katalog No 24.....	135
Katalog No 25.....	140
Katalog No 26.....	145
Katalog No 27.....	150

VII. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ.....	155
VII.1.PLAN.....	157
VII. 2. MALZEME VE TEKNİK.....	159
VII.3. CEPHE DÜZENİ.....	163
VII. 3.1. Ayvalık Evlerinde Tek Katlı Yapılar.....	165
VII. 3.1.1. Simetrik Cephe Düzeni.....	165
VII. 3.1.2. Asimetrik Cephe Düzeni.....	165
VII. 3.2. Ayvalık Evlerinde İki Katlı Yapılar.....	166
VII. 3.2.1.Çıkmalı Cephe Düzeni.....	166
VII. 3.2.2. Çıkmasız Cephe Düzeni.....	167
VII. 3.2.2.a Simetrik Düzen.....	167
VII. 3.2.2.b. Asimetrik Düzen.....	168
VII.4.CEPHE ELEMANLARI.....	168
VII. 4.1. Kapılar.....	168
VII. 4.2. Pencereleler.....	170
VII. 4.2.1. Örgü Şebeke.....	171
VII. 4.2.2. Demir Parmaklık.....	171
VII. 4.2.3. Çiçeklik.....	171
VII. 4.2.4. Kanat.....	172
VII. 4.2.5. Pencere Konsolları.....	172
VII. 4.3. Silmeler.....	172
VII. 4.4. Saçaklar.....	173
VII. 4.5. Balkonlar.....	173
VII 5. İÇ MEKÂN.....	173
VII.6. SÜSLEME.....	177

VII. 7. SONUÇ.....180

KAYNAKÇA.....181

RESİMLER

EKLER

RESİM LİSTESİ

Resim No 1: XX. Yüzyıl Başı Ayvalık

Resim No 2: Ayvalık Genel Görüntü

Resim No 3: Ayvalık Genel Görüntü

Resim No 4: Katalog 1-Giriş Cephesi

Resim No 5: Katalog 1-Yan Cephe

Resim No 6: Katalog 1-Arka Cephe

Resim No 7: Katalog 1-Giriş Kapısı

Resim No 8: Katalog 1-Giriş Kapısı Detay

Resim No 9: Katalog 2-Giriş Cephesi

Resim No 10:Katalog 2 - Yan Cephe

Resim No 11:Katalog 2- Arka Cephe

Resim No 12:Katalog 2-İç Mekân

Resim No 13:Katalog 2-Giriş Kapısı

Resim No 14: Katalog 2-Giriş Kapısı Detay

Resim No15: Katalog 3-Giriş Cephesi

Resim No 16: Katalog 3-Yan Cephe

Resim No 17:Katalog 3-Yan Cephe

Resim No 18: Katalog 3-Arka Cephe

Resim No 19:Katalog 3-Giriş Kapısı

Resim No 20:Katalog 3-Giriş Kapısı Detay

Resim No 21:Katalog 3-Cephe Penceresi

Resim No 22:Katalog 4- Giriş Cephesi

Resim No 23: Katalog 4-Yan Cephe

Resim No 24: Katalog 4-Giriş Kapısı

- Resim No 25: Katalog 5-Giriş Cephesi
- Resim No 26: Katalog 5-Arka Cephe
- Resim No 27: Katalog 5- Giriş Kapısı
- Resim No 28: Katalog 5-Giriş Cephesi Pencereleler
- Resim No 29:Katalog 5-İç Mekân Sofa
- Resim No 30:Katalog 5-İç Mekân Üst Kat Sofa
- Resim No 31:Katalog 5- İç Mekân Oda
- Resim No 32:Katalog 5-İç Mekân Tavan Süslemesi
- Resim No 33:Katalog 5-İç Mekân Tavan Süslemesi
- Resim No 34:Katalog 5- İç Mekân Tavan Süslemesi
- Resim No 35: Katalog 6-Giriş Cephesi
- Resim No 36: Katalog 6-Yan Cephe
- Resim No 37: Katalog 6-Giriş Kapısı
- Resim No 38:Katalog 6-Giriş Kapısı Detay
- Resim No 39: Katalog 6-İç Mekân Sofa
- Resim No 40: Katalog 6-İç Mekân Oda
- Resim No 41: Katalog 6- İç Mekân Dolap
- Resim No 42: Katalog 6-Cephe Süsleme
- Resim No 43:Katalog 6-Kapı Süsleme
- Resim No 44:Katalog 7-Giriş Kapısı
- Resim No 45:Katalog 7-Yan Cephe
- Resim No 46: Katalog 7-Arka Cephe
- Resim No 47: Katalog 7-Giriş Kapısı
- Resim No 48: Katalog 8-Giriş Cephesi
- Resim No 49: Katalog 8-Giriş Kapısı

- Resim No 50: Katalog 8-Cephe Pencere
- Resim No 51: Katalog 9-Giriş Cephesi
- Resim No 52: Katalog 9-Yan Cephe
- Resim No 53: Katalog 9-Arka Cephe
- Resim No 54: Katalog 9- Giriş Kapısı
- Resim No 55: Katalog 9-Giriş Kapısı Detay
- Resim No 56: Katalog 9-Cephe Pencere
- Resim No 57: Katalog 9-Kapı Süsleme
- Resim No 58: Katalog 10-Giriş Cephesi
- Resim No 59: Katalog 10-Giriş Kapısı
- Resim No 60: Katalog 10-Cephe Pencere
- Resim No 61: Katalog 10-Cephe Pencere
- Resim No 62: Katalog 11-Giriş Cephesi
- Resim No 63: Katalog 11-Yan Cephe
- Resim No 64: Katalog 11-Arka Cephe
- Resim No 65: Katalog 11-Cephe Pencere
- Resim No 66: Katalog 11-Giriş Kapısı
- Resim No 67: Katalog 12-Giriş Cephesi
- Resim No 68: Katalog 12- Yan Cephe
- Resim No 69: Katalog 12-Arka Cephe
- Resim No 70: Katalog 12-Giriş Kapısı
- Resim No 71: Katalog 12-Depo-Dükkân Kapısı
- Resim No 72: Katalog 12-İç Mekân Kapı
- Resim No 73: Katalog 12-İç Mekân Ocak
- Resim No 74: Katalog 13-Giriş Cephesi

- Resim No 75: Katalog 13- Yan Cephe
- Resim No 76: Katalog 13-Giriş Kapısı
- Resim No 77: Katalog 13-Giriş Kapısı Detay
- Resim No 78: Katalog 13-Cephe Pencere
- Resim No 79: Katalog 13-İç Mekân
- Resim No 80: Katalog 13-İç Mekân Dolap
- Resim No 81: Katalog 14-Giriş Cephesi
- Resim No 82: Katalog 14-Yan Cephe
- Resim No 83: Katalog 14-Kapı Detay
- Resim No 84: Katalog 14- Cephe Pencere
- Resim No 85: Katalog 15-Giriş Cephesi
- Resim No 86: Katalog 15-Yan Cephe
- Resim No 87: Katalog 15-Yan Cephe
- Resim No 88: Katalog 15-Depo- Dükân
- Resim No 89: Katalog 15-Giriş Kapısı
- Resim No 90: Katalog 15-Kapı Detay
- Resim No 91: Katalog 15-Pencere Detay
- Resim No 92: Katalog 16-Giriş Cephesi
- Resim No 93: Katalog 16-Yan Cephe
- Resim No 94: Katalog 16-Yan Cephe
- Resim No 95: Katalog 16- Cephe Pencere
- Resim No 96: Katalog 16-Pencere Detay
- Resim No 97: Katalog 16-Giriş Kapısı
- Resim No 98: Katalog 16-Kapı Detay
- Resim No 99: Katalog 17-Giriş Cephesi

- Resim No 100: Katalog 17-Yan Cephe
- Resim No 101: Katalog 17-Arka Cephe
- Resim No 102: Katalog 17-Giriş Kapısı
- Resim No 103: Katalog 18-Giriş Cephesi
- Resim No 104: Katalog 18-Yan Cephe
- Resim No 105: Katalog 18-Arka Cephe
- Resim No 106: Katalog 18-Giriş Kapısı
- Resim No 107: Katalog 18-Cephe Pencere
- Resim No 108: Katalog 19-Giriş Cephesi
- Resim No 109: Katalog 19-Arka Cephe
- Resim No 110: Katalog 19-Giriş Kapısı
- Resim No 111: Katalog 19-Giriş Kapısı Detay
- Resim No 112: Katalog 19-Giriş Kapısı Süsleme
- Resim No 113: Katalog 19-Cephe Pencere Üst
- Resim No 114: Katalog 19- Cephe Pencere Alt
- Resim No 115: Katalog 20- Giriş Cephesi
- Resim No 116: Katalog 20- Yan Cephe
- Resim No 117: Katalog 20- Giriş Kapısı
- Resim No 118: Katalog 20- Kapı Detay
- Resim No 119: Katalog 20- Cephe Pencere
- Resim No 120: Katalog 20- Dükkan -Depo Kapısı
- Resim No 121: Katalog 21- Giriş Cephesi
- Resim No 122: Katalog 21- Yan Cephe
- Resim No 123: Katalog 21- Yan Cephe
- Resim No 124: Katalog 21- Giriş Kapısı

- Resim No 125: Katalog 21- Kapı Detay
- Resim No 126: Katalog 21- Kapı Süsleme
- Resim No 127: Katalog 21- Cephe Pencere
- Resim No 128: Katalog 21- Balkon Konsol Süsleme
- Resim No 129: Katalog 22- Giriş Cephesi
- Resim No 130: Katalog 22- Yan Cephe
- Resim No 131: Katalog 22- Giriş Kapısı
- Resim No 132: Katalog 22- Dükkân- Depo Kapısı
- Resim No 133: Katalog 22- Cephe Pencere
- Resim No 134: Katalog 23- Giriş Cephesi
- Resim No 135: Katalog 23- Yan Cephe
- Resim No 136: Katalog 23- Arka Cephe
- Resim No 137: Katalog 23- Giriş Kapısı
- Resim No 138: Katalog 23- Dükkân Depo Kapısı
- Resim No 139: Katalog 23- Cephe Pencere
- Resim No 140: Katalog 23- Cephe Balkon
- Resim No 141: Katalog 24- Giriş Cephesi
- Resim No 142: Katalog 24- Yan Cephe
- Resim No 143: Katalog 24- Cephe Kapılar
- Resim No 144: Katalog 24- Kapı Detay
- Resim No 145: Katalog 24- Kapı Süsleme
- Resim No 146: Katalog 24- Cephe Pencere
- Resim No 147: Katalog 25- Giriş Cephesi
- Resim No 148: Katalog 25- Yan Cephe
- Resim No 149: Katalog 25- Giriş Kapısı

- Resim No 150: Katalog 25- Kapı Detay
- Resim No 151: Katalog 25- Dükkân- Depo Kapısı
- Resim No 152: Katalog 25- Cephe Pencere
- Resim No 153: Katalog 25- Cephe Pencere Detay
- Resim No 154: Katalog 26- Giriş Cephesi
- Resim No 155: Katalog 26- Yan Cephe
- Resim No 156: Katalog 26- Giriş Kapısı
- Resim No 157: Katalog 26- Cephe Pencere
- Resim No 158: Katalog 26- Cephe Çıkma
- Resim No 159: Katalog 27- Giriş Cephesi
- Resim No 160: Katalog 27- Yan Cephe
- Resim No 161: Katalog 27- Arka Cephe
- Resim No 162: Katalog 27- Giriş Kapısı
- Resim No 163: Cephe Pencere
- Resim No 164: Köşe Silmesi
- Resim No 165: Ayvalık Evleri (Bitişik Nizam)
- Resim No 166: Ayvalık Evleri (Bitişik Nizam)
- Resim No 167: Zemin Kat (Dükkân –Depo I)
- Resim No 168: Zemin Kat (Dükkân –Depo II)
- Resim No 169: Zemin Kat (Dükkân –Depo Kapı I)
- Resim No 170: Zemin Kat (Dükkân –Depo Kapı II)
- Resim No 171: Zemin Kat (Dükkân –Depo İç Mekân)
- Resim No 172: Yapım Malzemesi -Sarımsak Taşı
- Resim No 173: Sarımsak Taşı Süsleme Ögesi

Resim No 174: Sarımsak Taşı (Yunanistan-Midilli Adası)

Resim No 175: Sarımsak Taşı (Altınova)

Resim No 176: Yapım Malzemesi-Çıkma (Ahşap Bağdadi)

Resim No 177: Ahşap Malzeme (İç Mekân Kapı)

Resim No 178: Demir Malzeme(Kapı Pencere)

Resim No 179: Demir Malzeme (Balkon Konsolu)

Resim No 180: Demir Malzeme (Kapı Kanatları Pencere)

Resim No 181: Mermer Malzeme (İç Mekân Merdiven)

Resim No 182: Alçı Malzeme (Tavan)

Resim No 183: Altınova Ev (Cephe Düzeni)

Resim No 184: Yunanistan-Midilli Adası Ev (Cephe Düzeni)

Resim No 185: Ahşap Çıkma

Resim No 186: Giriş Kapısı

Resim No 187: Altınova Ev Giriş Kapısı

Resim No 188: Yunanistan-Midilli Adası Giriş Kapısı

Resim No 189: Yunanistan-Midilli Adası Giriş Kapısı

Resim No 190: Kapı Tokmağı

Resim No 191: Zemin Kat Pencere Biçim

Resim No 192: Üst Kat Pencere Biçim

Resim No 193: Pencere Çiçeklik

Resim No 194: Pencere Ahşap Kanat

Resim No 195: Pencere Kanat Çengeli

Resim No 196: Pencere Konsol Uçları

Resim No 197: Cephe Yatay Silme

Resim No 198: Cephe Köşe Silme

- Resim No 199: Cephe Saçak
- Resim No 200: Cephe Balkon
- Resim No 201: Yunanistan-Midilli Adası Balkon
- Resim No 202: Depo-Dükkân İç Mekan
- Resim No 203: Sofa
- Resim No 204: Oda
- Resim No 205: Oda Kapısı
- Resim No 206: İç Mekân Merdiven
- Resim No 207: İç Mekân Tavan
- Resim No 208: İç Mekân Dolap
- Resim No 209: İç Mekân Ocak
- Resim No 210: İkona Dolabı
- Resim No 211: Girit Aynası
- Resim No 212: Kapı Süsleme Ögesi
- Resim No 213: Kapı Süsleme Ögesi
- Resim No 214: Balkon Konsol (Süsleme Ögesi)
- Resim No 215: Pencere (Süsleme Ögesi)
- Resim No 216: Köşe Silme(Süsleme Ögesi)
- Resim No 217: Kapı Sütun Başlığı
- Resim No 218: Kapı Kemer Süsleme
- Resim No 219: Kapı Akroter
- Resim No 220: Çiçeklik (Süsleme Ögesi)
- Resim No 221: Pencere Örgü(Süsleme Ögesi)
- Resim No 222: Kapı Örgü Şebeke
- Resim No 223: Balkon Konsol(Süsleme Ögesi)

Resim No 224: Kapı Tokmağı(Süsleme Ögesi)

Resim No 225: Kapı Tokmağı(Süsleme Ögesi)

Resim No 226: Alçı Süsleme

Resim No 227: Alçı Süsleme

Resim No 228: Alçı Süsleme

Resim No 229: Tavan Süslemesi

EKLER

EK 1:Kentsel Sit Kararı:(Ayvalık İlçesi Gayri Menkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu Kararı)

EK 2: Haritalar

- Harita No 1: .....Ayvalık'ın Yeri
- Harita No 2: .....Ayvalık ve Adaları
- Harita No 3:.....Ayvalık Topografyası
- Harita No 4: .....Ayvalık Nazım Planı
- Harita No 5: .....Ayvalık ve Ege Adaları

EK 3: Çizim Listesi

- Çizim No 1: .....Ayvalık'ın Evleri Plan Tipleri
- Çizim No 2: .....Ayvalık Evleri Cephe Tipleri
Tek Katlılar
- Çizim No 3:.....Ayvalık Evleri Cephe Tipleri
2 Katlılar (Çıkmalılar)
- Çizim No 4: .....Ayvalık Evleri Cephe Tipleri
Katlılar (Çıkmasız)
- Çizim No 5: .....Kapılar
- Çizim No 6: .....Pencereler
- Çizim No 7: .....Pencere Çiçeklikleri

EK 4: Yararlanılan Çizim Ve Planlar

Katalog No 1: Mimar Nilden ÇİGNER	Restorasyon Plan Ve Projesi
Katalog No2: Mimar Nilden ÇİGNER	Restorasyon Plan Ve Projesi
Katalog No3: Mimar Nilden ÇİGNER	Restorasyon Plan Ve Projesi
Katalog No4: Mimar Aslı NİGDELİOĞLU	Restorasyon Projesi
Katalog No5: Restoratör Gamze SOYKAN	Kroki Çizimi
Katalog No6: Restoratör Ahmet GÜLKOKAN	Kroki Çizimi
Katalog No7: Mimar Müjdat SOYLU	Restorasyon Projesi
Katalog No8: Mimar Müjdat SOYLU	Restorasyon Projesi
Katalog No9: Mimar Müjdat SOYLU	Restorasyon Projesi
Katalog No 10: Mimar Aslı NİGDELİOĞLU	Restorasyon Projesi
Katalog No 11: Mimar Nilden ÇİGNER	Restorasyon Projesi
Katalog No 12: Mehmet İŞARET	Restorasyon Projesi
Katalog No 13: Birol KOŞVAR	Restorasyon Projesi
Katalog No 14: Birol KOŞVAR	Restorasyon Projesi
Katalog No15: Mimar Müjdat SOYLU	Restorasyon Projesi
Katalog No 16: Mimar Nilden ÇİGNER	Restorasyon Projesi
Katalog No 17: Mimar Nilden ÇİGNER	Restorasyon Projesi
Katalog No18: Mimar Müjdat SOYLU	Restorasyon Projesi
Katalog No19 : Restoratör Ahmet GÜLKOKAN	Kroki Çizim
Katalog No20: Restoratör TUBA ÖZDAMAR	Kroki Çizim
Katalog No21: Mimar Nilüfer GÜLTEKİN Mimar Özgür TURAN	Restorasyon Projesi
Katalog No22: Restoratör Ahmet GÜLKOKAN	Kroki Çizim
Katalog No23: Bilge Gönül YILDIRIM	Doktora Tezi Çalışması (Plan Çizimi)

Katalog No24 : Bilge Gönül YILDIRIM	Doktora Tezi Çalışması (Plan Çizimi)
Katalog No25 : Bilge Gönül YILDIRIM	Doktora Tezi Çalışması (Plan Çizimi)
Katalog No26 : Bilge Gönül YILDIRIM	Doktora Tezi Çalışması (Plan Çizimi)
Katalog No27: Mimar Nurcan UYDAŞ	Restorasyon Projesi
Çizim No 1: Levent ÜNVERDİ	Lisans Tezi Çalışması
Çizim No 2: Levent ÜNVERDİ	Lisans Tezi Çalışması
Çizim No 3: Levent ÜNVERDİ	Lisans Tezi Çalışması
Çizim No 4: Levent ÜNVERDİ	Lisans Tezi Çalışması
Çizim No 5: Bilge Gönül YILDIRIM	Doktora Tezi Çalışması
Çizim No 6: Bilge Gönül YILDIRIM	Doktora Tezi Çalışması
Çizim No 7: Bilge Gönül YILDIRIM	Doktora Tezi Çalışması

ÖNSÖZ

Kentler bir kez kurulur, uygarlıklar yıkılsa da, toplumlar ve ona ait kültürler değişse de kentler varlığını tarih içinde sürdürmeye yine de devam eder. Kent yeni gelenin, eskisinin üzerinde var olmasına olanak verir, bu nedenledir ki; kentler bir kere kurulduktan sonra birçok farklı uygarlığın yarattığı birikim katmanıyla yaşamını farklı dönemlerde de yaşamayı sürdürür.

Kenti ve içinde yaşadığı toplumu en iyi şekilde tanıtan mimari yapılar evlerdir. Ev insanın yaşam alanı, kentlerde evlerin yaşam alanlarıdır. Ayvalık Evleri, tarihsel kimliğe sahip bir kentin toplumsal, kültürel tarihine ışık tutabilen, yaşanmışlığın izlerini taşıyan mekânlardır. Günümüzün şehircilik ve konut anlayışı içinde, tüm tarihi kentlerde olduğu gibi bu evler de insana daha yakın, kendilerine özgü bir karaktere sahiptir. Kendi kişisel tarihini açısından da çok önemli bir yere sahip olan Ayvalık'ın, özgün bir yerleşim olmasında en önemli paya sahip bu yapıları sanat tarihçi yaklaşımıyla inceleyebilme olanağı bulabildiğim için çok büyük mutluluk duyduğumu belirtmek isterim.

Ayvalık Evleri ile ilgili bu çalışmanın ortaya çıkması aşamasında öncelikle, tezin danışmanlığını üstlenerek, tüm süreçte fikir ve yöntem konusundaki rehberliği ve bilgi paylaşımıyla büyük desteğini gördüğüm, değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Ayşe Ç. Türker'e; yüksek lisans eğitimimizde bize emek veren, bilgi ve birikimleri sayesinde sanat tarihçi kimliğimize büyük katkıları bulunan değerli hocalarım, Prof. Dr. Ali Osman Uysal'a, Yrd. Doç. Dr. Beate Böhlendorf Arslan'a ve Yrd. Doç. Dr. Turan Takaoğlu saygı ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Çalışmaya plan, cephe çizimleri ve alan bilgisi desteklerinden dolayı Ayvalık'taki mimarlardan Müjdat Soylu, Nilden Çiğner, Aslı Niğdelioğlu, Mehmet İşaret, Birol Koşvar ve Nurcan Uydaş'a teşekkür ederim.

İşbirliği ve yardımlarıyla yükümü hafifleten, özellikle alan çalışmalarını beraberce sürdürdüğüm kardeşim Burçin Akın'a, fotoğraf çekimleri için yıllardır Ayvalık sokaklarında ciddi mesailer harcadığımız, bu tez sürecinde de yine bir arada çalıştığımız desteğiyle çalışmanın yükünü hafifleten arkadaşım Ahmet Gülkokan'a, konuyla ilgili her türlü fikir ve bilgi paylaşımını esirgemeyen arkadaşım Yrd. Doç. Dr. Elif Yılmaz'a; katkılarından dolayı Hakan Dinç'e, Mehtap Özkan'a, Tuba Özdamar'a, Gamze Soykan'a ve Nurettin Akbuluta'a teşekkürlerimi iletme isterim.

Ayvalıkla bağımın oluşturan ve yaşadığım yerin tüm güzelliklerini fark etmemi sağlayan ve hayatım boyunca desteklerini benden esirgemeyen aileme saygı ve teşekkürlerimi sunarken; son olarak ismini yazamayacağım, fakat anmadan da geçemeyeceğim Ayvalık Evleri'nin yaşamasına olanak veren Ayvalıklı Mübadillere ve bu evlerde yaşayan ev sahiplerine çalışmanın ortaya çıkabileceği bir mirası korudukları için minnettarlığımı belirtmek isterim.

Berrin Akın

I. GİRİŞ

Geleneksel Türk Evleri adına son yıllarda belirgin biçimde artan çalışmalar, Anadolu coğrafyasındaki “Türk Evi”nin tanıtılmasına ve sınıflandırmasına katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmalar hem evlerin bölgesel ve iklim gibi şartlara göre farklı biçimler sunabildiğini hem de ortak bir üslubun oluştuğunu vermeye yöneliktir.

Son dönemde, sanat tarihi alanında Osmanlı Konutlarına yönelik çalışmaların önemi daha da artmıştır. Bu çalışmalar, toplumsal, kültürel ve coğrafi bilgilerle bir bütünlük içindedir. Çünkü bu yapıların doğru okunabilmesi için tüm bu bilgilerin varlığına ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer yandan da insana en yakın yapı çeşidi olan evlerin, plan malzeme, teknik, süsleme gibi mimari özellikleri üzerinden toplumsal, kültürel ve coğrafi yapıya dair sonuçlara ulaşılabilmektedir. Bu yüzden Osmanlı Konutlarıyla ilgili çalışmalar, Osmanlı toplum ve kültür yapısı yansıtmaya yönelik çalışmalar durumunda gelmişlerdir.

Araştırma kapsamında Kuzeybatı Anadolu coğrafyasındaki yerleşimlerden biri olan Balıkesir iline bağlı Ayvalık ilçesinin evleri ele alınmıştır. XIX. ve XX. yüzyılın tarihi kent dokusunu yansıtan 27 konut katalog çalışması şeklinde plan, malzeme ve teknik, dış ve iç mekân ile süsleme özellikleri açısından ele alınmış, bu veriler ışığında, kent içindeki diğer birçok yapının da incelenmesi sonucunda Ayvalık Evleri’nin, Geleneksel Konut Mimarisi içerisindeki yeri ve önemi değerlendirilmiştir.

Ayvalık Evleri ile ilgili çalışmanın başlıca amacı; çok kültürlü toplum yapısıyla geniş bir alanda varlık gösteren Osmanlı Devleti’nin, Kuzey Batı Anadolu coğrafyasındaki, mimari birikimine yönelik çalışmalara Ayvalık Evleri kapsamında katkıda bulunabilmektir. Geleneksel Konut Mimarisi örnekleri içinde yer alan Ayvalık Evleri’nin incelenmesi, Kuzey Batı Anadolu, tarihi evlerinin özellikle plan ve cephe tipolojisi çalışmalarının bir parçasının oluşturmasına ve bu bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleriyle ilgili sonuçlara ulaşılabilmeye katkıda bulunmaya yöneliktir.

I. GİRİŞ

Geleneksel Türk Evleri adına son yıllarda belirgin biçimde artan çalışmalar, Anadolu coğrafyasındaki “Türk Evi”nin tanıtılmasına ve sınıflandırmasına katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmalar hem evlerin bölgesel ve iklim gibi şartlara göre farklı biçimler sunabildiğini hem de ortak bir üslubun oluştuğunu vermeye yöneliktir.

Son dönemde, sanat tarihi alanında Osmanlı Konutlarına yönelik çalışmaların önemi daha da artmıştır. Bu çalışmalar, toplumsal, kültürel ve coğrafi bilgilerle bir bütünlük içindedir. Çünkü bu yapıların doğru okunabilmesi için tüm bu bilgilerin varlığına ihtiyaç duyulmaktadır. Diğer yandan da insana en yakın yapı çeşidi olan evlerin, plan malzeme, teknik, süsleme gibi mimari özellikleri üzerinden toplumsal, kültürel ve coğrafi yapıya dair sonuçlara ulaşılabilmektedir. Bu yüzden Osmanlı Konutlarıyla ilgili çalışmalar, Osmanlı toplum ve kültür yapısı yansıtmaya yönelik çalışmalar durumunda gelmişlerdir.

Araştırma kapsamında Kuzeybatı Anadolu coğrafyasındaki yerleşimlerden biri olan Balıkesir iline bağlı Ayvalık ilçesinin evleri ele alınmıştır. XIX. ve XX. yüzyılın tarihi kent dokusunu yansıtan 27 konut katalog çalışması şeklinde plan, malzeme ve teknik, dış ve iç mekân ile süsleme özellikleri açısından ele alınmış, bu veriler ışığında, kent içindeki diğer birçok yapının da incelenmesi sonucunda Ayvalık Evleri’nin, Geleneksel Konut Mimarisi içerisindeki yeri ve önemi değerlendirilmiştir.

Ayvalık Evleri ile ilgili çalışmanın başlıca amacı; çok kültürlü toplum yapısıyla geniş bir alanda varlık gösteren Osmanlı Devleti’nin, Kuzey Batı Anadolu coğrafyasındaki, mimari birikimine yönelik çalışmalara Ayvalık Evleri kapsamında katkıda bulunabilmektir. Geleneksel Konut Mimarisi örnekleri içinde yer alan Ayvalık Evleri’nin incelenmesi, Kuzey Batı Anadolu, tarihi evlerinin özellikle plan ve cephe tipolojisi çalışmalarının bir parçasının oluşturmasına ve bu bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleriyle ilgili sonuçlara ulaşılabilmeye katkıda bulunmaya yöneliktir.

Çalışma kapsamındaki evlerin seçilme sebebi, çoğu bir restorasyon geçirmelerinden ya da restorasyon hazırlığı içinde bulunmalarından dolayı plan ve cephe çizimlerinin bulunmasındadır. Planlarının bulunmasından dolayı yapıların iç mekân ve mimari özelliklerine yönelik verilere daha sağlıklı ulaşılması sağlanmıştır. Kentteki diğer konutlarda çalışmayı bilgi ve görsel malzeme anlamında desteklemişlerdir.

Ayvalık Evleri başlıklı çalışmanın kapsamında, II numaralı Konut ve Yerleşim başlığı altında konut kavramı ve konutları yaşam kültürü ile ilişkisi ele alınmıştır.

III numaralı XIX. Yüzyıl Mimarlığında Yabancı Etkiler ve Geleneksel Konut Mimarlığı, başlıklı bölümde Ayvalık Konut Mimarisini içine alan dönem olması açısından, Batılılaşma ile bu dönemin XIX. yüzyıl mimarisine yansımaları ve Osmanlı içinde yaşayan Gayrimüslimlerin, Levantenlerin ortama etkileri verilmeye çalışılmıştır. Geleneksel Konut Mimarisi bölümünde ise, bu kavram köken, plan ve cephe özellikleri açısından ele alınmıştır.

Çalışma alanını oluşturan Ayvalık yerleşiminin, tarihi, coğrafyası ve kent dokusu hakkında bilgiler IV numaralı konu başlığında verilmiştir.

Çalışmada kullanılan konutların plan ve cephe çizimlerinin elde edilmesi, bu yapıların kent dokusu içerisinde incelenmesi ve belgelenmesi sonucu hazırlanan Ayvalık'ta Geleneksel Konut Mimarisini adına seçilmiş 27 ev katalog kısmını oluşturmuştur.

Tüm bu bilgiler sonucunda Ayvalık Evleri'nin plan, cephe, malzeme ve teknik, cephe öğeleri, iç mekân gibi başlıklarla değerlendirilmesi ve sonuçlara ulaşılması VI. bölümün içeriğini oluşturmuştur.

Çalışmada kapsamında Geleneksel Konut Mimarisi kavramına tipolojisine yönelik çalışmaların incelenmiştir. Anadolu coğrafyasındaki konutların benzerlikleri ve farklılıklarını yaratan koşulları anlamaya yönelik araştırmalar, bu çalışmada da önem kazanmıştır. Bu açıdan, Sedad Hakkı Eldem'in, Türk Evi Plan Tipleri; Önder Küçükerman'ın, Kendi Mekânın

Arayışı İçinde Türk Evi; Ayda Arel'in, Türk Evi Dedikleri, isimli kaynakları, Ayvalık Konutlarının çözümlenmesindeki başlıca kaynakları oluşturmuştur.

Çok geniş bir çalışma alanı olan Geleneksel Konut Mimarisi üzerine Safranbolu Evleri, Kıbrıs Evleri, Buca Evleri, Avanos Evleri, Erzurum Evleri, Kayseri Evleri, Mardin Evleri, Balkanlardaki Türk Mimarisi üzerine yapılmış çalışmalar bulunur. Bunlar hem bir konutun nasıl incelenmesi gerektiğine dair hem de karşılaştırma örnekleri açısından incelenen kaynakları oluştururlar.

Ayvalık üzerine yazılmış farklı disiplinlerdeki tezler, çalışmayı çeşitli açılardan destekleyen çalışmalar oldular. Özellikle Bilge Gönül Yıldırım'ın Batı Anadolu'daki Kültürel Çeşitliliğin Geleneksel Konut Mimarisindeki Değişimine Yansıması -19 ve 20. Yüzyıllarda Ayvalık; Aslı Kıyak'ın, Kentin Biçimsel ve Mekânsal Kurgusunun Çözümlenmesine Dair Bir Yöntem Önerisi ve Ayvalık Örneği; Levent Ünverdi'nin, Ayvalık Merkezi Kentsel Sit Alanı Koruma-Geliştirme Projesi; Elif Yılmaz'ın Türk- Yunan Nüfus Mübadelesi ve Ayvalık, başlıklı akademik çalışmaları, çalışmanın farklı alan bilgileriyle desteklenmesi sağlarken, ilgili çizimler, harita, grafik gibi görsel malzemelerin toplanabilmesi adına da çok önemli kaynakları oluşturmuşlardır.

Ayvalık Kent Mimarisinin olduğu dönem olması açısından Osmanlı Batılılaşma Dönemine ilişkin ekonomik, sosyal kültürel ortamı ve bunun mimariye yansımalarını ele alan kaynaklar, konutların dönem özellikleri saptanabilmesi açısından önemli olmuştur. Uğur Tanyeli'nin Osmanlı Barınma Kültüründe Batılılaşma-Modernleşme; Aptullah Kuran'ın, 19.Yüzyıl Osmanlı Mimarisi; Paul Dumont'un, Modernleşme Sürecinde Osmanlı Kentleri; Attila Yücel'in, İstanbul'da 19. Yüzyılda Kentsel Konut Biçimleri ve Ayda Arel'in, 18.yüzyıl İstanbul Mimari'sinde Batılılaşma Süreci, çalışmanın ilgili bölümlerini destekleyen yayınlardır.

Ayvalık'ın Osmanlı Gayrimüslim tebaa içindeki Rumların yaşadığı bir yerleşim olması, gayrimüslimlere yönelik çalışmaları da önemli kılmıştır. Gülnihal Bozkurt'un, Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumu ile Bayram Bayraktar'ın, Osmanlı'dan

Cumhuriyet'e Ayvalık Tarihi başlıklı kaynaklar çalışmanın tarihsel boyutu adına kullanılan yayınlardır.

Çalışılan malzemenin “ev” olmasından dolayı, konut ve insan, konut ve kent ilişkilerini vermeye yönelik sosyolojik çalışmalara da yer verilmiştir. Deniz İncedayı'nın, Adadan Odaya Yaşamdan Yapıya Konut Çevresi; Habitat II kapsamında yayınlanan Tarihten Günümüze Konut ve Yerleşme başlıklı yayınlar çalışmayı destekleyen kaynaklardır.

Hem Geleneksel Konut Mimarisi'nin kaynaklarından biri olması, hem de kentin tarihsel, kültürel birikiminin taşıyıcısı olmaları, Ayvalık Evlerine yönelik çalışmaları önemli kılmaktadır. Bu çalışmaların gerçekleşebilmesi için öncelikle evlerin varlığını sürdürmesi gereklidir. Evlerin, zamanın yarattığı tahribatlara, ilgisizlik ve bilinçsizliğin eklenmesiyle, birçoğu yıkılma tehlikesinde ya da içinde yaşamayı zorlaştıracak kadar yıpranmış durumda oldukları bir gerçektir. Sonuç olarak bu kültürel mirasın belgelenmesi, korunması, tanıtılması ve yaşatılması adına her türlü bilimsel çalışma çok önemlidir. Bu kültürel mirasın daha uzun yıllar sağlam bir şekilde yaşaması hem Ayvalık adına hem de Osmanlı konut araştırmaları adına önemlidir. Özellikle zengin bir konut mimarisine sahip Ayvalık; Geleneksel Konut Mimarisi içerisinde çok önemli bir coğrafya olup henüz yeterince çalışılmamış Kuzey Batı Anadolu kıyıları ve ada konutları için de en önemli kaynaklarından biridir. Bu sebeple öncelikle tarihi bir kentte yaşamının bir ayrıcalık olduğunu bilinciyle Ayvalık halkının bu birikime sahip çıkabilmesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra Ayvalık ve Ayvalık kent dokusu üzerine çeşitli alanlarda yapılacak her türlü çalışma ve araştırma kentin mimari potansiyelinin değerlendirilmesine büyük katkılar sağlayacaktır.

II. KONUT MİMARİSİ VE YERLEŞİM

Ev, insanların günlük yaşamlarını içinde barındırmakla birlikte, kullanım biçimlerinin, toplumsal ve gündelik çoğulluğu ve çeşitleriyle barınaktan farklı daha kapsamlı bir toplumsal olgudur.¹ Yerleşik hayatın en belirgin özelliği olan “konut” mimari açıdan en fazla çeşitlilik gösteren yapı grubunu da oluşturur. Bu farkı, coğrafi, tarihsel ve kültürel özellikler yaratır. Sanat tarihi açısından ev mimarisi toplumsal ve kültürel yapıyı tanıyabilme açısından da oldukça önemlidir.

Konut, insanlığın temel gereksinimlerinden barınmaya yönelik bir inşa biçimidir ve yerleşim kültürünün başlamasından bu yana, yeryüzünün çeşitli coğrafyalarında çok farklı tipleri oluşmuştur. Evlerin tipolojilerini belirleyen başlıca etkenler aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- Coğrafi Etkenler
  - Topografik Koşullar
  - İklim
  - Doğal Malzeme
- Sosyolojik Etkenler
  - Üretim Biçimi
  - Sosyal ve Kültürel Yapı

Coğrafi koşullar, evlerin içinde bulunduğu zeminin yapısı, yeryüzü şekilleri, iklim, bitki örtüsü, bu iklim ve bitki örtüsünün yarattığı malzeme, tipolojinin fiziksel ve teknik alanını oluşturur.²

Ev tiplerini ortaya çıkaran sosyolojik etkenler ise, yaşam-mekân ilişkisi temelli olup, üretim biçimi, buna koşut olarak ortaya çıkan yaşam biçimi ve geçmişten süre gelen birikimle

¹ ACAR, Erhan: “Konut” Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, İstanbul -1997, Cilt.II, s. 1041.

² HOUT, Jean: Kentlerin Doğuşu, İstanbul-2000, s.12.

şekillenen toplumun kültürel kimliği ile bunlara ait kimi olgulardır. Ev, barınmanın bir birimi olmasının ötesinde, yaşama biçiminin yansımına dönüştüğü alan, bir kültür süreci, maddi ve manevi değerlerin birlikteliği olarak tanımlanır.³

Toplumsal varlığını kalıcı anıtlar inşa etmek veya toplum ile mekânın ortaklığını yeniden üretmek suretiyle sürdüren insanın toplumsal karakteri, konutla elle tutulur bir biçime dönüşür.⁴

Sonuç olarak, yerleşimlerin ve daha kapsamlı olarak kent mimarisinin, en belirgin yapı grubu durumundaki evler, planlarını ve mimari özelliklerini yaratan fiziksel ve sosyal koşullardan dolayı, toplumların hem içinde bulunduğu coğrafya hem de kültürel kimlikleri adına en çok veriye sahip eserlerdir.

---

³ İNCEDAYI, Deniz: Adadan Odaya Yaşamdan Yapıya Konut Çevresi, İstanbul-2005, s.9.

⁴ HİRSCHON, Renee: Mübadele Çocukları, İstanbul-2000, s.11.

III. XIX. YÜZYIL OSMANLI MİMARİSİ'NDE YABANCI ETKİLER VE GELENEKSEL KONUT MİMARLIĞI

III.1. YABANCI ETKİLER

Batılılaşma Dönemi, Osmanlı Devleti'nin ekonomik ve siyasi alanda gücünü kaybetmeye başlamasıyla, Avrupa'nın askeri, eğitim ve yönetim alanlarındaki üstünlüğünü kabul ederek Batıya yöneldiği ve toplumsal hayatı da önemli ölçüde etkileyen değişimlerin yaşandığı XVIII. yüzyılın sonunda başlayan ve XIX. yüzyılı kapsayan dönemi tanımlamak için kullanılır. XVII. yüzyıl sonları ile XVIII. yüzyıl başlarından itibaren Osmanlı Devleti'nin Batı karşısında yenik düşmeye başlaması üzerine bu gidişata çözümler “batıya yöneliş” politikasını doğurmuştur.1839 yılında kabul edilen Tanzimat Fermanı ile Batıya yönelişin ilk adımı atılmıştır.⁵

Bu dönem Osmanlı Sanatı açısından da bir değişim noktası olarak kabul edilmektedir. Bu dönemde, III. Selim dönemi ıslahatlarıyla askeri alandaki yeniliklerin bir uzantısı olarak kurulan Mühendishane-i Berri Hümayun'da askeri amaçlı teknik resim dersleriyle, Osmanlı'daki ilk resim sanatının da temellerini atılmıştır. Resmin yanı sıra, Osmanlı Devleti içinde ticaret hayatını büyük ölçüde ayakta tutan Osmanlı Gayrimüslimlerinin Avrupa ile kurdukları ticari ve kültürel etkileşimin bir sonucu olarak, Barok, Ampirik gibi Avrupa Sanatı içinde moda olan akımlar Osmanlı Mimarisi içine yerleşmeye başlamıştır. Azınlık ve yabancı sanatçıların etkinlikleri de yine bu dönemde artmıştır. Batılı üslupların uygulanması konusunda Hassa Mimarlar Ocağı'nın yetersiz kalması, bu görevi mektepli mimarlara devredilmesiyle sonuçlanmıştır. Osmanlı sivil mimari örnekleri daha belirgin bir biçimde, bu Avrupalı tarzlara yönelirken, dini mimari eserleri plan ve kuruluş açısından kübik gövdeli kubbeli kuruluşlarıyla, gelenekçi yapısını korumaya çalışmış, daha ziyade cephe düzenlemeleri ve süslemede batı etkisi kendini hissettirmiştir.⁶

Osmanlı Devleti'nin Batı'yı örnek tutarak çağdaşlaşma çabası içinde oluşu, diplomatından tüccarına, turistinden, maceraperestine kadar batı kökenli yabancının işine yaramıştır.

⁵ BOZKURT, Gülnihal: Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukuki Durumu, Ankara-1996, s.40.

⁶ KURAN, Aptullah: “19.Yüzyıl Osmanlı Mimarisi” Celal Esad Arseven Anısına Sanat Tarihi Bildiri Seminerleri, İstanbul-2000, s.234.

Kapitülasyonlardan rahatça yararlanabilmeleri de başta İstanbul olmak üzere diğer kentlerde ticaret yapabilmelerine olanak sağlamıştır. Gayrimüslim azınlıkların, yabancılarla iş ortaklıkları kurmaları, Batı kökenli yabancılarla gayrimüslimler arasında kültürel bir yakınlaşma doğurmuş, özellikle bu ekonomik ve kültürel işbirliğine dönüşmüştür.⁷ XIX. yüzyıl Osmanlı içersindeki gayrimüslim ve Levantenlerin etkileşimleri, ağırlıklı olarak yaşadıkları yerleşimlerdeki mimari yapılara özellikle konutlarına yansımıştır. Konutların cephe anlayışına XIX. yüzyıl Avrupa Sanatının eklektik üslubu hâkim olmuştur. Batılılaşma Dönemi sanat hareketleri içinde XIX. yüzyıl II. yarısında kendini hissettiren, Avrupa’da başlayan ve moda haline gelen “eklektik veya seçmeci” anlayış, Osmanlı Konutlarını da etkilemiş, bu üslubu yansıtan deneysel eserler yapılmaya başlamıştır.

Eklektizmin özünü XIX. yüzyılın kendini açığa vuran düşünce ve sanat yapıtı üretme yöntemi oluşturur. Seçilmiş ve uydurulmuş parçalardan yeni bir birleşime gidilmiş ve sonunda XIX. yüzyıl mimarlığı karmaşalı bir seçmeciğin içine sürüklenmiştir. Avrupa’da Rönesans- Reform ve Aydınlanma Dönemlerinin ardından Fransız Devriminin itici gücüyle siyasal, sosyal ve ekonomik alanlarda büyük atılımlar gerçekleşirken sanatta da geriye dönüşün yaşandığı bir yüzyıldır.⁸ Barok Sanatı yerini Neo Klasik sanata bırakmış, geçmişin klasik temaları üzerinde durulmuştur. Geçmişin sanat anlayışına ait biçimsel öğeler eklektik anlayışın esnek anlayışıyla ayrı ayrı ya da farklı dönemler de olsalar bir arada kullanılabilmiştir. Geleneksel mimarlığında etkiyen bu anlayışta planlarda temel tipolojiye sadık kalınsa da cephe düzeni ve elemanları, yeni Klasik, Barok üslubunun bezemeleriyle donatılmaya başlamıştır.⁹

Özellikle Avrupalı mimarlar sayesinde de bu yeni üsluplar, geleneksel formlarla karıştırılmıştır. Bu döneme ait sivil mimari örneklerinde, başkentte gayrimüslim ve Levantenlerin yoğun olarak yaşadığı Pera ve Galata gibi yerleşimlerde¹⁰ sivil mimarinin

⁷ CEZAR, Mustafa: XIX. Yüzyılda Beyoğlu Neden ve Nasıl Gelişti.XI.Tarih Kongresi,K ongreye Sunulan Bildiriler, Ankara-1994, Cilt.VI, s.2685.

⁸ Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi: “Eklektisizm”, İstanbul - 1997, Cilt. 1, s.505.

⁹ YÜCEL, Attila: “İstanbul’da XIX.yüzyılın Kentsel Konut Biçimleri” Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme, Habitat II, İstanbul-1997, s.304.

¹⁰ CEZAR, Mustafa: “ XIX. Yüzyılda Beyoğlu Neden ve Nasıl Gelişti?” XI. TTK Kongresi, Kongreye Sunulan Bildiriler, Ankara- 1994, Cilt: VI, s.2672.

cephe dekorasyonunda Avrupa üsluplarının çeşitlenmiş örnekleri mevcuttur. Sadece kent mimarisi açısından değil, modern Avrupa üslubunda şehircilik anlayışı da yabancıları etkilerinden bir olarak kabul edilir.¹¹Yabancı cemaatler Osmanlı şehirlerinin her birini zenginleştirmekle kalmayıp, belli bir kamusal kültürün oluşmasına da katkıda buldukları belirtilmektedir.¹²

İstanbul, taşra için her zaman kültürel model olmuş ve aynı dönem içinde başkent dışındaki ortamlarda benzer tipolojik oluşumlar aynı tarihsel nedenlerden yaygınlık kazanmıştır.¹³ İstanbul dışında da yine Avrupa ile ticari ilişkilerin yapıldığı ve genellikle gayrimüslim toplulukların yoğun olarak yaşadığı özellikle liman kentlerinin cephe mimarisine batılı üsluplar etki etmiştir.

XIX. yüzyıl Osmanlı Mimarisi'ne etki eden yabancı etkisi, sosyal yapıyla karşılıklı etkileşen kültür sistemindeki değişim, geniş anlamdaki sosyal sistemin değişimin sonucudur.¹⁴ Bu döneme ait özellikle mimarlık örnekleri Osmanlı'nın son yüzyılı içindeki ekonomik ve sosyal yapısındaki bu değişimin en belirgin göstergesi, tarihsel bilginin de önemli kaynaklarından biri durumundadır.

III.2. GELENEKSEL KONUT MİMARLIĞI

Geleneksel konut mimarisi ile tanımlanan, Osmanlı Devleti topraklarında üretilmiş olmakla birlikte, kökeni Orta Asya göçebe toplulukların barınma kültürü ile Anadolu coğrafyasındaki kültürel birikimle şekillenen mimaridir. İlk olarak Türk Evi diye tanımlanan¹⁵ daha sonra bu tanımın özellikle sonraki dönemlerde Osmanlı'nın çok kültürlü yapısını yansıtmadığı ve konutun etnik kimlikle tanımlanın eksikliğine yönelik görüşlerin ortaya atılmasıyla¹⁶ genellikle “Geleneksel” ifadesi ile tanıtılan konutlar olmuşlardır.

¹¹ DUMONT Paul, GEORGEON François: Modernleşme Sürecinde Osmanlı Kentleri, İstanbul-1999, s.76.

¹² EDHEM, Eldem-DANİEL Goffman- BRUCE Masters: Doğu İle Batı Arasında Osmanlı Kenti İstanbul-2000, s.18.

¹³ YÜCEL, Attila: “İstanbul'da XIX.yüzyılın Kentsel Konut Biçimleri” Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme, Habitat II, İstanbul-1997, s.298.

¹⁴ AREL, Ayda: XIII. Yüzyıl İstanbul Mimarisinde Batılılaşma Süreci, İstanbul-1975, s.7.

¹⁵ ELDEM, H. Sedat: Türk Evi Plan Tipleri, İstanbul-1954, s.16.

¹⁶ AREL, Ayda : “Türk Evi Dedikleri” Bir Anatomi Dersi: Ev, Cogito, İstanbul-1999, Sayı.18, s.209.

Türk Evi, dayandığı plan anlayışı açısından Osmanlı Döneminde, Anadolu ve Balkan coğrafyasını içine alan yerleşimlerde ortak bir üslup anlayışını tanımlar. Bu plan şeması sofa-oda ilişkisine dayanır. Oda-Sofa düzenini esas alan plan şeması, kökenleri Orta Asya göçebe yaşamındaki barınma ihtiyacını karşılayan çadırla ilişkilendirildiği için¹⁷ sanat tarihi terminolojisine de Türk Evi şeklinde bir konut tipi olarak zamanla yerleşmiş, Türk Evi tanımının, sadece Türklerin yaşadığı konutları ifade etmediği artık açıklığa kavuşmuştur.

Geleneksel konutlarda oda ve sofa ilişkisine dayanan plan anlayışı ilk kez Sedat Hakkı Eldem tarafından ele alınmış ve dış sofalı, iç sofalı ve orta sofalı bir tipoloji ortaya konmuştur. Sofanın odalara göre konumu, plan tipini belirlemektedir. Sofa, oda sırasının önünde ise dış sofalı, odaları arasında ise iç sofalı, odalar simetrik bir dizime sahip olup sofa tam ortadaysa orta sofa tipi meydana gelir.¹⁸

Bu anlayışta sofa bir geçit olmakla beraber, aynı zamanda bütün ev halkının toplandığı bir alandır. Bunun çevresine dizilen odalarda birbiriyle görsel bir ilişki içerindedir. Türk Evi'nde oda, değişik işlevlere olanak verilebilmesi için değiştirilebilir bir düzene sahiptir. Bu düzenek göçebelikten kalma alışkanlıklar üzerine kuruludur. Odada oturulabilir, yatılabilir, yemek yenilebilir, hatta yemek pişirilebilir.¹⁹ Ölçüler değişebilir ama nitelikler değişmez.

Geleneksel Konut Mimarisi plan açısından bu üç tipolojiye otursa da, konutlar cephe mimarisi ve malzeme açısından daha fazla çeşitlilik gösterir. Bunun en önemli sebebi Anadolu'nun birbirinden çok farklı iklim ve yeryüzü şekillerine ait bölgelere sahip olmasıdır. Konutlar, cephe mimarisi ve malzeme açısından bölgesel karakter taşımaktadırlar. Sedat Hakkı Eldem'in Osmanlı Dönemi evlerinin başlıca ekoller ve bölgesel üsluplar şeklindeki sınıflaması ise²⁰

- Karadeniz Sahili Evi
- Kuzey Anadolu Evi

¹⁷ BAMMER, Anton: "Çadır Anadolu Evi İlişkisi" Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme, Habitat II, İstanbul-1997, s.238.

¹⁸ ELDEM, H. Sedat: Türk Evi Plan Tipleri, İstanbul-1954, s.16.

¹⁹ KÜÇÜKERMEN, Önder: Kendi Mekanın Arayışı İçinde Türk Evi, İstanbul-1996, s.69.

²⁰ ELDEM, H. Sedat: Türk Evi Osman Dönemi, İstanbul-1984, s.29.

- İstanbul ve Marmara Bölgesi Evi
- Ege ve Batı Anadolu Bölgesi Evi
- Ege Sahil ve Adalar Evi
- Rodos Evi
- İç Anadolu Kerpiç Evi
- Kayseri Evi
- Doğu Anadolu Evi
- Güneydoğu Anadolu Evi
- Diyarbakır Evi şeklindedir.

Anadolu coğrafyası içinde günümüze ulaşabilmiş kentler, daha ziyade konut mimarileriyle, tarihi kent dokusunun ve toplumun kültürel belleğinin yaşamasına olanak verirler. Anadolu coğrafyasında Safranbolu, Kula, Bursa, İstanbul, Beypazarı, Kars, Kütahya, Alanya, Kayseri, Erzurum, Amasya, Avanos, Mardin, Foça, Bergama, Edremit, Altınova, Gömeç, Biga, Gelibolu, Ayvacık gibi birçok yerleşimde varlığını koruyabilen, geleneksel konut mimarisinin zengin örneklerini ve çeşitlerini sunarlar.

IV. AYVALIK COĞRAFYASI, TARİHİ VE KENT DOKUSU

IV.1. AYVALIK'IN COĞRAFYASI

Ayvalık, Ege Denizi'nin Kuzeybatı kıyısında yer alan Balıkesir iline bağlı bir ilçedir(harita1). Batısında Ege Denizi, doğusunda Bergama, kuzeyinde Burhaniye ve güneyinde Dikili bulunur. Batısındaki Ege Denizi içinde Ayvalık'a ait 23 ada mevcuttur. Yerleşim, Ege Bölgesi'nin girintili çıkıntılı kıyı özelliklerine paralellik göstermektedir. Yerleşmeyi yükselteleri pek fazla olmayan tepelik alanlar çevirmektedir. Yerleşim kıyıda, eğimin çok az olduğu düzlüklerde yoğunlaşmıştır.²¹

IV.2. AYVALIK'IN TARİHİ

Ayvalık, yerleşiminin prehistorik, Antik, Ortaçağ ve Bizans dönemlerine ve kuruluşuna ilişkin net bilgiler yoktur.²² Fakat Ayvalık'ın civar adalarında yerleşimin erken tarihlerde başladığı, bu adalarda yaşayan toplulukların daha sonradan Ayvalık'a yerleşen ve Ayvalık'ı kuran toplulukları oluşturduğu belirtilir. Ege göçleri ile MÖ VIII. Yüzyılda Yunan anakarasından gelen topluluklar ilk olarak Ayvalık'ın üç adasına yerleşmişlerdir.²³ Bu kentler; Yumurta Adası, Çıplak Ada (Chalkys), Maden Adası (Pordoselene) ve Cunda Adası(Nesos) dır. Bu kentlerin geç Roma ve Erken Bizans dönemlerinde varlıklarını sürdürdüğü ele geçen seramik buluntuları ve kimi mimari kalıntılardan anlaşılmaktadır (harita 2).

Bizans Döneminde yeterince sahiplenilmeyen ve deniz güvenliğini kaybeden bu yerleşimler zamanla daha da önemini kaybetmiş topluluklar iç bölgelere dağılmıştır. Bizans döneminden başlayıp uzun yıllar Edremit Körfezi'nin güneyini tehdit eden Korsan istilas, Ayvalık'ta yerleşimin geç oluşmasının en büyük sebebidir. Ayvalık'taki ilk topluluklar da korsanlardan kaçmak amacıyla Midilli ve civar adalardan göç eden Hıristiyanlar²⁴ 'dır.

²¹ KIYAK, ASLI: Kentin Biçimsel ve Mekansal Kurgusunun Çözümlemesine Dair Bir Yöntem Önerisi ve Ayvalık Örneği, İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Yayınlamamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul-1997, s.49.

²² BAYRAKTAR, Bayram :Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Ayvalık Tarihi, Ankara-2002, s.12.

²³BEKSAÇ, Engin: "Balıkesir İli Ayvalık-Gömeç-İlçelerinde Pre ve Protohistorik Yerleşmeler Yüzey Araştırması." XVII. Araştırma Sonuçları, Ankara- 2000, s.115.

²⁴ ARIKAN, Zeki: "1821 Ayvalık İsyanı" Belleten, Sayı.202, Ankara-1988, s.582.

Ayvalık'ı içine alan Körfez Bölgesi, XIV. yüzyıl II. yarısından itibaren Osmanlı idaresine girmiştir. Deniz güvenliğinin sağlanmasının ardından kıyılara yerleşim tekrardan başlamıştır. Ayvalık'ın bu tarihlerden sonra kurulmuş olma ihtimali büyüktür. Fakat yerleşim uzun bir süre ekonomik açıdan faaliyet gösterememiştir. Ayvalıkla ilgili ilk tarihsel bilgiler 1768 tarihli Karesi muflasal tapu tahrir defterindeki bir risaledir.²⁵ Kentin gelişimi 1773 yılından sonra daha hızlı bir şekilde olmuştur. 1773 yılında Papaz İkonomos'un çabalarıyla Ayvalık'a otonomi fermanı çıkarılmıştır.²⁶ Bu fermana göre hemen nüfusun tamamının Rumların oluşturduğu Ayvalık, özerk bir yapıya kavuşmuş; Ayvalıklı Rumlar siyasi ve ekonomik açıdan önemli hak ve ayrıcalıklara sahip olmuşlardır. Bu tarihten sonra ortamın getirdiği olanakların ve kente sunulan ayrıcalıkların da etkisiyle Ayvalık; özellikle zeytin ve zeytinyağı üretimine büyük bir ekonomik güce sahip olup Batı Anadolu'nun önemli ticaret ve sanayi kentlerinden biri haline gelmiştir.

1821'de Yunanistan'ın bağımsızlığı ile Osmanlı Devleti içinde yaşanan siyasi karmaşa Ayvalık'a da yansımıştır.1821 ayaklanmasının ardından kentin özerkliği kaldırılmıştır. Ayvalık'taki Rum nüfus kentten ayrılmış, Ayvalık'ta kalan mallarına el konulmuştur. 1827 yılında çıkan affın ardından giden Rumlar, Ayvalık'a geri dönmüş ve eski malları da kendilerine iade edilmiştir.²⁷ Eski ekonomik gücüne 1835 yılından sonra tekrardan kısa sürede kavuşmuştur.²⁸ XIX. yüzyılın ilk çeyreğinde nüfusunun 25.000'den az olmadığı belirtilir.²⁹

Ayvalık'ta I. Dünya Savaşındaki gelişmelere bağlı olarak sorunlar tekrar yaşanmaya başlamıştır. Yunan işgaline uğrayan Ayvalık, 15 Eylül 1922'de bağımsızlığına kavuşmuş, Kurtuluş Savaşı sonrası imzalanan Lozan Antlaşması gereği iki ülke arasında 30 Ocak 1923 yılında imzalanan protokol gereği Yunanistan'da yaşayan Müslüman Türk nüfus ile Türkiye'de yaşayan Rum toplulukların yer değiştirmesi esasına dayanan nüfus mübadelesi gerçekleşmiştir.³⁰ Ayvalık'ta yaşayan Rumlar'da, bu anlaşma gereği Yunanistan topraklarına

²⁵ ARIKAN, Zeki: "1821 Ayvalık İsyanı" Belleten, Sayı.202, Ankara-1988, s.583.

²⁶ BAYRATAR, Bayram:Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Ayvalık Tarihi, Ankara-2002, s.10.

²⁷ KERESTECİ, Mehmet: Aivali, Atina-1981, s.12.

²⁸ KÜTÜKOĞLU, Mustafa: "Yunan İsyanı Sırasında Anadolu ve Adalar Rumlarının Tutumları ve Sonuçları, Tarih Boyunca Türk Yunan İlişkileri" III.Askeri Tarih Semineri, Ankara-1986, s. 156.

²⁹ ARIKAN, Zeki: "1821 Ayvalık İsyanı" Belleten, Sayı.202, Ankara-1988, s.354.

³⁰ YILMAZ, Elif: Türk- Yunan Nüfus Mübadelesi ve Ayvalık, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslar arası İlişkiler Bilim Dalı Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul-2005, s.95.

gönderilirken, Ayvalık ve Cunda Adası'na Girit ve Midilli'de yaşayan Türkler yerleştirilmiştir.

IV.3. AYVALIK KENT DOKUSU

Birçok farklı etnik yapıyı içinde barındıran çok uluslu ve kozmopolit bir kimliğe sahip Osmanlı İmparatorluğu'nun bu yapısı, hâkim olduğu topraklardaki kentlerin mimarisine de yansımıştır. Osmanlı İmparatorluğu içinde farklı etnik gruba sahip gayrimüslimlerin varlıkları kent mimarilerine kimi zaman ortak bir kültürü paylaşıyor olmaktan dolayı benzerlikler, kimi zamanda çok kültürlüğün getirdiği çeşitlenmeden kaynaklı farklılıklar olarak etki etmiştir. Osmanlı gayrimüslimlerinin azınlık durumunda olduğu yerleşimler dışında Ayvalık gibi nüfus açısından yoğunlukta oldukları kentlerde ise, etnik kimlik kendini daha fazla hissettirebilmiş ve sonuç olarak bu kimliğe ait kimi öğeleri yaşadıkları kentlere daha fazla yansımıştır.

Osmanlı Devlet'inde XVIII. ve XIX. yüzyıllar içerisinde 2 milyondan fazla Rum, İstanbul dışında, ağırlıklı olarak coğrafi konumundan dolayı Batı Anadolu kıyılarında yaşamıştır. Bu bölge uygun iklim, verimli topraklar, ulaşım imkânlarına sahip olması, tarih boyunca ticari etkiliklerin oluşmasını olanak sağlamıştır. Bu bölge Osmanlı'nın son döneminde, rol dağılımından da kaynaklı olarak büyük oranda ticaretle uğraşan Rumlar içinde önemli bir yerleşim durumuna gelmiştir. Batı Anadolu'nun İzmir, Ayvalık, Foça; Çeşme, Urla gibi kentler ağırlıklı olarak Rum nüfusun yaşadığı yerler olmuşlar ve ticari faaliyetleri açısından önemli kentleri durumuna gelmişlerdir.³¹Yaşadıkları kentlerin mimarisinde de etkin rol oynamışlardır. Bu yerleşimlerden biri olan Ayvalık, özellikle XVIII. ve XIX. yüzyıllar arasında 20.000 ile 25.0000 arasındaki Rum nüfusuyla³² kıyı zeytin ve zeytinyağı ticaretine dayalı ekonomisiyle gelişip Ege'nin en büyük sanayi ve ticari kentlerinden biri haline gelmiştir.

1889 tarihli bir salnameye göre 19.846 nüfuslu kentte, on bir mahalle, vardı.³³ On iki kilise,

³¹ YILDIRIM GÖNÜL, Bilge: Batı Anadolu'daki Kültürel Çeşitliliğin Geleneksel Konut Mimarisindeki Değişimine Yansıması -19 ve 20. Yüzyıllarda Ayvalık, Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Bölümü Restorasyon Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, İzmir -2004, s.26.

³² BAYRAKTAR, Bayram: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Ayvalık Tarihi, Ankara -2002, s.9

³³ a.g.e., s.24.

altı manastır yirmi altı sabunhane, kırk tabakhane, yetmiş sekiz zeytinyağı değirmeni, yirmi beş yel değirmeni, iki otel, iki lokanta, üç gazino, beş meyhane, yetmiş kahvehane, yedi zeytinyağı ve un fabrikası, kırk beş fırın, bir kıraathane, doksan beş dükkan, 4773 ev, bir hükümet konağı ve gümrük dairesi, biri askeri hastane, üç askeri karakol, bir telgraf hane bulunmakta, Ayvalık'ın postasını Avusturya işletmektedir. Binaların toplam sayısı 5320 olduğu belirtilir.³⁴ Ayvalık'ta sosyal ve ekonomik hayatın gelişmişliğine paralel olarak eğitim ve kültür düzeyi de gelişmişti. Üçü erkek, üçü de kız bir de karma olmak üzere toplam 7 okul, bulunmaktaydı.³⁵ 1803 yılında kurulan, 1821 yılındaki isyanın ardından yıkılan bir akademiye sahip olduğu da belirtilir.³⁶ Ayvalık'ta camii olarak bina edilmiş tek camii ise Hamidiye Camisi' dir.³⁷

XIX ve XX. yüzyıllar içinde zengin kent mimarisi içeriğine sahip Ayvalık, evler, okul yapıları, ticaret yapıları ve dini yapılardan oluşan mimari dokusunu büyük ölçüde koruyabilmiştir. Özellikle bu tarihi kent dokusunun en fazla sayıya ve çeşidine sahip yapı grubunu oluşturan evler, kentın sosyal ekonomik ve kültürel tarihine ışık tutacak kültürel varlıklardır (res.1).

V. AYVALIK'TA GELENEKSEL KONUT MİMARİSİ

Ayvalık'taki tarihi kent dokusu içinde yer alan evler büyük ölçüde sağlam durumdadır ve kullanılır. Hem tarihi eser olma açısından hem de Ayvalık'ta mesken potansiyeli oluşturmalarından dolayı yerleşim açısından büyük önem taşırlar (res.2-3). Bununla birlikte Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu'nun 19.06.1976 tarih ve 160 sayılı kararıyla Ayvalık, korunması gerekli doğal ve tarihi alan olarak kabul edilmiştir³⁸(ek.1). Çıkarılan ilk imar planına göre 1700 ev tescillenmiştir.

³⁴ YILMAZ, Elif: Türk- Yunan Nüfus Mübadelesi ve Ayvalık, Marmara Üniversitesi ,Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslar arası İlişkiler Bilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul-2005, s.76.

³⁵ BAYRAKTAR, Bayram: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Ayvalık Tarihi, Ankara -2002, s.30

³⁶ a.g.e., s.8.

³⁷ a.g.e.,s. 24.

³⁸ ÜNVERDİ, Levent: Ayvalık Merkezi Kentsel Sit Alanı Koruma-Geliştirme Projesi. Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Şehir Bölge Planlama Bölümü Yayınlanmamış Lisans Tezi, İzmir-1990, s.52.

Bu kent dokusu içinde yapıların % 62 sinin yaşları 50–100 yıl arasında değişmektedir.% 20’si ise yüzyıldan fazla daha eski bir geçmişe sahip olduğu belirtilmektedir.³⁹ Evlerin tarihlendirmesi ile ilgili olarak en önemli belge, bazı evlerin giriş kapısı üzerindeki tarih levhalarıdır. Ayvalık’ta çalışma sırasında saptanan tarihler Tablo 1’de belirtilmiştir. Bu birkaç tarihli örnek üzerinden, yapıların ağırlıklı olarak 1850 ile 1910 arasındaki dönem arasında yapılmış olma olasılığı büyüktür.

Tablo 1. Ayvalık’ta Tarihleri Saptanan Kimi Evler

1864: 1 adet	1884: 1 adet	1885:2 adet	1886: 2 adet	1888:1 adet
1890: 1 adet	1892:1 adet	1893:3 adet	1894: 2 adet	1895: 1 adet
1900: 4 adet	1901: 5 adet	1902: 6 adet	1907: 5 adet	1908: 4 adet

Katalog kapsamında ele alınan 27 konutun incelenmesi ve yerleşimdeki diğer mevcut konutların da değerlendirilmesiyle, Ayvalık Evlerinin tek katlı veya iki katlı olarak inşa edildiği görülmüştür. Plan açısından farklılık göstermeyen bu her iki tipte de, katlar depo-dükkân olarak kullanılan zemin kat üzerinde yükselirler. Genel bir sınıflama içinde evler;

- Tek Katlı Yapılar
- İki Katlı Yapılar şeklinde ele alınmıştır.

1. TEK KATLI YAPILAR

Enine dikdörtgen biçimdeki bu yapılar dükkân depo amaçlı zemin kat üzerine binen tek katlı yapılardır. Plan şemasında iç sofanın kullanıldığı tek katlılarda cephe düzeni açısından yaygın olarak iki tip görülür.

- Simetrik Cepheler
- Simetrik Olmayan Cepheler

Katalog kapsamında 1-8 numaralı yapılar tek katlı bir kuruluşa sahiptir.

³⁹ Ayvalık’ta Tarihsel Dokunun Korunması ve Turizm Amaçlı Kullanılmasına İlişkin Araştırma, Ankara-1984, s.36.

2. İKİ KATLI YAPILAR

Derinlemesine ya da boyuna dikdörtgen kütleyle sahip bu yapılar zemin kat üzerine binen iki kattan oluşurlar. Plan şemasında iç sofalı bir kuruluşa sahiptirler. Cephe düzeni açısından yaygın olan iki uygulama vardır. Bu yapılarda cephe tipolojileri açısından iki tip görülür.

- Çıkmalı Cepheler
- Çıkmasız Cepheler

Katalog kapsamındaki 9 ile 27 arasındaki yapılar, iki katlı yapılardır. Tek ve iki katlı olarak sınıflanan bu yapıların plan, cephe düzeni, malzeme ve teknik, süsleme özellikleri açısından katalogda belgelenmiştir. Değerlendirme bölümünde ise bu yapılar tipolojik ayırım kriterleri ve tipolojik özellikleri ile irdelenecektir.

VI. KATALOG

1. TEK KATLI YAPILAR: Katalog no 1,2,3,4,5,6

2. İKİ KATLI YAPILAR : Katalog no 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17,
18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27)

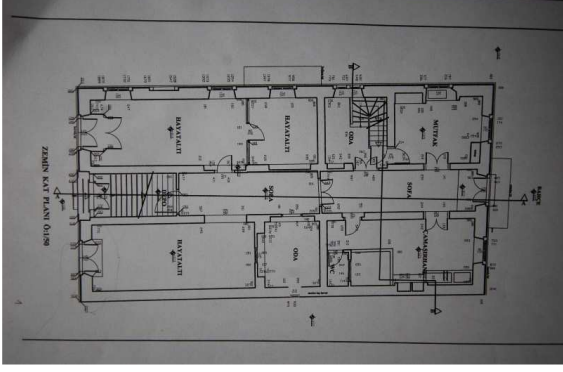
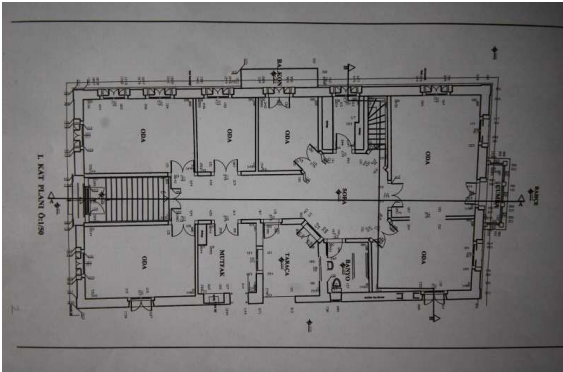
KATALOG NO: 1

RESİM NO: 4-8

ADRES: Atatürk Caddesi 7. Sokak No:39

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Eksen boyunca derinlemesine uzanan planda, dikdörtgen sofa ve buna açılan iki oda mutfak, çamaşırhane gibi kullanım alanlarından oluşmuştur.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Derinlemesine dikdörtgen şeklinde uzanan bu kat, dikdörtgen sofa ve bu sofaya açılan altı oda ile mutfak ve banyo birimlerinden oluşmuştur.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi

Yan Cephe(sağ)

Yan Cephe(sol)

Arka Cephe

Kat sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı:Z+ 1																																				
Kapı: Giriş Balkon: Cumba:	Kapı:- Balkon: Cumba:	Kapı: - Balkon: X Cumba:	Kapı: Avlu Balkon: Cumba:X																																				
Pencere Sayısı Zemin Kat:2 I. Kat: 2	Pencere Sayısı Zemin Kat: I.Kat 2	Pencere sayısı: Zemin Kat: 4 I. Kat: 6	Pencere sayısı: Zemin:2 I.Kat:2																																				
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																				
<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin	X		I.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin			I.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin	X		I.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin	X		I.Kat	X	
	☐	☐																																					
Zemin	X																																						
I.Kat	X																																						
	☐	☐																																					
Zemin																																							
I.Kat	X																																						
	☐	☐																																					
Zemin	X																																						
I.Kat	X																																						
	☐	☐																																					
Zemin	X																																						
I.Kat	X																																						
																																							

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Avlu Kapısı
Ahşap: Demir: X

	Var	Yok
Kemer		
Aydınlık Penceresi	X	
Lento		

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke	X	
Kanat		
Çiçeklik- parmaklık	X	

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		
Kanat	X	
Lento	X	

II.Kat

	Var	Yok
Kemer		
Söve		
Parmaklık		
Kanat		
Lento		

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak	X	Balkon	X
Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	X
Tarih Levhası		Örgü Şebeke	X
Pilastr	X	Kat Konsolu	X
Demir Parmaklık	X	Teras	X
		Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	8	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	S		
Depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri
Ahşap	Kapı kanatları İç mekân merdiven Zemin Döşemesi Odalar arası bölme duvarı Cumba taşıyıcıları ve örtü sistemi

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Kapısı Çerçevesi	Taş	Oyma , kabartma	Çerçevenin bordürü, yüzeyleri üçgen dilimlere ayrılmış şekilde duran dikdörtgen taşların üst üste bindirilmesiyle oluşturulmuştur. Bu dor başlıkla sona erer.
Pencere lentolar	Taş	Oyma, kabartma	Yaprak motifleri bulunur.
Pencere Altı	Taş	Kabartma	Dikdörtgen zemin içine yerleştirilmiş kabaralar vardır.
Kapı kanat Pencere şebekesi	Demir	Döküm	Birbirine geçmeli şeritler arasına yerleştirilmiş çiçek motifleri bulunur.
Kapı aydınlık pencere şebekesi	Demir	Döküm	Dikey ince çubuklarla yapılan şerit şeklinde biçimlerden oluşmuştur.
Pencere üstleri	Demir	Döküm	Birbiri içine geçmiş çiçek şekilleri yer alır.
Balkon korkuluğu	Demir	Döküm	Destek demirlerinin uçları volütlendirilmiştir.

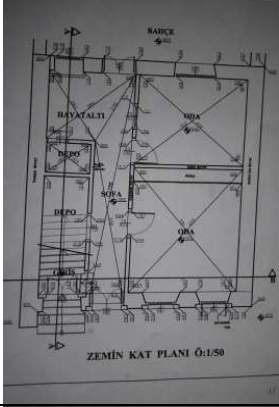
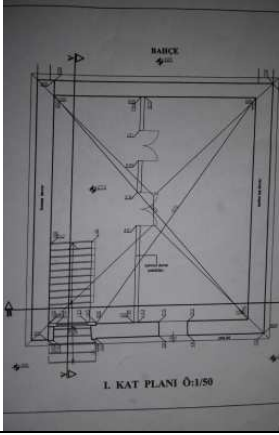
KATALOG NO: 2

RESİM NO: 9-14

ADRES: Cumhuriyet Caddesi 5.Aralık No: 58/ C

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Giriş eksenini boyunca hayat altına kadar uzanan derinlemesine sofa buna açılan, yan yana duran kare planlı odalardan oluşmuştur. Bu katta dükkân depo olarak kullanılan bir mekân daha bulunur.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Sofa ve buna açılan, kare planlı odadan oluşmuştur.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p>	

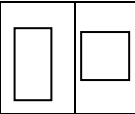
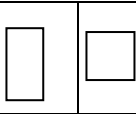
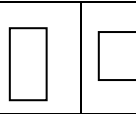
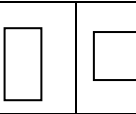

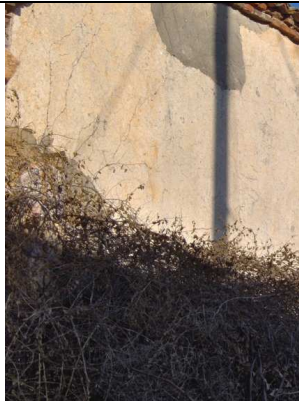

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi

Yan Cephe(sağ)

Yan Cephe(sol)

Arka Cephe

Kat sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1
Kapı: Giriş Kapı: Depo- Dükkan	Kapı:	Kapı: -	Kapı: Avlu
Pencere Sayısı Zemin: 2	Pencere Sayısı	Pencere sayısı:	Pencere sayısı: Zemin: 2
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim
			
Zemin	Zemin	Zemin	Zemin
I.Kat	I.Kat	I.Kat	I.Kat
II.kat	II.kat	II.kat	II.kat
			

Kapı	Pencere Alt	Pencere Üst																																																																														
<p>Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Depo-Dükkan Kapısı Ahşap: X Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer	X		Aydınlık Penceresi	X		Lento	X			Var	Yok	Kemer			Aydınlık penceresi	X		lento	X		<p>Zemin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Örgü Şebeke</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Örgü Şebeke			Kanat	X		Parmaklık			<p>I.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Çiçeklik</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>II. Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>kemer</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>söve</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>kanat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>lento</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer			Söve			Çiçeklik			Kanat			Lento				Var	Yok	kemer			söve			Parmaklık			kanat			lento		
	Var	Yok																																																																														
Kemer	X																																																																															
Aydınlık Penceresi	X																																																																															
Lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer																																																																																
Aydınlık penceresi	X																																																																															
lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer		X																																																																														
Söve	X																																																																															
Örgü Şebeke																																																																																
Kanat	X																																																																															
Parmaklık																																																																																
	Var	Yok																																																																														
Kemer																																																																																
Söve																																																																																
Çiçeklik																																																																																
Kanat																																																																																
Lento																																																																																
	Var	Yok																																																																														
kemer																																																																																
söve																																																																																
Parmaklık																																																																																
kanat																																																																																
lento																																																																																
																																																																																

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak	X	Balkon	
Yatay Silme		Köşe Silmeleri	
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü Şebeke	
Pilastr		Kat Konsolu	
Demir Parmaklık			

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	3	Ocak	X
Mutfak	-	Ahşap Merdiven	X
Banyo	-	Mermer Merdiven	
Wc	-	Teras	
Kiler-depo-dükkan	X	Avlu	X
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Yığıma -Sıva	
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri
Ahşap	Kapı kanatları İç mekân merdiven Zemin döşemesi ve tavan Odalar arası bölme duvarı Oda kapıları ve dolaplar
Demir	Giriş kapısının üzerindeki aydınlık penceresi şebekeleri

	Giriş kapısı kapı tokmakları.
--	-------------------------------

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş kapısı, aydınlık penceresi örgü şebekesi	Demir	Döküm	Yarım daire içi çubuklarla dilimlendirmiş ve aralara uçları volütlendirmiş şekiller yerleştirilmiştir.

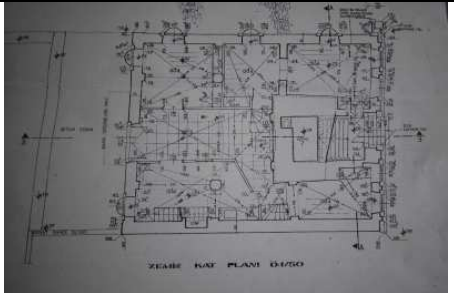
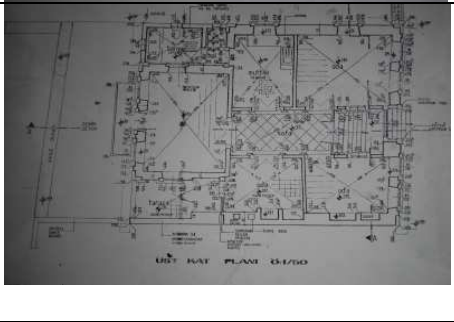
KATALOG NO: 3

RESİM NO:15-21

ADRES: Zafer Sokağı No:26

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Enine dikdörtgen bir biçim sunan zemin kat, eksen boyunca uzanan sofa ve sofaya açılan 3 oda ile, üst kata çıkış merdivenin yanındaki iki küçük odadan oluşmuştur.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Ortada bir sofa ile buna açılan dört odadan oluşmuştur. Odalardan biri sonradan mutfağa dönüştürülmüştür.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sol)
Balkon:
Cumba:

Arka Cephe
Balkon:X
Cumba:

Kat sayısı: Z+1	Kat Sayısı:	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı:	Kapı: Bahçe																																																
Pencere Sayısı Zemin:4 I. Kat: 4 II. Kat:	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I. Kat: 2 II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I.Kat: 2 II.Kat:																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat		
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
																																																			

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi	X	
Lento		X

Mutfak Kapısı
Ahşap: Demir:X

	Var	Yok
Kemer		X
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke	X	
Kanat (Kepenç)		
Parmaklık	X	

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		
Kanat	X	
Lento	X	

II.Kat

	Var	Yok
kemer		
söve		
Parmaklık		
kanat		
lento		

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepenik	X
Süslü Saçak	X	Mutfak Kapısı	
Düz Saçak		Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası	X	Örgü şebeke	X
Pilastr	X	Kat konsolu	X
Demir Parmaklık	X	Teras	X
		Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	9	Ocak	X
Mutfak	S	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri. Kapı kemer kuruluşu Üst kat pencereleri konsol altı
Ahşap	Kapı ve pencere kanatları İç mekan merdiven Cumba

	Oda duvar bölmeleri Zemin döşemesi ve tavan örtüsü
Demir	Kapıların aydınlık pencereleri şebekeleri Pencere kepenkleri Pencere parmaklıkları Pencere örgü şebekeleri Balkon korkulukları

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Kapısı	Taş	Oyma kabartma	Kemerin bindiği sütun başlıkları akantus yapraklı bitkisel bezemeden oluşmuştur.
Giriş Cephesi Köşe Bordürleri	Taş	Oyma-kabartma	Köşe sınırlayıcı bordürü başlıkları, akantus başlıklı bitkisel süslemeden oluşmuştur.
Pencere Konsol Altı	Taş	Oyma-kabartma	Yaprak motifi
Giriş Kapısı Pencere Şebekesi	Demir	Döküm	Yuvarlak kemer içine yerleştirilmiş, dilimlendirilmiş kalp şeklinde dizilmiş bir düzenleme yapılmıştır.
Balkon Korkulukları	Demir	Döküm	Geometrik düzenlemeler
Arka Cephe Zemin Kat Penceresi	Demir	Döküm	Uçları volütlendirilmiş, birbirinin içine geçmiş düzenlemeler

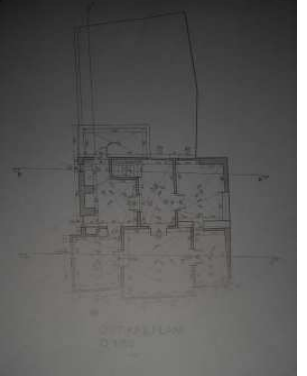
KATALOG NO: 4

RESİM NO: 22–24

ADRES: Alibey Camii Sokak No:22

TARİH: Yapım tarihi ile ilgili herhangi bir kayıt bulunamamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Kareye yakın dikdörtgen bir şemaya sahip zemin kat, sonradan iki oda ve mutfak depo gibi kullanım alanlarında oluşmuştur.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Kare planlı üst kat ortada bir sofa ve onun etrafına dizilmiş üç odadan oluşmuştur. Sofanın karşısında ise diğer odalardan daha büyük olan kare planlı bir oda ve buna açılan iki küçük oda mevcuttur.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sol)
Kapalı

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı:																																																
Kapı: Giriş(s) Depo-Dükkan	Kapı: Mutfak	Kapı: -	Kapı:-																																																
Pencere Sayısı Zemin:1 I. Kat: 4 II. Kat:	Pencere Sayısı Zemin Kat: 1 I. Kat:2 II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I.Kat: 2 II.Kat:3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat		
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
		Kapalı																																																	

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı:S
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer		X
Aydınlık Penceresi	X	
Lento		X

Depo-Dükkan Kapısı:
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer		
Aydınlık penceresi	X	
lento		

Zemin

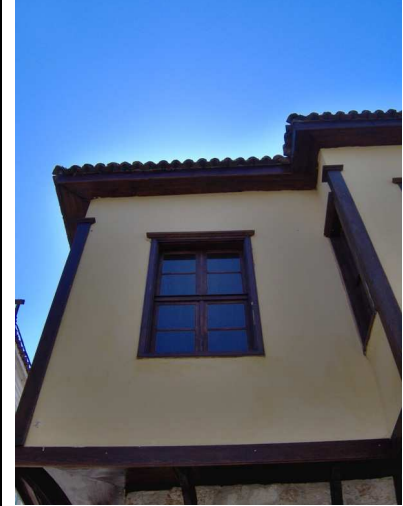
	Var	Yok
Kemer		X
Söve		X
Örgü Şebeke	X	
Ahşap Kepenk		
Parmaklık		

I.Kat

	Var	Yok
kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		X
Kanat		X
Lento		X

II.Kat

	Var	Yok
kemer		
söve		
Parmaklık		
kanat		
lento		

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepenk	
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	
Yatay Silme		Köşe Silmeleri	
Korniş	X	Cumba	X
Tarih Levhası		Örgü şebeke	X
Pilastr		Kat Konsolu	
Demir Parmaklık		Teras	X
		Avlu	

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	7	Ocak	X
Mutfak	S	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	S		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Yığıma	X
Ahşap	X	Bağdadi:	X
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Yapım malzemesi dışında kapı ve pencere sövelerinde kullanılmıştır.
Ahşap	Cumba çıkmasında ve pencere çerçevelerinde İç mekân oda bölme duvarları Kapı ve pencere kanatları Zemin döşemesi ve tavan örtüsü

Demir	Pencere şebekeleri ve Cumba konsol demirleri
-------	--

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim Kompozisyon
-			
-			
-			

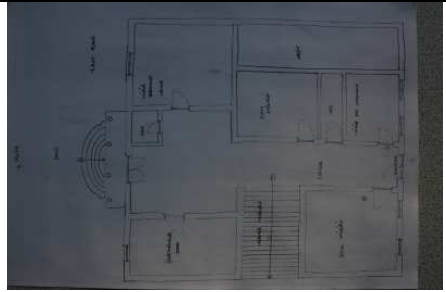
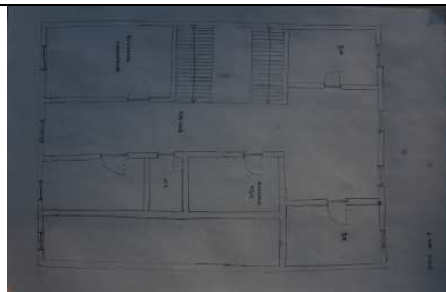
KATALOG NO: 5

RESİM NO: 25- 34

ADRES: Atatürk Caddesi No: 45

TARİH: Yapının tarihi ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Enine dikdörtgen planlı zemin katta, eksen boyunca uzanan sofaya açılan üç oda vardır. Sofanın sonunda ana eksenini T şeklinde kesen alan bulunur. Bu alana açılan simetrik yerleştirilmiş birer oda daha bulunur.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Enine uzanan sofaya açılan 5 odadan, oluşmuş plana sahiptir.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon: X
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sol)
Kapalı

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:X

Kat sayısı: Z +1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z +1																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı: -	Kapı: Bahçe																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat:4 I.Kat: 4 II. Kat:	Pencere Sayısı Zemin Kat: 3 I.Kat:4 II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I.Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:6 I.Kat: 9 II. Kat:																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat		
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
		KAPALI																																																	

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

<p>Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Bahçe Kapısı Ahşap: X Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer	X		Aydınlık Penceresi	X		Lento	X			Var	Yok	Kemer			Aydınlık Penceresi	X		Lento	X		<p>Zemin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Şebeke</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat (Kepenk)</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Şebeke	X		Kanat (Kepenk)		X	Parmaklık		X	<p>I.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Çiçeklik</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>II.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Çiçeklik		X	Kanat		X	Lento	X			Var	Yok	Kemer			Söve			Parmaklık			Kanat			Lento		
	Var	Yok																																																																														
Kemer	X																																																																															
Aydınlık Penceresi	X																																																																															
Lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer																																																																																
Aydınlık Penceresi	X																																																																															
Lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer		X																																																																														
Söve	X																																																																															
Şebeke	X																																																																															
Kanat (Kepenk)		X																																																																														
Parmaklık		X																																																																														
	Var	Yok																																																																														
Kemer		X																																																																														
Söve	X																																																																															
Çiçeklik		X																																																																														
Kanat		X																																																																														
Lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer																																																																																
Söve																																																																																
Parmaklık																																																																																
Kanat																																																																																
Lento																																																																																
																																																																																

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepenik	
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	
Düz Saçak		Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü şebeke	X
Pilastr	X	Kat konsolu	
Demir Parmaklık		Teras	
		Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	10	Ocak	
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	
Banyo		Mermer Merdiven	X
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri. Kapı kemer kuruluşu Üst kat pencereleri konsol altı
Ahşap	Kapı kanatları Oda duvar bölmeleri Zemin döşemesi ve tavan örtüsü

Demir	Giriş kapısı aydınlık penceresi şebekesi Zemin kat pencere örgü şebekeleri
Mermer	İç mekân merdiveni ve merdiven tırabzanı, korkuluk.

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Cephesi	Taş	Oyma- Kabartma	Uçları kıvrımlı İyon başlıklı köşe silmeleri yer alır.
Giriş Kapısı Pencere şebekesi	Demir	Döküm	Kemer alınlığının içine yerleştirilmiş şebeke, bitkisel motifli bir düzenlemeye sahiptir.
Zemin Kat Pencere	Demir	Döküm	Pencerelerin alt bölümleri örgü şebekeler yerleştirilmiştir.
İç Mekân Kapıları	Ahşap	Oyma- kazıma	Lento altlarına uçları kıvrımlı bitkisel motifler yerleştirilmiştir.
Tavan	Alçı	Kabartma- boyama	Panoların içine çiçek ve yapraklardan oluşmuş motifler yerleştirilmiştir.
Üst Kat Oda Duvarları	Alçı	Kabartma	Uçları volütlendirilmiş yüzeyleri yivli sütun görünümü veren plastik kabartmalar pencere aralarına dikey olarak yerleştirilmiştir.
Merdiven Sütunları	Alçı	Oyma- Kabartma	Akantus yapraklı sütun başlıkları.
Tavan	Kalem işi	Boyama	Manzara ve natüremort resimleri yaprak ve çiçek motifleriyle oluşturulmuş dairesel bir madalyonun içine yerleştirilmiştir.
Merdiven ve Tırabzanı	Mermer	Oyma,Kazıma	Tırabzan korkulukları uçları kıvrımlı biçime sahiptir.

KATALOG NO: 6

RESİM NO: 35-43

ADRES: 13 Nisan Caddesi, 20 sokak, No: 67

TARİH: 1892

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Enine dikdörtgen planlı zemin katta iki oda ve kullanım alanları yer alır.</p>	
<p>I.KAT PLANI</p> <p>Ana girişin ortasına yerleştirilen merdivenden sonra gelen kare planlı sofa ve sofaya açılan simetrik yerleştirilmiş kare planlı dört oda bulunur. Soldaki odadan açılan bir kapıyla başka bir odaya geçilir. Burası sonradan mutfak olarak yapılandırılmıştır.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sol)
Balkon:
Cumba:

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı:	Kat Sayısı:																																																
Kapı: Giriş	Kapı: Depo- Dükkan	Kapı: -	Kapı:-																																																
Pencere Sayısı Zemin:5 I. Kat: 5 II. Kat:	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat:4 II. Kat: 3	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I.Kat: 2 II.Kat:3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat		
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			

Kapı			Pencere Alt			Pencere Üst		
Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:			Zemin			I.Kat		
	Var	Yok		Var	Yok		Var	Yok
Kemer	X		Kemer		X	Kemer		X
Aydınlık Penceresi	X		Söve	X		Söve	X	
Lento	X		Şebeke	X		Çiçeklik	X	
Depo-Dükkan Kapısı Ahşap:X Demir:			Kanat (Kepenç)			Kanat		X
			Parmaklık			Lento	X	
	Var	Yok				II.Kat		
Kemer		X				Kemer		
Aydınlık penceresi	X					Söve		
lento	X					Parmaklık		
						Kanat		
						Lento		
								

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası	X	Örgü şebeke	X
Pilastr	X	Kat konsolu	
Demir Parmaklık	X	Teras	X
		Avlu	X

İÇ MEKAN

Oda Sayısı	6	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri Kapı kemer kuruluşu
Ahşap	Kapı kanatları pencere kanatları İç mekan merdiven Zemin döşemesi ve tavan Odalar arası bölme duvarı
Demir	Giriş kapısının üzerindeki aydınlık penceresi şebekeleri Pencere örgü şebekeleri ve parmaklıkları

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim Kompozisyon
Giriş Kapısı Kemer Kuruluşu	Taş	Oyma- kabartma	<p>Kemeri taşıyan iki sütunun başlığı akantus yapraklı, korint tarzı süslemeye sahiptir.</p> <p>Kapı kemerin ortasına ve kapı üstünde taçlanan üçgen alınlığa çiçek ve yaprak motifinin karışımından oluşmuş bitkisel akroterler oturtulmuştur.</p> <p>Ahşap kanatların üzerine düşen sövenin üzerinde ise yatay bir zincir kuşağı ve bunun içine ise küçük çiçek motifleri yerleştirilmiştir.</p>
Pencere Altları Konsol Uçları	Taş	Oyma- kabartma	Pencere lentolarının uçlarına ve altlarındaki kare zeminin içine çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir.
Giriş Kapısı Aydınlık Penceresi	Demir	Döküm	Uçları kıvrımlı birbirinin içine geçmesiyle demir çubukların yatay ve dikey yerleşimi ile dekoratif bir örgü şebeke ortaya çıkmıştır.

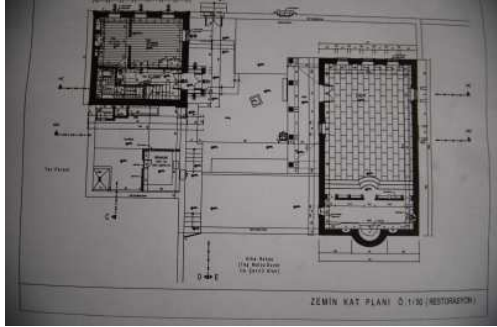
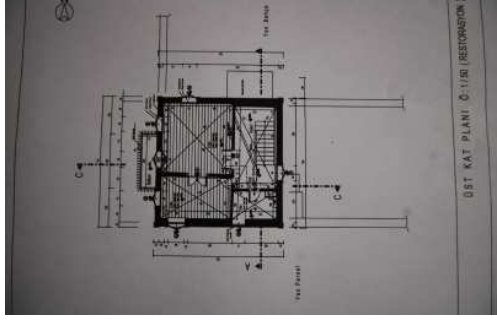

KATALOG NO: 7

RESİM NO: 44-47

ADRES: Sakarya Mahallesi 2. Fethiye Caddesi No: 8

TARİH: Yapım tarihi ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

PLAN

<p>ZEMİN KAT Kare planlı zemin kat, iki oda, sofa ve kullanım birimlerinden oluşmuştur.</p>	
<p>I.KAT PLANI Kare planlı bu kat birbirine açılan iki oda ile sofa sonundaki küçük odadan oluşmuştur.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Kapı: X
Balkon:X

Yan Cephe(sağ)
Balkon :
Cumba

Yan Cephe(sol)
Balkon : X
Cumba:

Arka Cephe
Balkon
Teras:X

Kat sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı: Avluya Giriş	Kapı:-																																																
Pencere Sayısı Zemin: I. Kat: 1 II. Kat:	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat:2 II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:3 I. Kat: 3 II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I.Kat: 1 II.Kat:																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat		
Zemin																																																			
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
Zemin																																																			
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X(S) Demir:

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi		
Lento	X	

Avluya Giriş Kapısı
Ahşap: Demir:X

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi		
Lento	X	

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke		X

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		
Kanat	X	
Lento	X	

II.Kat

	Var	Yok
Kemer		
Söve		
Parmaklık		
Kanat		
Lento		

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	
Düz Saçak	X	Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Avlu	X
Pilastr		Teras	X
Demir Parmaklık			

İÇ MEKAN

Oda Sayısı	5	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Depo-dükkan			
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzensiz Kesme Taş	X
Ahşap	X	Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere çerçeveleri.
Ahşap	Pencere kanatları İç mekân merdiven İç mekân oda bölme duvarları İç mekân zemin ve tavan İç mekan kapıları

Demir	Avluya giriş kapısı pencere şebekesi Balkon korkuluğu
Tuğla	I.kat duvar örgüsü ve zemin kat pencere kemer kuruluşu

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Avluya Giriş Kapısı	Demir	Döküm	Birbirine geçme şeklinde geometrik şekillerden oluşmuştur.

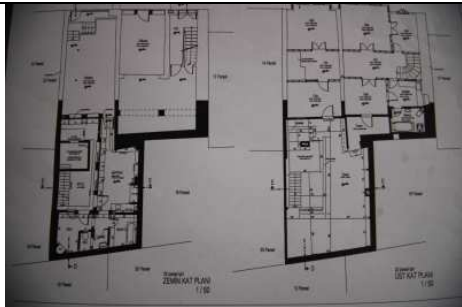
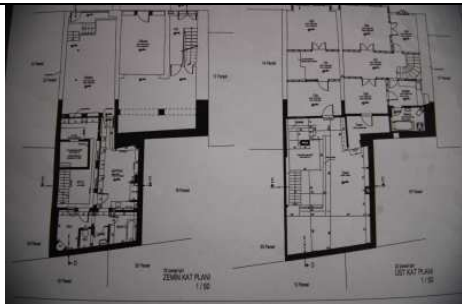
KATALOG NO: 8

RESİM NO: 48-50

ADRES: Talat Paşa Caddesi No:13

TARİH: Yapım tarihi ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Dükkân olarak yapılmış alt kat bölüntüsüz kare biçimli bir mekândır.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Kare planlı kat ortada sofa ve buna açılan karşılıklı simetrik ikişer odadan oluşur.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba:X

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Kapalı

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+1	Kat Sayısı:	Kat Sayısı	Kat Sayısı: Z+1																																																
Kapı: Giriş Dükân	Kapı:	Kapı: -	Kapı:																																																
Pencere Sayısı Zemin:3 I. Kat: 5 II. Kat:	Pencere Sayısı Zemin Kat: 5 I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I.Kat: 1 II.Kat:1																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat		
	☐	☐																																																	
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
	☐	☐																																																	
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
	☐	☐																																																	
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
	☐	☐																																																	
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
	KAPALI	KAPALI																																																	

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Dükkan Depo Kapısı
Ahşap: Demir:X

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke	X	

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		X
Kanat		X
Lento	X	

II.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Parmaklık		X
Kanat	X	
Lento	X	

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiçremıt	X	Beşik Çatı	X
çınko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepenç	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	
Korniş	X	Cumba	X
Tarih Levhası	X	Dükkân	X
Pilastr		Demir örgü şebeke	X
Demir Parmaklık		Avlu	
		Teras	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	5	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	S		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere çerçeveleri.
Ahşap	Kapı kanatları İç mekân merdiven İç mekân ara duvarları İç mekân zemin
	İki kapının üzerindeki aydınlık penceresi şebekeleri

Demir	Bodrum kat pencere şebekeleri
-------	-------------------------------

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Kapı Kanatları	Ahşap	Oyma , kabartma	Üç bölüme ayrılmış panoların içine geometrik düzenlemeler yapılmıştır.
Aydınlık Pencereleeri	Demir	Döküm	Kemer alınlığının içini yarım daire şeklinde yerleşen, elips biçimli dilimli düzenleme yapılmıştır.

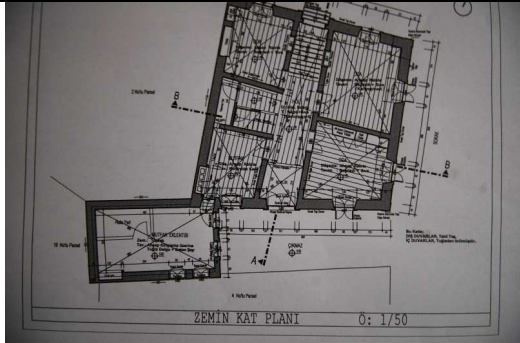
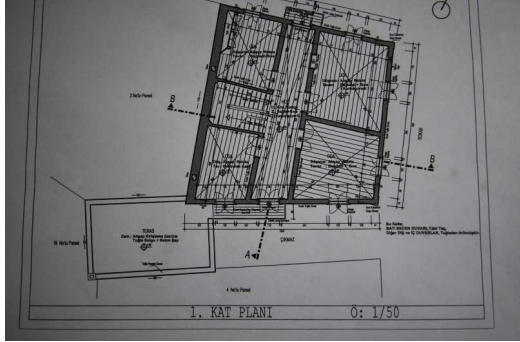
KATALOG NO: 9

RESİM NO: 51–57

ADRES: Sakarya Mahallesi 2. Fethiye Caddesi 11. Sokak No:1

TARİH: Giriş kapısını üzerinde 1885 tarihi yazılıdır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Derinlemesine uzanan dikdörtgen biçiminde sofa ile buna açılan karşılıklı ikişer odadan meydana gelmiştir.</p>	
<p>I.KAT PLANI</p> <p>Zemin katla aynı biçimsel özelliklere sahiptir. Merdivenden sonra dikdörtgen sofa ile buna açılan karşılıklı kare planlı ikişer odadan oluşmuştur.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Cumba
Balkon X

Yan Cephe (Sağ)
Kapalı

Yan Cephe(Sol)
Cumba
Balkon

Arka Cephe
Cumba
Balkon:X

Kat sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı: :Z+1	Kat Sayısı: :Z+1																																																
Kapı: Giriş	Kapı:-	Kapı: -	Kapı: Mutfak-Depo																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat:2 I. Kat: 2	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat :	Pencere sayısı: Zemin Kat: 2 1.Kat: 2	Pencere sayısı: Zemin:2 1.Kat: 3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin	X		I.Kat	X		II.kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin			I.Kat			II.kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin	X		I.Kat	X		II.kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.kat	X	
	☐	☐																																																	
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.kat																																																			
	☐	☐																																																	
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.kat																																																			
	☐	☐																																																	
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.kat																																																			
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.kat	X																																																		
	KAPALI																																																		

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi	X	
Lento		

Mutfak Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer		X
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke Örgü		X
Ahşap Kanat		X
Parmaklık	X	

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		X
Kanat	X	
Lento	X	

II.Kat

	Var	Yok
Kemer		
Söve		
Parmaklık		
Kanat		
Lento		

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak	X	Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası	X	Örgü Şebeke	
Pilastr		Kat Konsolu	
Demir Parmaklık	X	Teras	
		Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	8	Ocak	X
Mutfak	S	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	S		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Moloz Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere çerçeveleri.
Ahşap	Kapı ve pencere kanatları İç mekân merdiven Zemin döşemesi ve tavan Odalar arası bölme duvarı

Demir	İki kapının üzerindeki aydınlık penceresi şebekeleri Cephe pencereleri örgü şebekeleri ve kafes parmaklıkları Balkon korkuluğu Balkon konsolu Giriş Kapısı üzeri tokmağı
-------	--

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Kapı Aydınlık Penceresi Şebekesi	Demir	Döküm	Baklava dilimi dizisi
Balkon Korkuluğu	Demir	Döküm	Geometrik dizisi
Giriş Kapısı Tokmağı	Demir	Döküm	Uçları kıvrımlı bitkisel motif

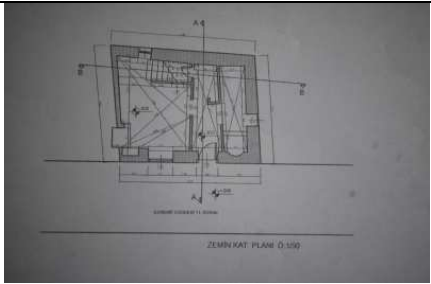
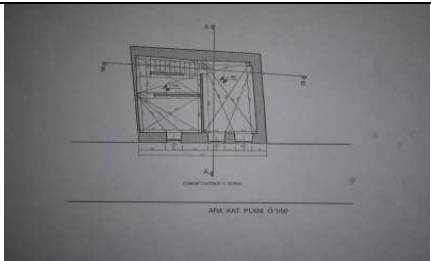
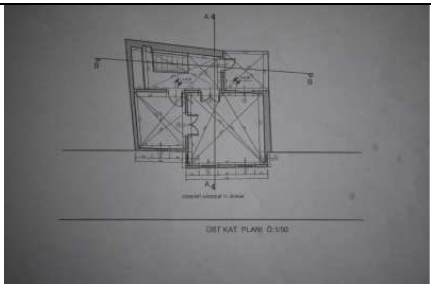
KATALOG NO: 10

RESİM NO:58-61

ADRES: Edremit Caddesi No: 11

TARİH: Yapım tarihi ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Kareye yakın bir plan sunan zemin kat, ortada sofa buna açılan bir oda ve kullanım alanlarından oluşmuştur.</p>	 <p>ZEMİN KAT PLANI 0/100</p>
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Ara kat şeklinde duran bu kat basık bir kattır. Sofa ve iki odadan oluşur.</p>	 <p>I. KAT PLANI 0/100</p>
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Merdiven çıkışında yer alan sofa ve sofaya açılan kare planlı üç odadan meydana gelmiştir.</p>	 <p>II. KAT PLANI 0/100</p>

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba:X

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Kapalı

Arka Cephe
Balkon

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı: -	Kapı: Bahçe																																																
Pencere Sayısı Zemin:1 I. Kat:3 II. Kat:5	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I..Kat: II.Kat:2																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat	X	X
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat	X	X																																																	
	KAPALI	KAPALI																																																	

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer		X
Aydınlık Penceresi		X
Lento		X

Mutfak Kapısı
Ahşap: Demir:

	Var	Yok
Kemer		
Aydınlık penceresi		
Lento		

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke	X	

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik	X	
Kanat		
Lento		

II.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Parmaklık		X
Kanat	X	
Lento		

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer			

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	
Düz Saçak		Balkon	X
Silme	X	Köşe Silmeleri	
Korniş		Cumba	X
Tarih Levhası		Örgü şebeke	X
Pilastr		Teras	
Demir Parmaklık	X	Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	6	Ocak	X
Mutfak	S	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap	X	Bağdadi:	X
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Pencere ve kapı çevresi sövesi olarak kullanılmıştır.
Ahşap	Pencere ve kapı kanatları Cumba Oda ara duvarları Zemin döşemesi ve tavan örtüsü İç mekân merdiven ve tirabzan kuruluşu

Demir	Pencere örgü şebekesi Pencere çiçeklikleri Üst kat çıkması konsolları
Tuğla	Sonradan yapılmış balkon korkuluk duvarı

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim Kompozisyon
-			

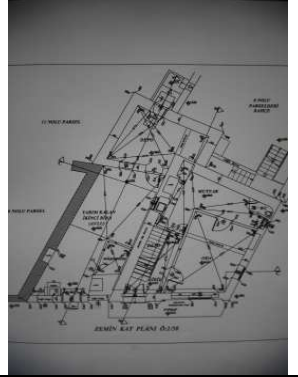
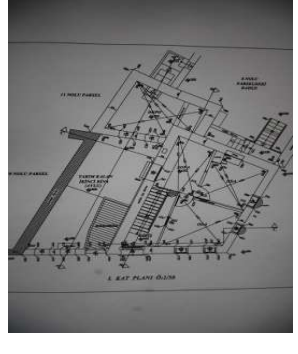
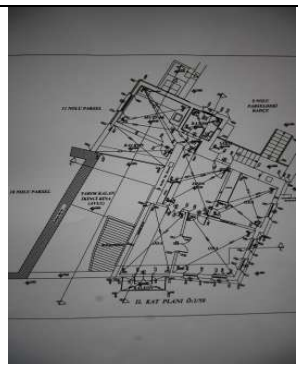
KATALOG NO: 11

RESİM NO:62–66

ADRES: Mareşal Çakmak Caddesi No:70

TARİH: Evin yapım tarihi ile ilgili mevcut bir belge bulunamamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Kareye yakın bir plana sahip zemin kat bir oda ve kullanım alanlarından oluşmuştur.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Ortada bir sofa ve sofaya açılan yan yana iki oda ile kullanım alanlarından oluşmuştur.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Alt katlarla aynı biçime sahip üst kat, merdivenden sonra gelen dikdörtgen biçimli sofa ve bunun soluna açılan üç odadan ve sofanın diğer tarafına yerleştirilmiş küçük ölçekli kullanım birimlerinden oluşmuştur.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon: X
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Balkon:
Cumba:

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı: -	Kapı: Avlu																																																
Pencere Sayısı Zemin:1 I. Kat: 2 II. Kat: 2	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: 1 I. Kat: 2 II. Kat: 3	Pencere sayısı: Zemin Kat: 1.Kat: 2 II.Kat:3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin			I.Kat			II.Kat		
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Mutfak Kapısı
Ahşap: Demir:

	Var	Yok
Kemer		
Aydınlık Penceresi		
Lento		

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke	X	
Kanat (Kepen)		X
Parmaklık		X

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		X
Kanat		X
Lento		X

II. Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve		X
Parmaklık		X
Kanat		X
Lento		X

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiçremıt	X	Beşik Çatı	X
çınko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepenç	
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	
Düz Saçak		Balkon	X
Yatay Silme		Köşe Silmeleri	
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası	X	Örgü şebeke	X
Pilastr		Kat konsolu	X
Demir Parmaklık	X	Avlu	X
		Teras	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	6	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Giriş kapısı kemeri
Ahşap	Kapı kanatları, pencere çerçeveleri İç mekân merdiven Oda duvar bölmeleri Zemin döşemesi ve tavan örtüsü
Demir	Giriş kapısı aydınlık penceresi şebekesi Pencere örgü şebekeleri Pencere parmaklıkları Balkon korkulukları Üst kata geçiş demir konsolları

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Kapısı Aydınlık Penceresi	Demir	Döküm	Kemer alınlığına yerleştirilmiş pencere, uçları ok biçimli parmaklı düzeni ve uçları kıvrımlı üst düzenleme.
Balkon Korkuluğu	Demir	Döküm	Uçları ok şeklindeki korkuluk parmaklığının üst kısmı uçları kıvrımlı yatay S şekilli düzenlemeye tamamlanmıştır.

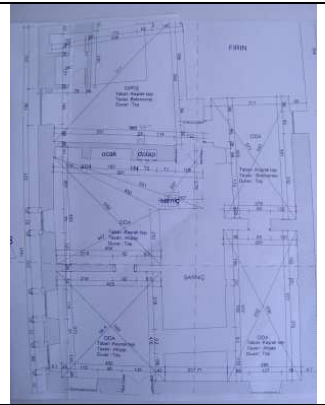
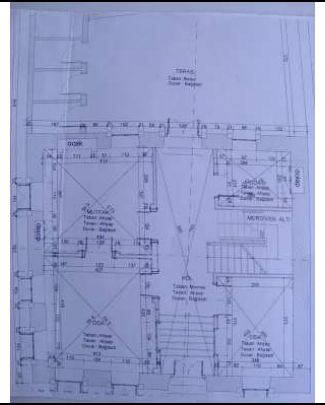
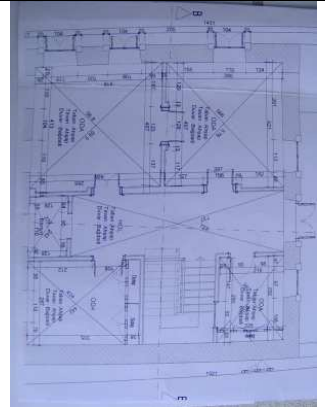
KATALOG NO: 12

RESİM NO:67-73

ADRES: Cumhuriyet Caddesi No:37

TARİH: :Yapım tarihi ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Kare planlı zemin katta karşılıklı yerleştirilmiş dikdörtgen planlı iki oda ile kare planlı iki oda mevcuttur.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Kare planlı kat, merdivenden sonra derinlemesine uzanan sofa bu sofaya açılmış kare planlı simetrik olarak yerleştirilmiş ikişer odadan oluşmuştur. Odalardan biri sonradan mutfak olarak düzenlemiştir.</p>	
<p>II . KAT PLANI</p> <p>Üst katla aynı plan özelliklerine sahiptir.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Balkon:X
Cumba:

Arka Cephe
Balkon:
Cumba

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı:	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş Depo-Dükkân	Kapı: -	Kapı: -	Kapı: Bahçe																																																
Pencere Sayısı Zemin:2 I. Kat: 3 II. Kat: 4	Pencere Sayısı Zemin Kat: 3 I. Kat:3 II. Kat:3	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I.Kat: 3 II.Kat3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X	
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
		KAPALI																																																	

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Depo-Dükkan
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer		X
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke	X	
Ahşap Kepenik		
Parmaklık		

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		X
Kanat	X	
Lento		

II.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Parmaklık		X
Kanat	X	
Lento		X

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	X
Silme	X	Köşe Silmeleri	
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü şebeke	X
Pilastr		Kat konsolu	
Demir Parmaklık		Teras	X
		Avlu	X

İÇ MEKAN

Oda Sayısı	12	Ocak	X
Mutfak	S	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	S		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla	X	Almaşık	X

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri
Ahşap	Kapı kanatları ve pencere kanatları İç mekân merdiven Zemin döşemesi ve tavan İç mekân kapı ve dolapları Odalar arası bölme duvarı

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim Kompozisyon
Giriş kapısı, aydınlık penceresi örgü şebekesi	Demir	Döküm	Pencere şebekesi, uçları kıvrımlı birbiri içine geçirilmiş eğrisel şekillerden oluşmuştur.
Balkon korkuluğu	Demir	Döküm	Uçları eğrisel düzenlemelere sahip demir parmaklık şeklindedir

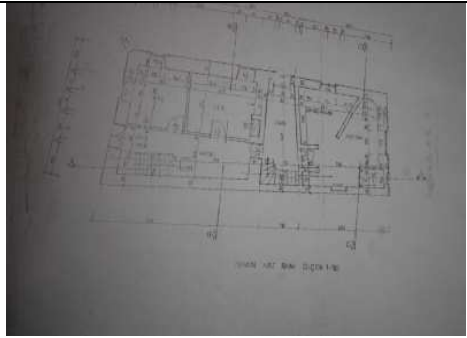
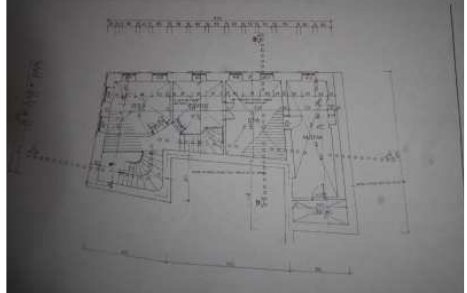
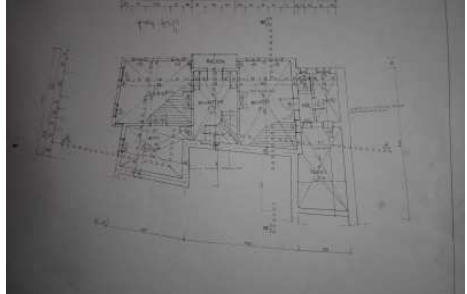
KATALOG NO: 13

RESİM NO:74-80

ADRES: Barboros Caddesi No: 37

TARİH: 1907

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Derinlemesine dikdörtgen uzanan kat bölüntüsüz bir mekân plana sahiptir. Zemin kat depo- dükkân amaçlı kullanılır.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Derinlemesine dikdörtgen katta, ortada sofa buna açılan iki oda ile, giriş ekseninin sonunda enine dikdörtgen şekilde yerleştirilmiş bir iç oda mevcuttur. Bu oda sonradan mutfak olarak yapılanmıştır.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Ortada sofa buna açılan iki oda ve soldaki odaya açılan küçük bir oda ile hol ve depo gibi birimlere bölünmüş küçük kullanım alanlarından oluşmuştur.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Balkon: X
Cumba: X

Yan Cephe
Kapalı
Cumba:

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş Kapı: Depo-Dükkan	Kapı: Mutfak	Kapı: -	Kapı: Avlu																																																
Pencere Sayısı Zemin: - I. Kat: 2 II. Kat: 3	Pencere Sayısı Zemin: 5 I. Kat:6 II. Kat 6	Pencere sayısı: Zemin: I. Kat: II.Kat:	Pencere sayısı: Zemin: I.Kat: II.Kat:																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin			I.Kat			II.kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.kat	X	
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.kat																																																			
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.kat	X																																																		
		Kapalı																																																	

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

<p>Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Dükkan Kapısı Ahşap: Demir: X</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer	X		Aydınlık Penceresi	X		Lento	X			Var	Yok	Kemer			Aydınlık penceresi	X		lento	X		<p>Zemin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Örgü Şebeke</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ahşap Kanat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Örgü Şebeke	X		Ahşap Kanat			Parmaklık			<p>I.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>çiçeklik</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>kanat</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>II.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>kanat</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>lento</td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	kemer		X	söve	X		çiçeklik	X		kanat		X	lento	X			Var	Yok	kemer		X	söve	X		Parmaklık		X	kanat		X	lento		X
	Var	Yok																																																																														
Kemer	X																																																																															
Aydınlık Penceresi	X																																																																															
Lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer																																																																																
Aydınlık penceresi	X																																																																															
lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer		X																																																																														
Söve	X																																																																															
Örgü Şebeke	X																																																																															
Ahşap Kanat																																																																																
Parmaklık																																																																																
	Var	Yok																																																																														
kemer		X																																																																														
söve	X																																																																															
çiçeklik	X																																																																															
kanat		X																																																																														
lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
kemer		X																																																																														
söve	X																																																																															
Parmaklık		X																																																																														
kanat		X																																																																														
lento		X																																																																														
																																																																																

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepen	
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü Şebeke	X
Pilastr		Kat Konsolu	X
Demir Parmaklık	X	Teras	X
		Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	6	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	S		
Depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap	X	Bağdadi:	X
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri
Ahşap	Kapı kanatları Pencere kanatları İç mekân merdiven Zemin döşemesi ve tavan Odalar arası bölme duvarı

	Oda Kapıları ve dolaplar
Demir	Kapı üzerindeki aydınlık penceresi şebekeleri Cephe pencereleri örgü şebekeleri ve çiçeklikleri Balkon Korkuluğu ve konsolu

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Kapısı kemer kavsinin kilit taşı	Taş	Oyma kabartma	Yaprak motifi
Kapı lentosunun iki ucu	Taş	Oyma, kabartma	Yaprak motifleri
Kapıların aydınlık pencere şebekeleri	Demir	Döküm	Geometrik şekillerle uçları volütlendirilmiş şebekelerin birbiri içine geçmiş düzeni.

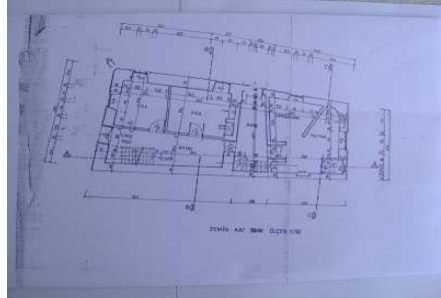
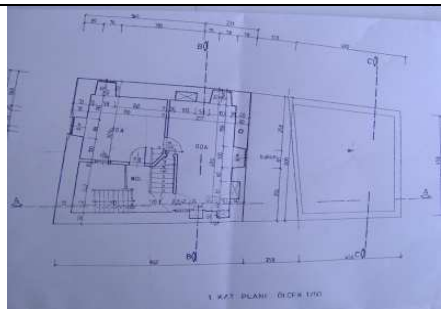
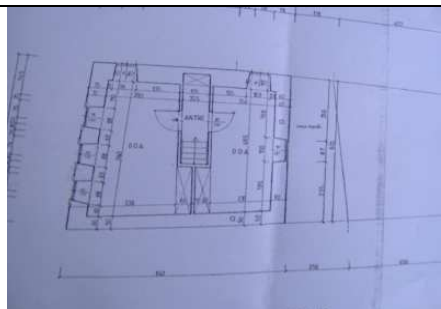
KATALOG NO: 14

RESİM NO:81-84

ADRES: Mithat Paşa Caddesi Tepebaşı Sokak No:10

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT Derinlemesine dikdörtgen biçiminde uzanan zemin kat, sofa buna açılan iki oda ve kullanım alanlarından oluşmuştur</p>	
<p>I. KAT PLANI Kare planlı alan, merdiven yanındaki sofa buna açılan iki odadan oluşmuştur.</p>	
<p>II. KAT PLANI Kare planlı üst kat, merdivenden sonra gelen sofa ve buna açılan iki odadan oluşmuştur.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sol)
Balkon:
Cumba:

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı:	Kat Sayısı: Z+1																																																
Kapı: Giriş	Kapı: Avluya Giriş	Kapı: -	Kapı:-																																																
Pencere Sayısı Zemin: 1 I. Kat: 1 II. Kat:3	Pencere Sayısı Zemin Kat: 2 I. Kat:2 II. Kat: 2	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 1.Kat: 1 II.Kat:3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X	X	I.Kat	X		II.Kat		
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin	X	X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
		KAPALI																																																	

Kapı			Pencere Alt			Pencere Üst		
Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:			Zemin			I.Kat		
	Var	Yok		Var	Yok		Var	Yok
Kemer		X	Kemer		X	Kemer		X
Aydınlık Penceresi	X		Söve	X		Söve	X	
Lento	X		Şebeke	X		Çiçeklik		X
						Kanat		X
						Lento		X
Avluya Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:						II.Kat		
	Var	Yok					Var	Yok
Kemer		X				Kemer		X
Aydınlık Penceresi		X				Söve	X	
Lento	X					Parmaklık		X
Alınlık	X					Kanat	X	
						Lento		X
								

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖGELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepen	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	
Düz Saçak		Balkon	
Yatay Silme		Köşe Silmeleri	
Korniş		Cumba	
Tarih Levhası		Örgü şebeke	X
Pilastr		Avlu	X
Demir Parmaklık		Teras	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	7	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan			
Yüklük	X		
Niş			

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla	X	Almaşık	X

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Pencere ve kapı söveleri
Ahşap	Pencere ve kapı kanatları İç mekan bölme duvarları Zemin döşemesi ve tavan Merdiven ve tırabzan
Demir	Pencere örgü şebekeleri Kapı aydınlık pencereleri

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
-	-	-	-

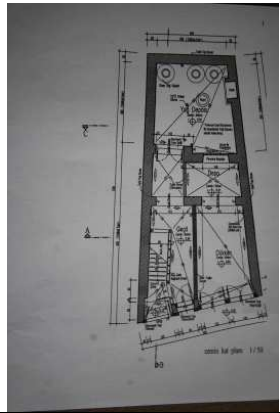
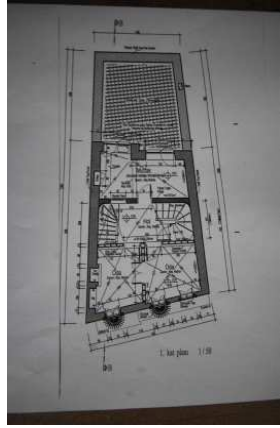
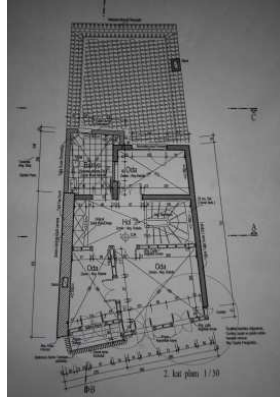
KATALOG NO: 15

RESİM NO:85-91

ADRES: Sakarya Mahallesi 1. Fethiye Caddesi No:68

TARİH: 1888

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Derinlemesine dikdörtgen zemin kat, dükkân depo gibi birimlerden oluşmuştur</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Ortada dikdörtgen biçimli sofa bu sofaya açılan iki kare planlı iki oda ile mutfak mekânından oluşur.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Ortada sofa bu sofaya açılan 3 odadan oluşmuştur.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon: X
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Kapalı

Arka Cephe:
Kapalı

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı:	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş Depo	Kapı:	Kapı: -	Kapı:-																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat:2 I. Kat: 3 II. Kat:2	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: 2 II.Kat:3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat		
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
	KAPALI	KAPALI	KAPALI																																																

Kapı	Pencere Alt	Pencere Üst																																																																								
<p>Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Depo Kapısı Ahşap: Demir:X</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer	X		Aydınlık Penceresi	X		Lento	X			Var	Yok	Kemer		X	Aydınlık Penceresi	X		Lento	X		<p>Zemin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Şebeke</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer	X		Söve	X		Şebeke	X		<p>I.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Çiçeklik</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>II.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Çiçeklik			Kanat			Lento	X			Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Parmaklık		X	Kanat	X		Lento	X	
	Var	Yok																																																																								
Kemer	X																																																																									
Aydınlık Penceresi	X																																																																									
Lento	X																																																																									
	Var	Yok																																																																								
Kemer		X																																																																								
Aydınlık Penceresi	X																																																																									
Lento	X																																																																									
	Var	Yok																																																																								
Kemer	X																																																																									
Söve	X																																																																									
Şebeke	X																																																																									
	Var	Yok																																																																								
Kemer		X																																																																								
Söve	X																																																																									
Çiçeklik																																																																										
Kanat																																																																										
Lento	X																																																																									
	Var	Yok																																																																								
Kemer		X																																																																								
Söve	X																																																																									
Parmaklık		X																																																																								
Kanat	X																																																																									
Lento	X																																																																									
																																																																										

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepenik	X
Süslü Saçak	X	Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	S
Yatay Silme		Köşe Silmeleri	
Korniş		Cumba	X
Tarih Levhası(1888)	X	Örgü Şebeke	X
Pilastr		Avlu	
Demir Parmaklık	X	Teras	

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	5	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	S		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Yığma Taş-Sıva	X
Ahşap	X	Bağdadi:	X
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri
Ahşap	Kapı kanatları İç mekân merdiven İç mekân ara duvarları İç mekân zemin ve tavan
Demir	İki kapının üzerindeki aydınlık penceresi şebekeleri Cephe pencereleri örgü şebekeleri ve çiçeklikleri, Çıkma konsolları

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Cephesi Sütun Başlıklar	Taş	Oyma	Dor başlıklı ve kaide kısımları yivli sütunlu bir düzenleme vardır.
Kapı Kanatları	Ahşap	Kazıma	Kapı kanatları ince yivlerle geometrik biçimli panolara bölünmüştür. Panoların içinde dörtgen düzenlemeler görülür.
Kapı Aydınlik pencereleri	Demir	Döküm	Kapı pencerelerinde uçları volütlendirilmiş çubukların birbirine geçmesiyle oluşturulan düzenlemeler vardır.
Giriş Cephesi Pencere Şebekeleri	Demir	Döküm	Yuvarlak kemerin alınlığına uygun şekilde dilimlenmiş elips şeklinde düzenekten oluşur.

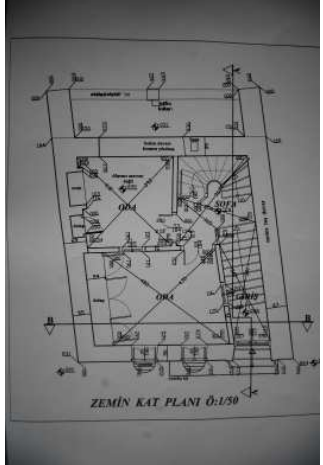
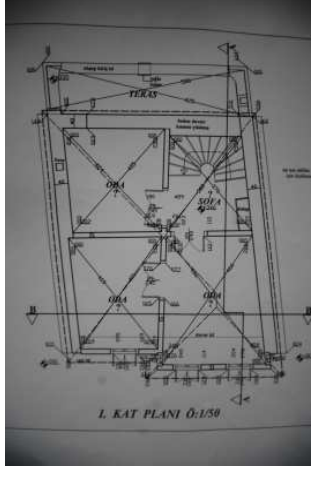
KATALOG NO: 16

RESİM NO:92-98

ADRES: II. Fethiye Mahallesi Fethiye Caddesi Aralığı No:11

TARİH: 1893

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Kare planlı zemin kat giriş sonrası sofa ile buna açılan iki odadan oluşmuştur.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Merdivenden sonra gelen sofa buna açılan iki oda ve soldaki odada açılı bir diğer odadan oluşmuştur</p>	
<p>II. KAT PLANI</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba: X

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Kapalı

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı:Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş Kapı: Depo- Dükkan	Kapı:	Kapı: -	Kapı: Bahçe																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat:1 I. Kat: 2 II. Kat: 3	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I.Kat: 2 II.Kat:3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat	X	
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık penceresi	X	
lento	X	

Mutfak Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer		
Aydınlık Penceresi		
Lento	X	

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke		X
Kanat (Kepenç)		X
Parmaklık	X	

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik	X	
Kanat		X
Lento		X

II.Kat

	Var	Yok
kemer		X
söve	X	
Parmaklık		X
kanat	X	
lento	X	

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE

Kalkan Duvar		Kepenik	X
Süslü Saçak	X	Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	
Korniş	X	Cumba	X
Tarih Levhası (1893)	X	Örgü şebeke	
Pilastr	X	Kat konsolu	X
Demir Parmaklık		Avlu	X
		Teras	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	5	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	S		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap	X	Bağdadi:	X
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Giriş kapısı kemer kuruluşu
Ahşap	Pencere kapı kanatları İç mekân merdiven İç mekân oda zemin ve tavan döşemesi İç mekân bölme duvarları
Demir	Cephe pencere örgü şebekeleri Kapı aydınlık penceresi örgü şebeke

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim- Kompozisyon
Giriş Kapısı Aydınlık Penceresi	Demir	Döküm	Kemer alınlığının içine yerleştirilmiş demir şebeke uçları kıvrımlanmış çubuklarla oluşana bitkisel görünümlü bir düzenlemeye sahiptir.
Giriş Kapısı	Ahşap	Oyma	İki kanatlı ahşap kapının üzerine birbirinin içine geçmiş geometrik panolarla dekoratif bir düzenleme yapılmıştır.

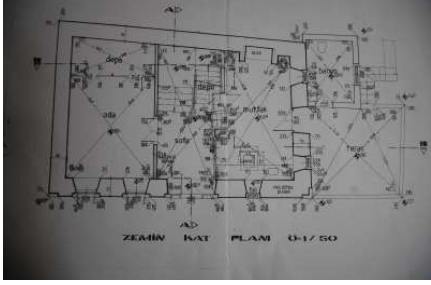
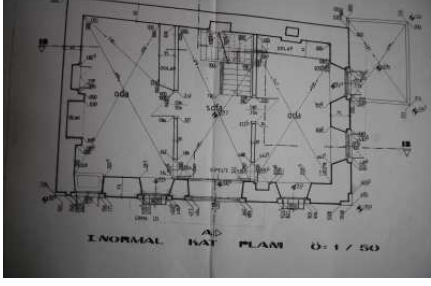
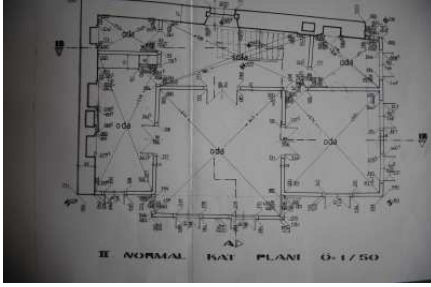
KATALOG NO: 17

RESİM NO:99-102

ADRES: Mithat Paşa Caddesi Merdibanlı Sokak No: 4 C

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Enine dikdörtgen uzanan bu kat, ortada sofa buna açılan bir oda ve kullanım alanlarından oluşmuştur.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Enine dikdörtgen uzanan bu kat, ortada sofa ile buna açılan simetrik yerleştirilmiş iki odadan oluşmuştur.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Merdiven çıkışından sonra gelen sofa ve bunun iki yanı ve karşısında üç oda yer alır. Sofanın karşısına yerleştirilmiş kare planlı büyük odaya açılan iki oda daha mevcuttur.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba: X

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Balkon
Cumba

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı:Depo-Mutfak	Kapı:																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat:2 I. Kat:2 II. Kat: 4	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: 2 I. Kat: 2 II. Kat: 3	Pencere sayısı: Zemin Kat: I.Kat: II.Kat:1																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat	X	
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat	X																																																		
																																																			

Kapı	Pencere Alt	Pencere Üst																																																																																				
<p>Giriş Kapısı Ahşap:X Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Depo-Dükkan Kapısı Ahşap: Demir:X</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer	X		Aydınlık Penceresi	X		Lento	X			Var	Yok	Kemer		X	Aydınlık Penceresi	X		Lento		X	<p>Zemin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Örgü Şebeke</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Ahşap Kepenik</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Örgü Şebeke		X	Ahşap Kepenik	X		Parmaklık			<p>I.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Çiçeklik</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Üçgen Alınlık</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Örgü Şebeke</td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>II.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Çiçeklik			Kanat	X		Lento	X		Üçgen Alınlık	X		Örgü Şebeke		X		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Parmaklık		X	Kanat	X		Lento		X
	Var	Yok																																																																																				
Kemer	X																																																																																					
Aydınlık Penceresi	X																																																																																					
Lento	X																																																																																					
	Var	Yok																																																																																				
Kemer		X																																																																																				
Aydınlık Penceresi	X																																																																																					
Lento		X																																																																																				
	Var	Yok																																																																																				
Kemer		X																																																																																				
Söve	X																																																																																					
Örgü Şebeke		X																																																																																				
Ahşap Kepenik	X																																																																																					
Parmaklık																																																																																						
	Var	Yok																																																																																				
Kemer		X																																																																																				
Söve	X																																																																																					
Çiçeklik																																																																																						
Kanat	X																																																																																					
Lento	X																																																																																					
Üçgen Alınlık	X																																																																																					
Örgü Şebeke		X																																																																																				
	Var	Yok																																																																																				
Kemer		X																																																																																				
Söve	X																																																																																					
Parmaklık		X																																																																																				
Kanat	X																																																																																					
Lento		X																																																																																				
																																																																																						

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepenik	X
Süslü Saçak	X	Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	X
Tarih Levhası	X	Örgü şebeke	X
Pilastr		Kat konsolu	X
Demir Parmaklık		Avlu-Teras	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	8	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap	X	Bağdadi:	X
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere çerçeveleri.
Ahşap	Kapı ve pencere kanatları İç mekân merdiven Cumba Oda duvar bölmeleri Zemin döşemesi ve tavan örtüsü
Demir	Kapı aydınlık penceresi şebekesi Pencere örgü şebekeleri Üst kata geçiş demir konsolları
Alçı	Sol cephe II. Kat pencere alınlıkları

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim Kompozisyon
Pencere Alınlığı	Alçı	Kabartma	Pencere üstlerindeki üçgen alınlıkların içine kabartma şeklinde profilden verilmiş kadın başları bulunur.

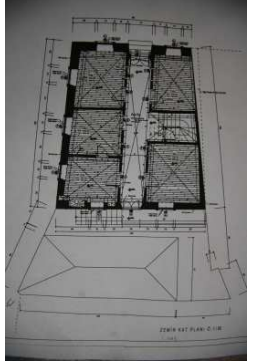
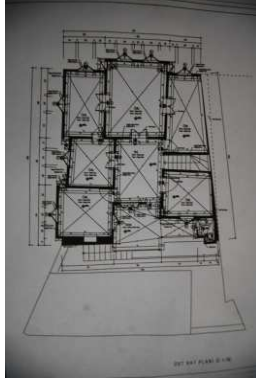
KATALOG NO: 18

RESİM NO:103-107

ADRES: I.Fethiye Caddesi No:87

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Enine dikdörtgen planda, derinlemesine dikdörtgen biçimli sofa ve sofanın iki yanına sıralanmış beş odadan oluşmuş düzen vardır.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Ortadaki sofa ve bunun etrafına dizilmiş altı odadan oluşmuştur.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba: X

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Balkon:
Cumba:X

Arka Cephe
Balkon:X
Cumba:

Kat sayısı: Z+1	Kat Sayısı: Z+1	Kat Sayısı :Z+1	Kat Sayısı: Z+1																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı:	Kapı: Avlu																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat:2 I. Kat: 4 II. Kat:	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat:3 II.Kat: 3	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I.Kat: 3 II.Kat:																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat		
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.kat																																																			
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat																																																			
																																																			

Kapı	Pencere Alt	Pencere Üst																																																																														
<p>Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Mutfak Kapısı Ahşap: Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Aydınlık Penceresi	X		Lento	X			Var	Yok	Kemer			Aydınlık Penceresi			Lento			<p>Zemin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Örgü Şebeke</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ahşap Kepenk</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Örgü Şebeke			Ahşap Kepenk	X		Parmaklık		X	<p>I.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Çiçeklik</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>II.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Çiçeklik		X	Kanat	X		Lento	X			Var	Yok	Kemer			Söve			Parmaklık			Kanat			Lento		
	Var	Yok																																																																														
Kemer		X																																																																														
Aydınlık Penceresi	X																																																																															
Lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer																																																																																
Aydınlık Penceresi																																																																																
Lento																																																																																
	Var	Yok																																																																														
Kemer		X																																																																														
Söve	X																																																																															
Örgü Şebeke																																																																																
Ahşap Kepenk	X																																																																															
Parmaklık		X																																																																														
	Var	Yok																																																																														
Kemer		X																																																																														
Söve	X																																																																															
Çiçeklik		X																																																																														
Kanat	X																																																																															
Lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer																																																																																
Söve																																																																																
Parmaklık																																																																																
Kanat																																																																																
Lento																																																																																
																																																																																

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Ahşap Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	X
Tarih Levhası		Kat Konsolu	X
Pilastr		Avlu	X
Demir Parmaklık		Teras	X
Örgü Şebeke			

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	11	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	S	Teras	
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap	X	Bağdadi:	X
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere çerçeveleri.
Ahşap	Kapı kanatları İç mekân merdiven İç mekân ara duvarları İç mekân zemin

Demir	Balkon korkuluğu Cumba konsolu

SÜSLEME

Yeri	-		
------	---	--	--

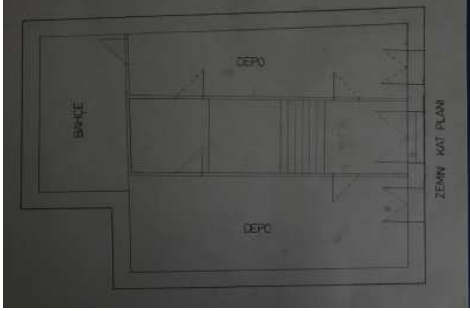
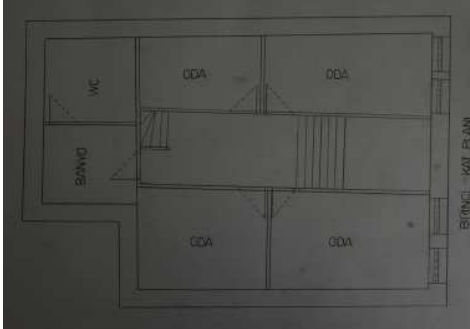

KATALOG NO: 19

RESİM NO:108-114

ADRES: Barbaros Caddesi No:6

TARİH: Yapım tarihi ile ilgili herhangi bir kayıt yoktur.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Ortada derinlemesine uzanan sofa ile depo şeklinde kullanılan iki ayrı mekândan oluşmuş bir kattır.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Derinlemesine dikdörtgen sofa buna simetrik yerleştirilmiş ikişer odadan oluşmuştur.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Sofaya açılan dört odadan oluşmuştur.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon: X
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı:	Kat Sayısı:	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş Mutfak-Depo	Kapı:	Kapı: -	Kapı: Bahçe																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat:1 I. Kat: 4 II. Kat: 4	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I.Kat: 2 II.Kat:2																																																
Pencere Biçim <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		Pencere Biçim <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			Pencere Biçim <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			Pencere Biçim <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X	
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
	KAPALI																																																		

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap:X Demir:

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Depo- Dükkan Kapısı :
Ahşap: Demir:X

	Var	Yok
Kemer		X
Aydınlık Penceresi		X
Lento	X	

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke	X	
Kanat (Kepen)		
Parmaklık		

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		X
Kanat		X
Lento	X	

II.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Parmaklık		X
Kanat		X
Lento		X

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepenik	
Süslü Saçak	X	Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü şebeke	
Pilastr		Kat konsolu	
Demir Parmaklık		Teras	X
		Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	8	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan	X		X
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri Kapı kemer kuruluşu
Ahşap	Kapı kanatları İç mekan merdiven Zemin döşemesi ve tavan Odalar arası bölme duvarı
Demir	Giriş kapısının üzerindeki aydınlık penceresi şebekeleri Balkon altı konsolları

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş kapısı kemer kuruluşu	Taş	Oyma Kabartma	Basık kemerin kilit taşına akroter yerleştirilmiştir.
Giriş Kapısı Lento	Taş	Oyma Kabartma	Lento altına, iki kenarına uçları kıvrımlı bitkisel süslemeler yerleştirmiştir.
Üst Kat Pencere Aıtları	Taş	Oyma Kabartma	Pencere lentolarının uçlarına ve altlarındaki kare zeminin içine çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir.
Giriş Kapısı Kanatları	Ahşap	Oyma Kazıma	İç içe geçirilmiş dikdörtgen biçimli panoların merkezinde yer alan eşkenar dörtgen ve bunun ortasına yerleştirilmiş dairesel madalyonla yapılmış bir düzenleme vardır.
Giriş Kapısı Kapı Kanatları Pencere Şebekesi	Demir	Döküm	Boyuna dikdörtgen biçimli iki pencere, ortada madalyon ve çevresini kuşatan geometrik, kıvrım motifli örgü şebekeyle kapılanmıştır.

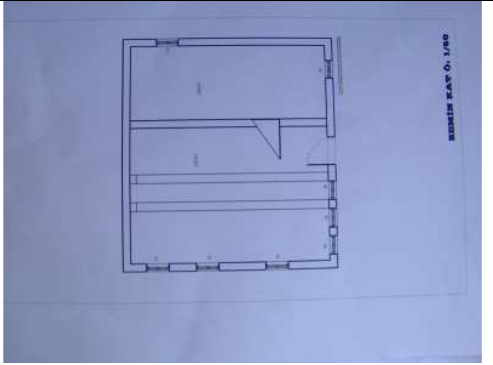
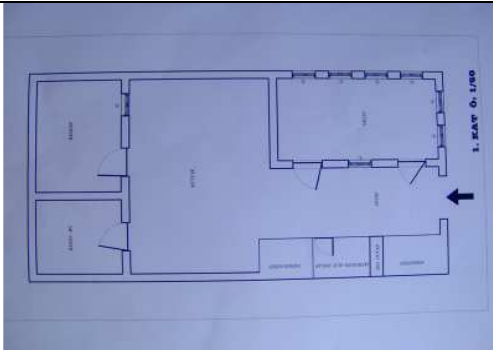
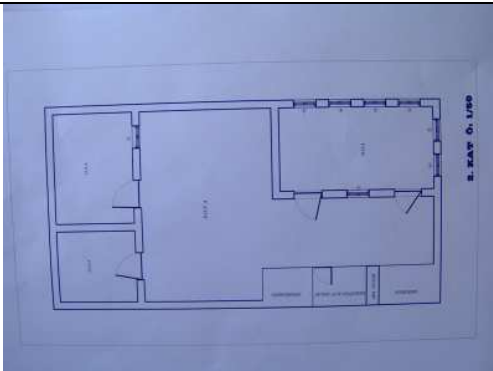
KATALOG NO: 20

RESİM NO:115-120

ADRES:13 Nisan Caddesi 18. sokak. No:1

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Dükkân depo olarak kullanılan üç birimden meydana gelmiştir.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Ortada sofa buna açılan bir oda ile kullanım alanlarından oluşmuştur. Sofa sonradan mutfak mekanına dönüştürülmüştür.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Ortada sofa ve buna açılan üç odadan meydana gelmiştir.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba: X

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Balkon:
Cumba:X

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı:	Kat Sayısı:Z+2	Kat Sayısı:																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı:Depo-Dükkan	Kapı:Bahçe																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat:3 I. Kat: 3 II. Kat: 3	Pencere Sayısı Zemin Kat: 5 I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:3 I. Kat: 4 II. Kat: 4	Pencere sayısı: Zemin Kat: I.Kat: II.Kat:2																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II. Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin			I.Kat			II. Kat	X	
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II. Kat	X																																																		
	Kapalı																																																		

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer	X	
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Mutfak Kapısı:
Ahşap: X Demir

	Var	Yok
Kemer		X
Aydınlık Penceresi		X
Lento	X	

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke	X	
Kanat (Kepen)		
Parmaklık		

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		X
Kanat		X
Lento	X	

II.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Parmaklık		X
Kanat	X	
Lento		X

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak	X	Balkon	
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	X
Tarih Levhası		Örgü şebeke	
Pilastr	X	Kat konsolu	X
Demir Parmaklık		Avlu	X
		Teras	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	4	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzdün Kesme Taş	X
Ahşap	X	Bağdadi	X
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri Kapı kemer kuruluşu
Ahşap	Kapı kanatları Üst kat pencere çerçeve ve kanatları İç mekân merdiven Zemin döşemesi ve tavan Odalar arası bölme duvarı
Demir	Giriş kapısının aydınlık penceresi Pencere Örgü şebekesi

	Balkon altı konsolları Mutfak Kapısı penceresi (S)
--	---

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Kapısı Kemer Kuruluşu	Taş	Oyma- Kabartma	Dor başlıklı sütunun taşıdığı yuvarlak kemerin kilit taşı yaprak motifi şeklinde oturtulmuştur.
I. Kat pencere lento altları	Taş		Lento altına, iki kenarına bitkisel motifli öğeler yerleştirmiştir
Giriş Kapısı Aydınlık Penceresi	Demir	Döküm	Yuvarlak kemerin içini uçları kıvrımlı birbirine geçmiş şekildeki çubuklarla oluşturulmuş örgü şebeke kaplamıştır.

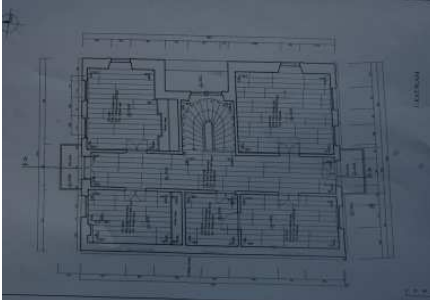
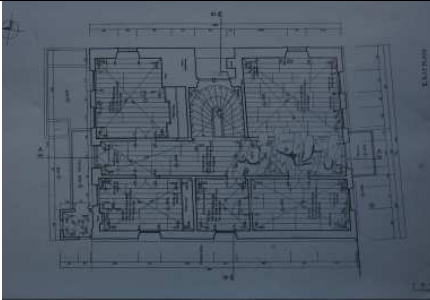
KATALOG NO: 21

RESİM NO:121–128

ADRES: Ayvalık Caddesi No:38

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT Derinlemesine uzanan sofanın iki yanında yer alan 4 oda ve kullanım alanlarından oluşmuştur</p>	
<p>I. KAT PLANI Enine dikdörtgen planlı zemin kat, eksen boyunca derinlemesine uzanan sofaya açılan 5 odadan oluşmuştur.</p>	
<p>II. KAT PLANI Zemin kat ile plan düzenine sahip bu katta, enine dikdörtgen biçimli sofaya açılan 5 oda bulunmaktadır.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:X
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sol)
Balkon:
Cumba:

Arka Cephe
Balkon:X
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı:Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı:	Kapı: Bahçe																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat:3 I. Kat: 3 II. Kat:4	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat: 2	Pencere sayısı: Zemin Kat:1 I. Kat: 2 II. Kat: 2	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I.Kat: 3 II.Kat:3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin			I.Kat			II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X	X	II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X	
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X	X																																																	
II.Kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepen	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü şebeke	X
Pilastr	X	Kat konsolu	
Demir Parmaklık		Teras	X
		Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	14	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	S	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan			
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı kemer kuruluşu ve pencere lentoları
Ahşap	Kapı ve pencere kanatları İç mekân merdiven Zemin döşemesi ve tavan Odalar arası bölme duvarı

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Kapısı Kemer Kuruluşu	Taş	Oyma	Kemer kuruluşunu oluşturan bordürler yivlendirilmiştir.Kemer üzengi taşında ise bitkisel motifli akroter bulunur.
Giriş Cephesi I. Kat pencere altları	Taş	Oyma	Pencere lentolarının uçlarına ve altlarındaki kare zeminin içine çiçek ve yaprak motifleri yerleştirilmiştir.
Giriş Kapısı	Demir	Döküm	Giriş kapısı aydınlık penceresinin yarım daire şeklindeki alanın içerisine çubuklarla oluşturan yıldız şekli yerleştirilmiştir.

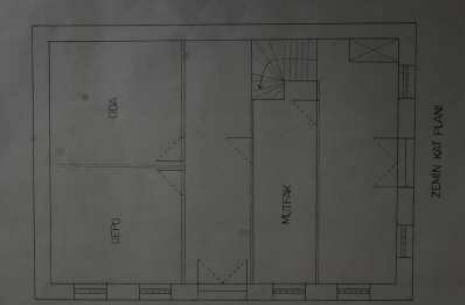
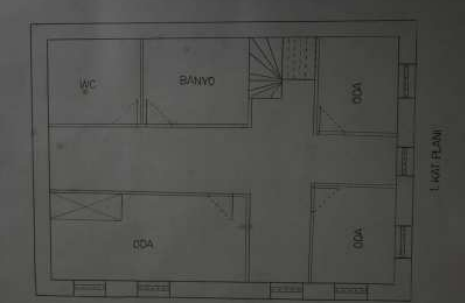
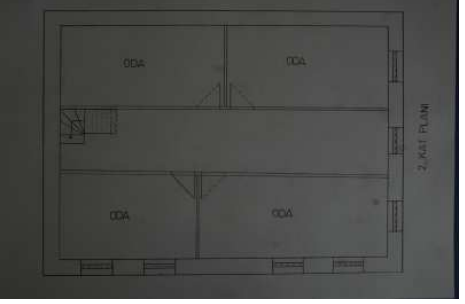
KATALOG NO: 22

RESİM NO:129-133

ADRES: Barboros Caddesi No:88

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Enine dikdörtgen planlı zemin katta, bir oda ve kullanım alanları bulunur. Depo- Dükkân olarak kullanılan mekandır.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Ortada sofa buna açılan üç odadan oluşan bir kattır.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Ortada enine uzanan sofa buna açılan simetrik yerleştirilmiş 2'şer odadan oluşmuştur.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sol)
Balkon:
Cumba:

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı:Z+2	Kat Sayısı:	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş	Kapı:Depo-Dükkan	Kapı: -	Kapı: Bahçe																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat:2 I. Kat:3 II. Kat: 3	Pencere Sayısı Zemin Kat: 4 I. Kat:4 II. Kat:4	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I. Kat: 3 II.Kat:3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		☐	☐	Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat	X	
	☐	☐																																																	
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
	☐	☐																																																	
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
	☐	☐																																																	
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
		KAPALI																																																	

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

<p>Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Depo-Dükkan Kapısı Ahşap: Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>				Var	Yok	Kemer	X		Aydınlık Penceresi		X	Lento	X			Var	Yok	Kemer		X	Aydınlık Penceresi	X		Lento	X		<p>Zemin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Şebeke</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat (Kepen)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>				Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Şebeke			Kanat (Kepen)			Parmaklık		X	<p>I.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Çiçeklik</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>II.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>				Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Çiçeklik	X		Kanat		X	Lento	X			Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Parmaklık			Kanat	X		Lento		X
	Var	Yok																																																																																				
Kemer	X																																																																																					
Aydınlık Penceresi		X																																																																																				
Lento	X																																																																																					
	Var	Yok																																																																																				
Kemer		X																																																																																				
Aydınlık Penceresi	X																																																																																					
Lento	X																																																																																					
	Var	Yok																																																																																				
Kemer		X																																																																																				
Söve	X																																																																																					
Şebeke																																																																																						
Kanat (Kepen)																																																																																						
Parmaklık		X																																																																																				
	Var	Yok																																																																																				
Kemer		X																																																																																				
Söve	X																																																																																					
Çiçeklik	X																																																																																					
Kanat		X																																																																																				
Lento	X																																																																																					
	Var	Yok																																																																																				
Kemer		X																																																																																				
Söve	X																																																																																					
Parmaklık																																																																																						
Kanat	X																																																																																					
Lento		X																																																																																				
																																																																																						

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak	X	Balkon	
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü şebeke	
Pilastr		Kat konsolu	
Demir Parmaklık	X	Avlu	X
		Teras	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	8	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo		Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	X
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Kapı ve pencere söveleri
Ahşap	Kapı ve pencere kanatları İç mekân merdiven Zemin döşemesi ve tavan Odalar arası bölme duvarı

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Kapısı	Taş	Oyma-Kabartma	Basık kemeri taşıyan sütun başlıkları kompozit başlıklıdır.
Giriş Kapısı	Taş	Oyma-Kabartma	Basık kemerin kilit taşına akroter yerleştirilmiştir.
Giriş Kapısı Lento	Taş	Oyma-Kabartma	Lento altına, iki kenarına uçları kıvrımlı bitkisel süslemeler yerleştirmiştir
Giriş Kapısı Pencere Kanatları	Demir	Döküm	Kenarları geometrik örgü şeklinde düzenlemiş dikdörtgen bordürün içine dört tane elipsin ortasına kase içinde üzüm salkımı formu madalyon bulunur.
Mutfak Kapısı Pencere Şebekesi	Demir	Döküm	Pencere kapısının aydınlık penceresi uçları kıvrımlı örgü şebekeden oluşmuştur.
Giriş Kapısı Kanatları	Alçı	Oyma Kabartma	Geometrik panoların içine çiçek motifleri yerleştirilmiştir.

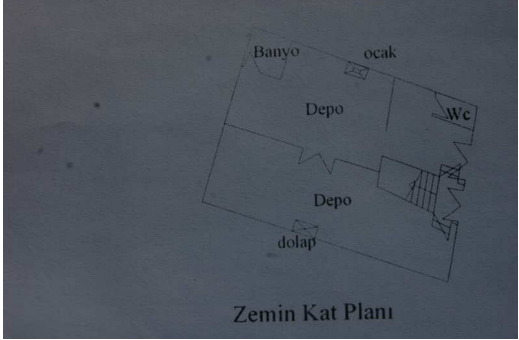
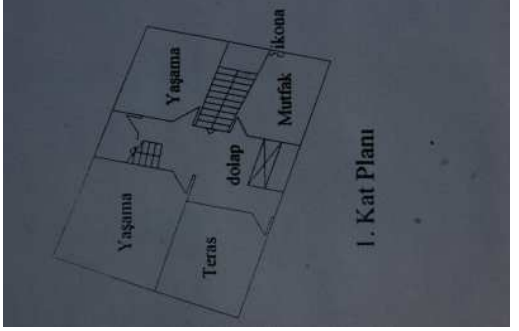
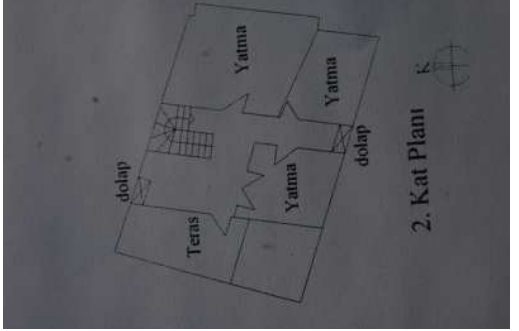
KATALOG NO:23

RESİM NO:134-140

ADRES: Cumhuriyet Caddesi No:13

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Zemin kat depo dükkân gibi kullanım alanlarından oluşmaktadır.</p>	 <p>Zemin Kat Planı</p>
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Dikdörtgen biçimli kat planı, ortada sofa ve buna açılan iki oda ile kullanım alanlarından meydana gelmiştir.</p>	 <p>I. Kat Planı</p>
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Alt kat ile aynı plana sahip üst kat, ortada sofa ve bu sofaya açılan üç odalı bir düzenlemeye sahiptir.</p>	 <p>2. Kat Planı</p>

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon: X
Cumba

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş Kapı: Mutfak	Kapı:	Kapı:	Kapı: Avlu																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat: 1 I. Kat: 2 II. Kat: 2	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: 2 II. Kat: 1	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: 2 II. Kat: 2																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td>□</td> <td>□</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I. Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II. Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		□	□	Zemin	X	X	I. Kat	X		II. Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>□</td> <td>□</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I. Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II. Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		□	□	Zemin			I. Kat	X		II. Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>□</td> <td>□</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I. Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II. Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		□	□	Zemin			I. Kat	X		II. Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td>□</td> <td>□</td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I. Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II. Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>		□	□	Zemin			I. Kat	X		II. Kat	X	
	□	□																																																	
Zemin	X	X																																																	
I. Kat	X																																																		
II. Kat	X																																																		
	□	□																																																	
Zemin																																																			
I. Kat	X																																																		
II. Kat	X																																																		
	□	□																																																	
Zemin																																																			
I. Kat	X																																																		
II. Kat	X																																																		
	□	□																																																	
Zemin																																																			
I. Kat	X																																																		
II. Kat	X																																																		
	KAPALI																																																		

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer		X
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Mutfak Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer		
Aydınlık Penceresi	X	
Lento	X	

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke		
Kanat (Kepen)		
Parmaklık		X

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		X
Kanat		
Lento	X	

II.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Parmaklık		
Kanat		
Lento	X	

ÇATI**a) Çatı Örtüsü**

kiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

b) Çatı Türü**DIŞ CEPHE ÖĞELERİ**

Kalkan Duvar		Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	
Düz Saçak	X	Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü şebeke	
Pilastr	X	Kat konsolu	
Demir Parmaklık		Teras	
		Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	5	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan			
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Ön cephe köşe pilastr (düzgün kesme taş) Pencere söve ve lentoları Giriş kapısı kemer kuruluşunda kullanılmıştır.
Ahşap	Kapı ve pencere kanatları
Demir	Balkon korkuluğu Giriş kapısı aydınlık penceresi şebekesi

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Kapısı Aydınlık Penceresi	Demir	Döküm	Yarım daire şeklindeki alana uçları kıvrımlı birbiri içine geçmiş örgü şebeke yerleştirilmiştir.
Balkon Korkuluğu	Demir	Döküm	Uçları kıvrımlı yarım dairelerin düzeniyle oluşturulmuş bir şebekedir.

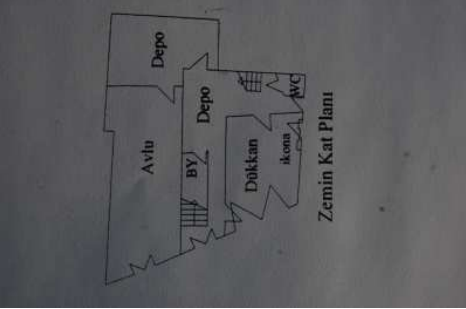
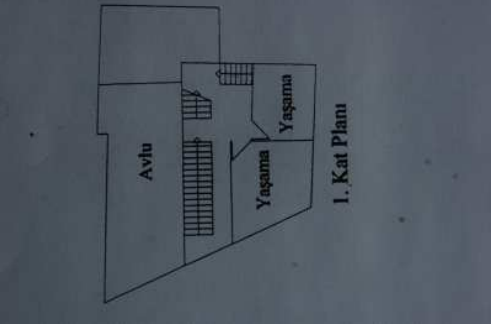
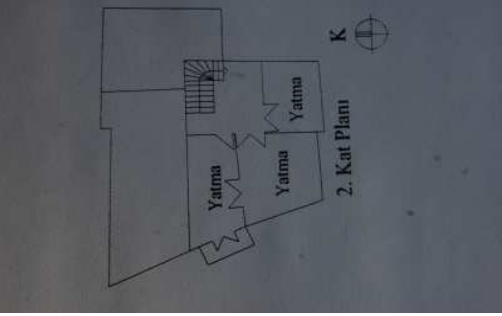
KATALOG NO:24

RESİM NO:141-146

ADRES: Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi No: 153

TARİH: Tarihlendirme ile ilgili herhangi bir kayda rastlanmamıştır.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Zemin kat depo ve dükkân gibi birimlerin olduğu kareye yakın bir plana sahiptir.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Zemin kat ile aynı plan özelliklerine sahip bu kat, dikdörtgen biçimli bir sofa ve buna açılan iki odadan meydana gelmiştir.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Kare planlı sofanın etrafına dizilmiş, 3 odadan meydana gelmiştir.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Kapalı

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş Kapı:Depo-Dükkan	Kapı:	Kapı:	Kapı:-																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat:3 II. Kat:3	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat: I.Kat: 3 II.Kat:3																																																
Pencere Biçim <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat	X		II.Kat	X		Pencere Biçim <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			Pencere Biçim <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			Pencere Biçim <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat	X		II.Kat	X	
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
		KAPALI																																																	

Kapı				Pencere Alt				Pencere Üst				
Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:				Zemin				I.Kat				
	Var	Yok			Var	Yok		Var	Yok		Var	Yok
Kemer		X		Kemer		X		Kemer		X		
Aydınlık Penceresi	X			Söve	X			Söve	X			
Lento	X			Şebeke				Çiçeklik		X		
Depo- Dükkan Kapısı: X Ahşap: X Demir:												
	Var	Yok		Kanat (Kepen)	X			Kanat	X			
Kemer	X			Parmaklık		X		Lento	X			
Aydınlık Penceresi	X							II.Kat				
Lento	X								Var	Yok		
									Var	Yok		
								Kemer				
								Söve	X			
								Parmaklık				
								Kanat	X			
								Lento	X			
												

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepen	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	X
Düz Saçak		Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü şebeke	
Pilastr	X	Kat konsolu	
Demir Parmaklık		Teras	
		Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	5	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Depo-dükkân	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzdün Kesme Taş	
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla	X	Almaşık	X

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Ön cephe köşe (düzdün kesme taş) Pencere söve ve lentoları Giriş kapısı kemer kuruluşunda kullanılmıştır.
Ahşap	Kapı ve pencere kanatları

Demir	Balkon korkuluğu Giriş kapısı aydınlık penceresi şebekesi
-------	--

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Kapı Kemer Kuruluşları	Taş	Oyma-Kabartma	Kemer kilit taşlarına akroteler yerleştirilmiştir.
Giriş Kapısı Aydınlık Penceresi	Demir	Döküm	Yarım daire şeklindeki alana uçları kıvrımlı birbiri içine geçmiş örgü şebeke yerleştirilmiştir.

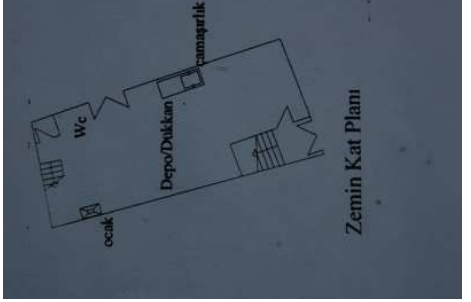

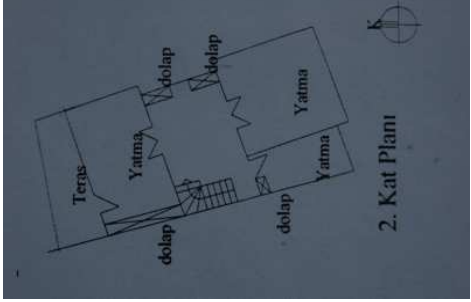
KATALOG NO:25

RESİM NO:147-153

ADRES: Mareşal Çakmak Caddesi No: 151

TARİH: Yapım tarihi ile ilgili bir kayıt yoktur.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Derinlemesine dikdörtgen plana sahip bu kat, depo-dükkan amaçlı kullanım için bölüntüsüz bir alana sahiptir.</p>	 <p>Zemin Kat Planı</p>
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Derinlemesine dikdörtgen planda ortada iç sofa ve buna açılan iki oda ve mutfak bölümünden meydana gelmiştir.</p>	 <p>1. Kat Planı</p>
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Ortada kare planlı iç sofa ile buna açılan üç odadan meydana gelmiştir.</p>	 <p>2. Kat Planı</p>

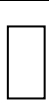

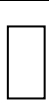

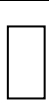

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba: X

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Balkon: X
Cumba: X

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı: Dükkan-Depo	Kapı:-																																																
Pencere Sayısı Zemin Kat: 1 I. Kat: 1 II. Kat:3	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I. Kat: 4 II. Kat: 5	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I.Kat: 2 II.Kat:																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat	X	
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
	KAPALI																																																		

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:			Zemin			I.Kat		
	Var	Yok		Var	Yok		Var	Yok
Kemer		X	Kemer		X	Kemer		X
Aydınlık Penceresi	X		Söve	X		Söve	X	
Lento	X		Şebeke	X		Çiçeklik	X	
Dükkan-Depo Kapısı Ahşap: X Demir:			Kanat (Kepenk)			Kanat		
	Var	Yok	Parmaklık		X	Lento	X	
Kemer						II.Kat		
Aydınlık Penceresi							Var	Yok
Lento						Kemer		X
						Söve	X	
						Parmaklık		
						Kanat	X	
						Lento	X	

ÇATI**Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

kiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖGELERİ

Kalkan Duvar		Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	
Düz Saçak		Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü şebeke	
Pilastr	X	Kat konsolu	
Demir Parmaklık		Teras	
		Avlu	X

İÇ MEKAN

Oda Sayısı	6	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan			
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzgün Kesme Taş	
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla	X	Almaşık	X

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Ön cephe köşe silmeleri Pencere söve ve lentoları Giriş kapısı kemer kuruluşu.
Ahşap	Kapı ve pencere kanatları
Demir	Balkon korkuluğu

	Giriş kapısı aydınlık penceresi şebekesi
--	--

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Kapısı Aydınlık Penceresi	Demir	Döküm	Yarım daire şeklindeki alana uçları kıvrımlı birbirine içine geçmiş örgü şebeke yerleştirilmiştir.
Balkon Korkuluğu	Demir	Döküm	Uçları kıvrımlı yarım dairelerin düzeniyle oluşturulmuş bir şebekedir.

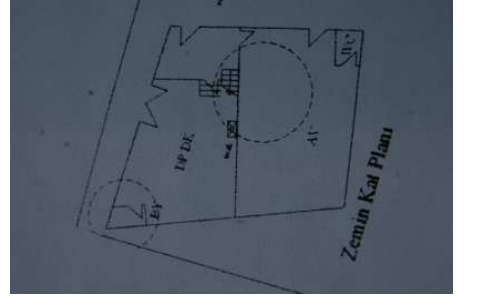
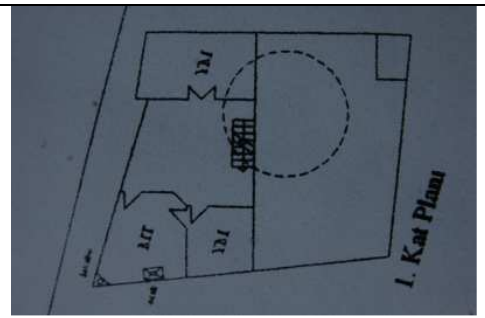
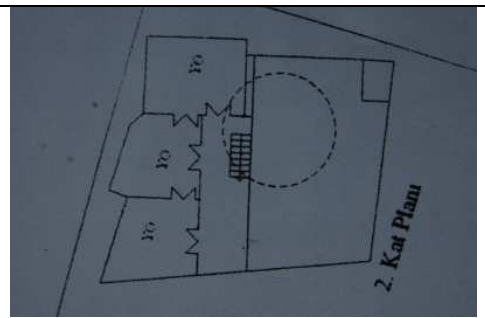
KATALOG NO:26

RESİM NO:154–158

ADRES: Mareşal Çakmak Caddesi 12.Sokak No: 28

TARİH: Yapım tarihi ile ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Kareye yakın bir şekle sahip, zemin kat kullanım alanlarından meydana gelmiştir.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Zemin kat ile benzer bir şema ortaya koyan kat, ortada kare planlı bir sofa buna açılan 3 odadan meydana gelmiştir.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Derinlemesine dikdörtgen biçimde uzanan sofa ve aynı eksen üzerine dizilmiş 3 odadan meydana gelmiştir.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:
Cumba: X

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Balkon:
Cumba: X

Arka Cephe
Balkon:
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş	Kapı:	Kapı: Dükkan-Depo	Kapı:-																																																
Pencere Sayısı Zemin: 1 I. Kat:2 II. Kat:2	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:1 I. Kat: 5 II. Kat:6	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I.Kat: 2 II.Kat:																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat	X	
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
																																																			

Kapı**Pencere Alt****Pencere Üst**

Giriş Kapısı
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer		X
Aydınlık penceresi	X	
Lento	X	

Dükkan-Depo Kapısı:
Ahşap: X Demir:

	Var	Yok
Kemer		
Aydınlık Penceresi		
Lento		

Zemin

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Şebeke		
Kanat (Kepenk)		
Parmaklık		X

I.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve	X	
Çiçeklik		X
Kanat	X	
Lento	X	

II.Kat

	Var	Yok
Kemer		X
Söve		X
Parmaklık		X
Kanat	X	
Lento	X	

ÇATI

a) Çatı Örtüsü

b) Çatı Türü

kiremit	X	Beşik Çatı	X
çinko		Teras Çatı	
ahşap		Set Çatı	
diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖĞELERİ

Kalkan Duvar		Kepenik	X
Süslü Saçak		Mutfak Kapısı	
Düz Saçak		Balkon	X
Silme		Köşe Silmeleri	
Korniş	X	Cumba	X
Tarih Levhası		Örgü şebeke	
Pilastr	X	Kat konsolu	X
Demir Parmaklık	X	Teras	
		Avlu	X

İÇ MEKAN

Oda Sayısı	6	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan			
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Yığma	X
Ahşap	X	Bağdadi:	
Tuğla		Almaşık	X

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Ahşap	Kapı ve pencere çerçeveleri Kapı ve pencere kanatları İç mekân merdiven, tavan, zemin döşemesi
Demir	Giriş kapısı aydınlık penceresi şebekesi Pencere korkulukları

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Giriş Kapısı Aydınlık Penceresi	Demir	Döküm	Yarım daire şeklindeki alana uçları kıvrımlı birbiri içine geçmiş örgü şebeke yerleştirilmiştir.
Balkon Korkuluğu	Demir	Döküm	Uçları kıvrımlı yarım dairelerin düzeniyle oluşturulmuş bir şebekedir.

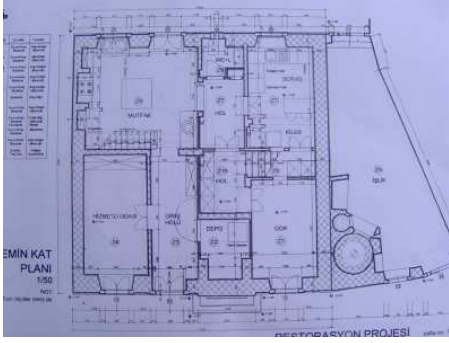
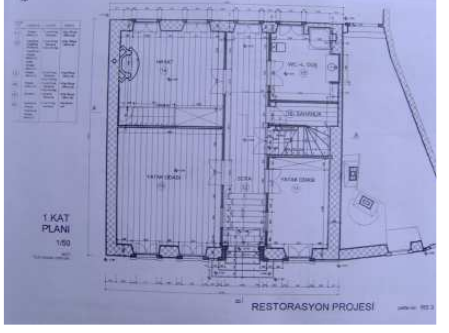
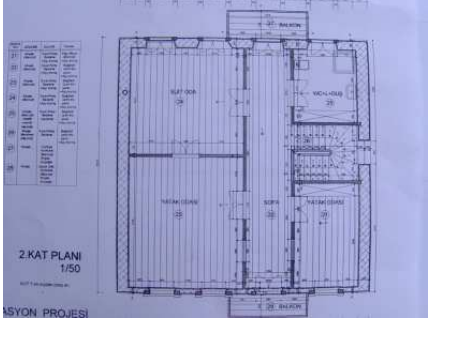
KATALOG NO:27

RESİM NO:159-164

ADRES: Namık Kemal Mahallesi No Kilise Aralığı Sokak No:6

TARİH: Herhangi bir kayıt yoktur.

PLAN

<p>ZEMİN KAT</p> <p>Derinlemesine dikdörtgen plana sahip bu kat, bir oda ile kullanım alanlarından oluşmuştur.</p>	
<p>I. KAT PLANI</p> <p>Derinlemesine dikdörtgen planda ortada iç sofa ve buna açılan üç odadan meydana gelmiştir.</p>	
<p>II. KAT PLANI</p> <p>Alt kat ile aynı plan şemasını veren üst kat, ortada sofa ve buna açılan üç odadan meydana gelmiştir.</p>	

DIŞ CEPHE

Giriş Cephesi
Balkon:X
Cumba:

Yan Cephe(sağ)
Kapalı

Yan Cephe(sol)
Balkon:
Cumba:

Arka Cephe
Balkon:X
Cumba:

Kat sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2	Kat Sayısı: Z+2																																																
Kapı: Giriş Kapı: Depo-Mutfak	Kapı:	Kapı:	Kapı:Avluya Geçiş																																																
Pencere Sayısı Zemin: 2 I. Kat:3 II. Kat:3	Pencere Sayısı Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:3	Pencere sayısı: Zemin Kat: I. Kat: II. Kat:	Pencere sayısı: Zemin Kat:2 I.Kat: 4 II.Kat:3																																																
Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim	Pencere Biçim																																																
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat	X		II.Kat	X		<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin			I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				Zemin		X	I.Kat			II.Kat			<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zemin</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>II.Kat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </table>				Zemin	X		I.Kat	X		II.Kat	X	
Zemin		X																																																	
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		
Zemin																																																			
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
Zemin		X																																																	
I.Kat																																																			
II.Kat																																																			
Zemin	X																																																		
I.Kat	X																																																		
II.Kat	X																																																		

Kapı	Pencere Alt	Pencere Üst																																																																														
<p>Giriş Kapısı Ahşap: X Demir:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Mutfak Kapısı Ahşap: Demir:X</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Aydınlık Penceresi</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer	X		Aydınlık penceresi	X		lento	X			Var	Yok	Kemer			Aydınlık Penceresi	X		lento	X		<p>Zemin</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Şebeke</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat (Kepen)</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Şebeke			Kanat (Kepen)	X		Parmaklık		X	<p>I.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Çiçeklik</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>II.Kat</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Var</th> <th>Yok</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kemer</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Söve</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Parmaklık</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kanat</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lento</td> <td>X</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Var	Yok	Kemer		X	Söve	X		Çiçeklik		X	Kanat	X		Lento	X			Var	Yok	Kemer			Söve	X		Parmaklık			Kanat	X		Lento	X	
	Var	Yok																																																																														
Kemer	X																																																																															
Aydınlık penceresi	X																																																																															
lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer																																																																																
Aydınlık Penceresi	X																																																																															
lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer		X																																																																														
Söve	X																																																																															
Şebeke																																																																																
Kanat (Kepen)	X																																																																															
Parmaklık		X																																																																														
	Var	Yok																																																																														
Kemer		X																																																																														
Söve	X																																																																															
Çiçeklik		X																																																																														
Kanat	X																																																																															
Lento	X																																																																															
	Var	Yok																																																																														
Kemer																																																																																
Söve	X																																																																															
Parmaklık																																																																																
Kanat	X																																																																															
Lento	X																																																																															
																																																																																

ÇATI**a) Çatı Örtüsü****b) Çatı Türü**

Kiremit	X	Beşik Çatı	X
Çinko		Teras Çatı	
Ahşap		Set Çatı	
Diğer		Diğer	

DIŞ CEPHE ÖGELERİ

Kalkan Duvar		Kepenik	X
Süslü Saçak	X	Mutfak Kapısı	
Düz Saçak		Balkon	X
Yatay Silme	X	Köşe Silmeleri	X
Korniş	X	Cumba	
Tarih Levhası		Örgü şebeke	X
Pilastr	X	Kat konsolu	
Demir Parmaklık		Teras	
		Avlu	X

İÇ MEKÂN

Oda Sayısı	7	Ocak	X
Mutfak	X	Ahşap Merdiven	X
Banyo	X	Mermer Merdiven	
Wc	X		
Kiler-depo-dükkan	X		
Yüklük	X		
Niş	X		

MALZEME VE TEKNİK**Yapım Malzemesi****Kullanılan Teknik**

Taş	X	Düzen Kesme Taş	
Ahşap		Bağdadi:	
Tuğla	X	Almaşık	X

MALZEMENİN ADI	KULLANILDIĞI YER
Taş	Ön cephe köşe pilastr (düzen kesme taş) Pencere söve ve lentoları Giriş kapısı kemer kuruluşunda kullanılmıştır.
Ahşap	Kapı ve pencere kanatları

Demir	Balkon korkuluğu Giriş kapısı aydınlık penceresi şebekesi
-------	--

SÜSLEME

Yeri	Malzeme	Teknik	Biçim-Kompozisyon
Kapı Kemer Kuruluşu	Taş	Oyma Kabartma	Kemer kuruluşunu çevreleyen lentonun iki kenarına bitkisel konsollar yerleştirilmiştir Kemer kilit taşının orta noktasında yaprak motifi bulunur
Pencere Konsol Uçları	Taş	Oyma Kabartma	Konsol uçlarına yaprak motifli akroterler yerleştirilmiştir.
Köse Silmeleri	Taş	Oyma Kabartma	Cepkenin iki köşesindeki silmelerin başlıkların üst cephe bölümü akantus başlıklı ve I.kat hizası ise tırtıklı bir biçime sahiptir.
Balkon	Demir	Döküm	Balkon konsolu ve korkuluğunda birbiri içine geçmiş kıvrımlı yatay dikey çubuklarla dekoratif düzenleme yapılmıştır.

VII. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Bir kültür süreci olan konut, yaşadığı topraklara ait maddi ve manevi birikimin taşıyıcısıdır.⁴⁰ Bu nedenle konutlar, insan yaşamını taşımalarından dolayı bu yaşam alanının fiziksel koşullarını ve bu yaşam alanının toplum ve kültür yapısını çözümlemede önemli kaynaklardır.

Anadolu, yüzyıllar boyunca farklı etnik yapı ve kültürdeki toplumların bir arada yaşadığı bir coğrafyadır. Bu topraklardaki kültürel çeşitlilik, başta Anadolu olmak üzere, çok geniş bir coğrafyaya yayılan Osmanlı İmparatorluğu'nda da yaşamaya devam etmiştir. Toplum yapısındaki bu çok kültürlülük, Osmanlı kentlerine ve kent mimarisine yansımış, “Geleneksel Konut Mimarisi” diye tanımlanan Osmanlı konutları bu kimliğin taşıyıcıları olmuşlardır.

Safranbolu, İstanbul, Adalar, Kula, Bursa, Beypazarı, Kars, Kütahya, Alanya, Kayseri, Erzurum, Amasya, Avanos, Mardin, Foça, Bergama, Edremit, Gelibolu, Ayvacık, Balkanlar gibi çok farklı bölgelerde ve yerleşimlerdeki bu konutlar, geleneksel konut mimarisinin plan, cephe, malzeme ve teknik, süsleme nitelikleri açısından birbirleriyle benzerlikleri ya da kimi farklılıklarıyla, sonuçta tüm ayrılma ya da birleşme noktalarında yine Osmanlı'nın kimliği ile ilgili özellikleri bünyelerinde taşırlar. Geniş bir coğrafyaya yayılan Osmanlı Dönemi konutlarına yönelik tipoloji çalışmaları “geleneksel konut” kavramıyla hangi ortak özellikleri taşıdığı ve neyi tanımladığını ortaya koymayı da amaçlamıştır. Kavram konusuna yaklaşımlar ve bu konudaki tanımlamalar çeşitleme gösterse de, geleneksel konutların sofa-oda ilişkisine dayanan plan şeması, kavramın dayandığı temel nokta olmuş, cephe düzeninde ve malzeme boyutunda ise bölgesel ve kültürel kimliğin yansımalarıyla geleneksel konut anlayışının çeşitlendiği belirtilmiştir.⁴¹

Araştırma kapsamında ele alınan XIX. ve XX. yüzyıl içinde yapılmış olan Ayvalık Evleri, Osmanlı'nın kültürel çeşitliliği içinde şekillenen geleneksel konut mimarisine örnek teşkil edebilecek yapılardır.

⁴⁰ İNCEDAYI, Deniz: Adadan Odaya Yaşamdan Yapıya Konut Çevresi, İstanbul-2004, s.9.

⁴¹ ASATEKİN, Gül: “Türk Evi Sözcüğünün Düşündürdükleri” Sanat Tarihinde Terminoloji Sorunları Semineri, Ankara-2001, s.192.

Ayvalık, Osmanlı Döneminde ağırlıklı olarak Rum nüfusun yaşadığı bir yerleşim olmuştur. Fakat Osmanlı İmparatorluğu içinde en kalabalık gayrimüslim topluluk olan Rumlar, ne Ayvalık ne de Osmanlı sınırları içinde yer alan başka bir yerleşimde geleneksel tipolojiden tamamen farklı, kendine özgü bir konut mimarisi ortaya koymamışlardır. Bu yüzden yerleşmiş bir ifade olan Rum Evi, tipolojik bir tanımlama olmaktan çok, bu evlerde barınan toplumla ilişkilendirilerek yapılmış bir tanımlamadır. Ayvalık Evlerinin, plan ve mimarisini ortaya çıkaran özelliklerini salt etnik kökene bağlı olarak şekillendiğini ortaya koymak yanlış bir yaklaşımdır. Bu sebeple Ayvalık Evlerini Osmanlı konut mimarisi örnekleri içinde değerlendirmek gerekir.

Osmanlı Devleti içinde ağırlıklı olarak Rum toplumunun yaşadığı Ayvalık, 1773 yılında özerk bir yerleşimi olmasının ardından ekonomik açıdan hızla gelişirken, 1850 yılından sonra kentleşme hareketleri belirgin biçimde ortaya çıkmıştır.⁴² Dini ve sivil mimari adına çok sayıda yapının inşası bu tarihten sonra gerçekleşmiştir. Ayvalık kent mimarisi, topolojik konumundan ve bir kıyı yerleşimi olmasından dolayı, kıyıdan tepeye doğru kademeli bir şekilde denize paralel üç ana artel ile bu ana hatları dik olarak kesen ara arteller ile ızgara şehir planına uygun bir şekilde yerleştirilmiştir⁴³ (harita 3).

Kıyı yerleşimi olması, evlerin planını ve cephe düzeninin oluşmasında önemli bir etkidir. Evlerin konumu, denizin esintisini alabilmek amacıyla denize göre düzenlenmiş sokakların konumuna göre yerleştirilmiştir. Şehir planı içinde bu evler genelde bitişik nizamda başka yapılarla bitişik nizamda olabilen, ön cepheleri sokağa açılan, arka avlulu bir düzene sahiptir(harita 4) (res.165).

⁴² Ayvalık'ta Şehircilik Araştırmaları, İ.T.Ü Mimarlık Fakültesi Şehircilik Kürsüsü Yayını 2, İstanbul- 1984,s.32.

⁴³ KIYAK, ASLI: Kentin Biçimsel ve Mekansal Kurgusunun Çözümlemesine Dair Bir Yöntem Önerisi ve Ayvalık Örneği. İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul-1997, s.81.

VII.1. PLAN

Geleneksel konut mimarisi, dayandığı plan anlayışı açısından Osmanlı Döneminde Anadolu ve Balkan coğrafyasını içine alan yerleşimlerde ortak bir üslup anlayışını tanımlar. Bu açıdan, oda-sofa düzenini esas alan plan şeması, kökenleri Orta Asya göçebe yaşamındaki barınma ihtiyacını karşılayan çadırla ilişkilendirildiği için⁴⁴ sanat tarihi terminolojisine bir konut tipi olarak zamanla yerleşmiştir. Sonuçta, Türk Evi tanımının, sadece Türklerin yaşadığı konutları ifade etmediği artık açıklığa kavuşmuştur. Bu anlayışta sofa bir geçit olmakla beraber, aynı zamanda bütün ev halkının toplandığı bir alandır. Bunun çevresine dizilen odalarda birbiriyle görsel bir ilişki içerindedir. Türk Evi'nde oda, değişik işlevlere olanak verilebilmesi için değiştirilebilir bir düzene sahiptir. Bu düzenek göçebelikten kalma alışkanlıklar üzerine kuruludur. Odada oturulabilir, yatılabilir, yemek yenilebilir, hatta yemek pişirilebilir.⁴⁵ Ölçüler değişebilir ama nitelikler değişmez.

İlk olarak, "Türk Evi Plan Tipleri" tipolojisi olarak ele alınan ve sofa konumuna göre plan tipleri sonraki konuyla ilgili çalışmalarda kimi değişiklikler ve ilavelerle kabul edilmiştir. Sofanın şeklinin doğrudan doğruya ev tipini tayin ettiği, sofanın oda sırasının önünde, arasında veya odaların ortasında olduğuna göre üç esaslı plan tipinin meydana getirdiği belirtilmiştir.

Sedat Hakkı Eldem geleneksel konutlara ilişkin dış Sofalı, İç Sofalı ve Orta Sofalı bir ilk tipolojiyi ortaya koymuştur.⁴⁶ Türk Evi yerine konut mimarisinin etnik bir kimlikle tanımlanmasının eksikliğini ortaya koyan çalışmalar sonucunda daha çok kültürlü ve katmanlı bir tanımlı kapsayan, Osmanlı Evi ya da Geleneksel Konut Mimarisi başlığında araştırmalar toplanmıştır.⁴⁷ Tipolojinin ait olduğu başlık tartışılır olmakla beraber Geleneksel Konut Mimarisin de planı ortaya koyan birimin sofa genel yargı olarak kabul edilmiştir.⁴⁸

⁴⁴ BAMMER, Anton: "Çadır Anadolu Evi İlişkisi" Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme. Habitat II.İstanbul-1997.s238.

⁴⁵ KÜÇÜKERMEN, Önder: Kendi Mekanın Arayışı İçinde Türk Evi.İstanbul-1996, s.69.

⁴⁶ ELDEM, H. Sedat: Türk Evi Plan Tipleri, İstanbul- 1954, s.16.

⁴⁷ ASATEKİN, Gül: "Türk Evi Sözcüğünün Düşündürdükleri" Sanat Tarihinde Terminoloji Sorunları Semineri, Ankara-2001, s.193.

⁴⁸ SOYSAL, Mine: Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşmenin Öyküsü, İst.-2000, s.33.

XIX. ve XX. yüzyıla tarihlendirilen ve Osmanlı Döneminde içerisinde yapılan Ayvalık Evleri de plan ve üslup özellikleri açısından Geleneksel Konut Mimarisi içerisine yerleştirmek doğru bir yaklaşım olacaktır.

Katalog kapsamında ele alınan Ayvalık Evler plan açısından değerlendirildiğinde, plan ve yaşam biçimi arasındaki ilişkiyi kapsayan bir konut anlayışına yapılmışlardır. Kıydan tepeye doğru bir yerleşime sahip evler, bitişik nizamda ve küçük yapılardır (res.166). Bir yada iki katlı yapılmış olan evlerin giriş cepheleri sokağa göre konumlandırılmıştır. Arka avlulu bir düzene sahiptirler. Zeytin, zeytin yağ üretimine ve satışına dayalı ekonomisi, kenti bir sanayi ve buna bağlı olarak bir liman kenti yapmıştır. Bu özelliği kentin konut alanının, limandan uzak düşmemek kaygısıyla genişlemesine olanak vermemiştir. Kalabalık bir nüfus potansiyelini içinde barındırdığından, genelde mevcut yapılar iki amaca yönelik yapılmış, hem yaşam alanını kapsayan, hem de üretim ve ticaret hayatıyla da örtüşerek biçimlenen konutlar, bu kullanımlarıyla kent planından doğan soruna bir çözüm olmuşlardır. Bir, bir buçuk ya da iki katlı olan evlerde, zemin kat ya da bodrum katı, dükkân – depo gibi kullanım amacıyla yapılmış mekân olma açısından, yerleşimin bu yaşamsal karakterinin bir sonucu olarak ortaya çıkmış birimlerdir. Zemin kat, satış üretim ve depolama gibi ticari işler için kullanılan mekânlardır (res.167-168-169-170).Kullanımın daha rahat yapılması ve evin etkilenmemesi için, sokağa açılan ayrı kapılara sahiptirler. Bu kapılar, konutun giriş cephesinde ya da herhangi yan cephesinde bulunur. Aynı zamanda evin içinden de bu zemin kata geçişi sağlayan bir iç kapı mevcuttur. Mekânın kullanım amacına yönelik olarak, zemin kat planı bölüntüsüz olarak ya da çeşitli birimlere ayrılmış olarak biçimlendirilmiştir (res.171).Çalışma kapsamındaki Katalog no 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10, 12, 13, 15, 17, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27 numaralı konutlar, diğer katlardan farklı plansal özelliklere sahip depo- dükkân amaçlı zemin kata sahiptirler. Bunu yanı sıra kod farkından dolayı zemin katın altında kalan bodrum katları da kimi örneklerde Katalog no 9, 16, 18, 20, 21 aynı amaca hizmet eden birimlerdir.

Zemin katın üstündeki katlar, iç sofalı bir plana sahiptir. Odalar sofaya göre konumlanmıştır. Sofa hem odalar arası bir ilişki sağlarken hem de geçişe ya da oturmaya

uygun oluşlarıyla sürekli bir ara bölme oluşturur.⁴⁹ Evler birden çok katlıysa alt kat ile aynı sofalı düzeni yansıtır. Katalog kapsamındaki iç sofalı konutlar ele alındığında, sofanın biçiminde ve oda ile ilişkisinde yaygın iki düzenleme vardır.

Sofanın ortada kare ya da derinlemesine dikdörtgen biçiminde uzandığı iki yanına bazen de üç tarafına odaların dizildiği düzendir (çiz.1). Yaygın olan bu sofa düzeninde giriş kapısı ya da çok katlı bir konutsa üst kata çıkış merdiveni ortaya konumlanmıştır. Katalog no 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 27 numaralı konutlar bu düzene sahiptir. Sadece 13 numarada giriş kapısı yanda olmasına rağmen üst kata çıkış merdiveni döndürerek, sofa açıklığı tam ortaya getirilmeye çalışılmıştır.

Sofanın bir yanının duvarla kapalı olduğu, bir yanına odaların açıldığı düzenlemelerde, giriş kapısı ve çok katlıysa, kata çıkış merdiveni sofanın yönüne göre sağ ya da sola konumlanmıştır. Katalog no 2, 7, 9, 16, 20, 24, 25'te bu sofa düzeni görülür.

Genelde iki katlı yapılarda sofa düzeni aynı olsa da katalog no 17, 26 numaralı örnekte olduğu gibi alt katın sofa düzeni iki tarafı da açık biçimde, üst katın ise bir tarafı kapalı bir sofa düzeninde yapılarak, iki kat arasında farklı bir düzenlemeye gidilmiştir.

VII.2. MALZEME VE TEKNİK

Mimaride yapım malzemesi, içinde bulunduğu çevrenin doğal kaynaklarından elde edilir. Mevcut malzemenin yoğun biçimde var olması, mimaride kullanılacak niteliklere sahip işlenebilirlik ve dayanıklılık gibi özelliklere sahip olması, iklim şartlarına uygunluk ve elde edilme, işleme maliyetlerindeki uygunluk seçimde önemli kriterleri oluşturmaktadır.

Konutlarda yaygın olarak kullanılan yapım malzemesi taştır. Kullanılan taş ise yöreye özgü bir malzeme olan, dokusu sarımsak damarlarına benzediği için “Sarımsak Taşı” diye tanımlanan, volkanik bir taş grubuna giren ignimbirittir (res.172). Bu taş, yanardağ faaliyetlerinin başladığı ilk tektonik dönemde volkandan püsküren küllerin düştüğü yerde

⁴⁹ BAMMER, Anton: “Çadır İle Anadolu Ev ilişkisi” Çev: Jale Alguadiş, Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut Ve Yerleşme, Habitat II, İstanbul-1997, s.238.

oluşturmuştur.⁵⁰ Islakken kırmızımsı renkte olan zamanla rengi koyulaşan sarımsak taşı, su emme kapasitesi yüksek olmasından dolayı kolay işlenebilen, kuruduktan sonra sert ve dayanıklı bir malzeme olma özelliğine sahiptir. Yapılarda hem yapım malzemesi hem, cephe düzenlemelerinde pencere, kapı öge kuruşlarının lento söve kemer biçimlerinin oluşturulmasında hem de süslemede kullanılmıştır (res.173). Ayvalık Evlerinin karakteristik özelliğinin oluşmasını sağlayan da kendine özgü bir renge sahip olan bu taştır. Ayvalık'a özgü bir taş olma özelliği konutlarının da özgün bir kimliğe sahip olmasını sağlamıştır. Sarımsak taşının mimari açısından olumlu özelliklere sahip olması ve cephelerdeki görsel etkisi, bu malzemenin yakın çevrede ve Anadolu dışında da kullanılmasını sağlamıştır. Civar yerleşimlerde, Gömeç, Altınova, Anadolu dışındaysa Yunanistan'ın Midili Adası'ndaki kimi konutlarda sarımsak taşı kullanılmıştır (res.174-175).

Katalog kapsamında ele alınan tek katlı konutların hepsinin, iki katlı konutlardan da bazılarının yapım malzemesi taştır. Katalog no 1,2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 14, 19, 21,23, 24, 27 olan konutların yapım malzemesi yalnız taştır. Taş dışında taşa özellikle çıkma katlarda eşlik eden malzeme ahşap kullanılmıştır (res.176).Katalog no 4, 10, 12, 13, 16, 17, 18, 20, 25, 26 bu özellikteki konutlardır. Düzgün kesme taş, yığma taş üzeri sıva en çok kullanılan tekniklerdir. Ahşapta ise bağdadi uygulaması yapılmıştır. Genelde yapıların ön cephesinde düzgün kesme taşlı duvar örgüsü kullanılmıştır. Bitişik nizam olmayan ya da diğer bir sokağa açılan başka bir yan cephe mevcutsa bu örgü sürdürülmüştür. Arka cepheler yığma taş ve üzeri sıvalı duvar örgüsü ile yapılmıştır. Anadolu'da Geleneksel konut mimarisi içinde taşın yapım malzemesi olarak kullanıldığı diğer yerleşimler Kayseri, Mardin, Kapadokya yöresi, Gökçeada, Bozcaada, Çanakkale, Behramkale, Kars olarak verilebilir.

Anadolu dışında Ayvalık taş mimarisi, iklimsel ve coğrafi koşulların şekillendirdiği ve Batı Anadolu kıyılarını da içine alan ve Akdeniz Mimarisi olarak genellenen, denize dönük konumlandırılmış taş evlerin kimliğini de yansıtmaktadır. Yapım malzemesi ve cephe anlayışı

⁵⁰ AKYÜREK, Behçet: Kırkağaç, Soma,Savaştepe, Ayvalık, Bergama Civarının Jeolojisi , MTA Raporu, Ankara-1978, s.23.

bakımından Ege kıyısındaki ve adalardaki mimari benzerliklere Ayvalık ve Midilli Evleri verilmektedir.⁵¹

Yapım malzemesi olması dışında taş, dış cephede, kapı kemer kuruluşunda pencere söve ve lentolarında kullanmıştır. Ahşap, cumba ve çıkmalar dışında, dış cephede pencere ve kapı kanatlarında, iç mekânda ise zemin ve tavan döşemesi, merdiven, oda kapıları, dolap, raf, niş kapakları gibi öğelerde kullanılmıştır(res.177).

Demir, cephe pencerelerinde örgü şebeke, parmaklık ve çiçeklik kuruluşlarında, giriş kapılarının aydınlık pencerelerinde kullanılmıştır. Balkonlu örneklerde balkon korkulukları ve kat konsollarının da malzemesi demirdir. Döküm tekniği kullanılarak yapılmış düzenlemelerdir (res.178-179-180).

Mermer çok yaygın bir malzeme değildir. Kimi yapıların iç mekânında üst kata çıkış merdiveninde malzemesi olarak kullanıldığı görülür (res.181).

Alçı, çok yaygın bir malzeme olmayıp sadece iç mekân süslemelerinde kullanılan bir malzemedir. Katalog no 6, iç mekânında alçı düzenlemenin olduğu tek örnektir (res.182).

Geleneksel konut mimarisinde, bölgesel ve kültürel nitelikler plan tiplerini çok fazla etkilemeyip konutların planları sofa- oda ilişkisine dayan ana tipoloji içine yerleşir. Planlar çok çeşitlenme ve farklılaşma göstermez. Fakat cephe anlayışı açısından konut mimarisi değerlendirildiğinde farklılaşmanın ve çeşitlenmenin daha belirginleştiği belirtilebilir. Cephe düzeni yerleşimin içinde bulunduğu fiziksel ve sosyolojik durumu yansıtır. Fiziksel durum olarak etki eden başlıca faktörler yerleşimin topografik yapısı, iklimsel özellikleri olurken, sosyolojik etkenler ise tarihsel dönem ekonomik ve sosyal yapı ile kültürel etkileşimler oluşturur. Ayvalık Evlerinin cephe özellikler değerlendirilirken bu cephe anlayışını oluşturan faktörler üzerinde durmak gerekmektedir.

⁵¹ LEVİ, E. Akyüz : “ Batı Anadolu Kıyıları Konut Mimarisi'nin Ege Adalarındaki Örneklerle Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi”, Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı “Uluslararası Bir Miras”İstanbul-2000, s.283.

Batı Anadolu kıyı yerleşimi olan Ayvalık, Akdeniz ikliminin özelliklerini taşır. Ayrıca yerleşim alanı kıyıda sonra kademeli bir yükseltiye sahiptir. Evlerin sokak düzeni ve cephe düzenin oluşmasında iklime ve yerleşim alanına ait özellikleri göz önüne alınarak, hem denizin etkilerinden yararlanma hem de korunma, kışın soğğun etkisinden, yazın da sıcakın etkisinden en az düzeyde etkilenebilme gibi ölçütlerin etken olduğu özellikle giriş cephelerinin düzeni için belirtilebilir. Bölüntüsüz ve düz bir cephe anlayışına sahip giriş cepheleri, denizin esintisini alabilecek açıklıktaki sokağa açılmaktadır. Pencereler büyük açıklıklar olarak biçimlendirilmişlerdir. Kapılar da pencereler gibi büyük açıklıklardır. Kimi konutlarda ön cephelerde yer alan balkonlar, işlevsel olmayıp, estetik amaçlı yapılmış öğelerdir. Avlular arka cepheye açılmaktadır. Bu sebeple giriş cephelerindeki fazla açıklık genelde ılıman bir iklime sahip yerleşimde, konut için gerekli ışığı ve ısıyı alabilmesine olanak sağlar.

Yapıtın biçim anlayışının oluşmasına etki eden sosyolojik etkenlerin başında ait olduğu tarihsel döneme ait özelliklerle bu alanın kapsadığı ekonomik, sosyal ve kültürel ortamdır.

Öncelikle XIX. yüzyıl Osmanlı Devleti içinde, ağırlıklı olarak Rum tebaasının yaşadığı bir yerleşim olma özelliği taşıyan Ayvalık, imparatorluğun son dönemki ekonomik, siyasi ve toplumsal değişimlerinden mutlaka etkilenmiş ve bu dönemin özelliklerini de ortaya koyduğu kent mimarisine ait eserlerde de hissettirmiştir.

Osmanlı toplumu, sosyo-politik açıdan 1839 Tanzimat Fermanı ile başlayarak, devleti ve toplumu modernleştirmeyi hedefleyen bir dizi reform bu dönemin belirleyicisi olmuştur.⁵² Bir yanda da ekonomik düzlemde sanayileşen Batı ülkeleri için Osmanlı toprakları ham madde kaynağı ve açık pazar haline gelmeye başladığı bir dönemi de tanımlar. Sonuçta batıyla kurulan bu ilişkilerde Osmanlı içinde Gayri Müslim topluluklar önemli bir rol oynamışlardır. Bu toplumsal dönüşüm Gayri Müslim ticaret burjuvazisini ortaya çıkarmıştır. Bu sınıfın varlığı kent kültürü ve buna bağlı olarak kent mimarının cehresini etkilemiştir. Zengin ve

⁵² ENLİL, Zeynep: “19.Yüzyıl İstanbul’unda Yapı Gelenekleri ve Kent Kültürü”, Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı “Uluslararası Bir Miras” İstanbul-2000,s.286.

gösterişli cephe düzenleri Avrupa etkili üslupların Osmanlı'daki konut mimarisinin cephe anlayışlarını da etki etmiştir.⁵³

VII.3.CEPHE DÜZENİ

Ayvalık konutlarının cephe anlayışında, Osmanlı Devleti'nin son dönemlerini kapsayan bu ekonomik ve ticari alanda batıyla kurulan ilişkilerin sonucu ortaya çıkan “batılılaşma” hareketinin toplumsal ve kültürel boyutunun mimariye olan yansımaları görülmektedir. Ayvalık, batıyla ticaret ağına sahip bir liman kenti olmasından dolayı Akdeniz ülkeleri ve batıyla kurulan ticari ilişkiler, kültür ve sanat alanında bir etkileşime de dönüşmüştür. Yoğun ticari ilişkilerler Avrupa'daki cephe düzenine ve özellikle dekorasyon anlayışına hâkim olan moda “neo klasik” cephe anlayışındaki ölçülü büyüklük, denge ve simetrik cephe anlayışı ve taş süsleme Ayvalık Evleri'ni de etkilediği görülmektedir. Neo Klasik anlayış, XIX.yüzyıl sanatında Neo-Grek, Neo-Gotik gibi tarzların yeniden mimariye yansımından oluşan eklektik bir anlayışın sonucudur.Belirli bir üslubun mevcut olmadığı dönem Avrupa Mimarlığının genel karakterini yansıtır.⁵⁴ XIX. yüzyılın kendini açığa vuran düşünce ve sanat yapıtı üretme yöntemi oluşturur. Seçilmiş ve uydurulmuş parçalardan yeni bir birleşime gidilmiş ve sonunda XIX. yüzyıl mimarlığı karmaşalı bir seçmeciğin içine sürüklenmiştir. Avrupa'da Rönesans- Reform ve Aydınlanma Dönemlerinin ardından Fransız Devriminin itici gücüyle siyasal, sosyal ve ekonomik alanlarda büyük atılımlar gerçekleşirken sanatta da geriye dönüşün yaşandığı bir yüzyıldır. Bu dönemde ağırlıklı olarak Barok Sanat, yerini Neo Klasik sanata bırakmıştır. Geçmişin klasik temaları üzerinde durulmuştur.

Ayvalık Evleri cephe düzeninde Neo klasik etki, dengeli bir anıtsallık, simetrik cephe kuruluşu yoğun bir süslemeden arındırılmış sade fakat mevcut süslemelerdeki ağırbaşlılık gibi belirgin anlayışına sahiptir. Evlerin giriş kapıları, bu etkinin en fazla kendini sergilediği mimari öğelerdir. Yanlardan İon ya da korint başlıklı sütun plasterlerinin üzerinden yükselen üçgen alınlıklı kapı kuruluşu özellikle Antik tapınak mimarisinin cephe anlayışına öykünen bir biçimlemeye sahiptir.

⁵³ CEZAR, Mustafa: “ XIX. Yüzyılda Beyoğlu Neden ve Nasıl Gelişti?” XI. TTK Kongresi, Kongreye Sunulan Bildiriler, Ankara- 1994, Cilt: VI, s.2674.

⁵⁴ ERPİ, Feyyaz: Buca'da Konut Mimarisi, Ankara-1987, s.46.

Ayvalık evlerinin cephe anlayışının karakterini belirleyen temel etkenlerden bir diğeri de yerleşimin içinde bulunduğu Akdeniz ikliminin özellikleridir. Sıcak iklim ve denizle kurulan ilişkiden dolayı cephe yüzeyleri büyük ve geniş pencere açıklıklarına sahiptir. Akdeniz coğrafyası ortak bir kültürel kimliği de tanımlarken ortak özellikler sunabilen bir cephe anlayışı da ortaya çıkmıştır. Ayvalık'ın içinde bulunduğu Ege kıyıları ve adalar, Akdeniz coğrafyasından ileri gelen ortak üslubun mimari özelliklerini taşıyabilirler⁵⁵ (harita 5). Cephe karakteriyle benzerlikler sunan yerleşimler, Buca, Gökçeada, Bozcada, Çanakkale, İstanbul Adalar, özellikle kuruluş bakımından büyük ölçüde benzerlikleri olan konutlar Altınova ve Midilli Adası'dır (res.183-184).

Bitişik nizamda olan konutların çoğunun yan cephelerinin biri ya da ikisi birden başka bir konutla sınırlanmıştır. Katalog kapsamında sağ ve sol cepheleri kapalı olan konutlar Katalog no 2, 5, 8, 10, 15, 16, 23, 24, 27'dir. Kimi örneklerde bir ya da iki cephe birden açık olarak cephe düzenine sahiptir. Bir başka cephe açıklığında genelde evin konumu ile ilgili olarak yan cephede başka bir sokağa açılmaktadır. Katalog kapsamında sol cephesi açık ve cephe düzenlemesine sahip olan yapılar, katalog no 3, 6, 9, 20, 25, 26 sağ cephesi açık ve cephe düzenine sahip olan yapılar, katalog no: 4, 7, 11, 12, 13, 14, 17,22 sağ ve sol cephesi açık olanlar ise katalog no 1, 13, 18, 19, 21'dir.

Arka cepheler ise avluya açılan cephelerdir, bu sebeple cephede avluya geçiş kapısı yer alır. Pencere düzeni ön cepheye göre farklıdır. Simetriyi çok ön planda tutmayan bir anlayış görülür. Katalog kapsamında ele alınan tüm konutlar arka avluya sahiptirler. Arka cephelerde görülebilen diğeri bir özellik ise teras bölümünün olmasıdır. Üst katın bir bölümünün teras olarak kullanıldığı konutlar katalog no 1, 3, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 numaralıdır. .

Ayvalık Evleri katalog kapsamında ele alınan yapıların cephe düzeninde belirgin iki anlayış görülmektedir. Cephe tipolojisini kat sayısı üzerinden oluşturulacaktır. Kat sayısı,

⁵⁵ LEVİ, E. Akyüz : “ Batı Anadolu Kıyıları Konut Mimarisi'nin Ege Adalarındaki Örneklerle Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi”, Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı “Uluslarüstü Bir Miras”İstanbul-2000, s.277.

cephenin düzenine etki eder. Tek katlı ve iki katlı yapılar olmak üzere iki başlıkta toplanabilir.

VII. 3.1. Ayvalık Evlerinde Tek Katlı Yapılar

Katalog kapsamındaki tek katlı yapılar enine dikdörtgen bir cephe yüzeyine sahiptir. Zemin kat üzerine yükselen tek katlılar, katalog kapsamındaki 1,2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 numaralı yapılardır. Tek katlılardaki cephe düzenlemelerinde simetrik olan ve olmayan şeklinde iki uygulama görülür (çiz.2).

VII. 3.1.1. Simetrik Cephe Düzeni

Bu cephelerde ortada giriş kapısı bulunur. Pencere kuruluşları, kapının iki yanında simetrik olarak yer alır. Pencere kapı yanına birer ya da ikişer sayıda yerleştirilmiştir. Konutun bodrum katı pencereleri varsa genel cephe anlayışına uygun olarak üzerinde konumlanan üst kat pencereleriyle aynı aksta yer alır. Bu cephelerin tek kat olmasından dolayı ışığın iç mekâna yeterince girebilmesini sağlamak amacıyla kapı ve pencere kuruluşlarının oranları büyük tutulmuştur. Kapılar büyük olduğu için aydınlık penceresi de büyük bir biçimlemeye sahiptir. Pencere de büyük, boyuna dikdörtgen formudur. Simetrik tek katlı cepheler katalog no 1,3, 4, 5, 7, 8'dir.

VII. 3.1.2. Simetrik Olmayan Cephe Düzeni

Tek katlılardaki diğer düzenleme ise asimetric cephe düzenidir. Kapının konumu cephenin sağında ya da solundadır. Bu pencere düzeninin kaymasına sebep olmuştur. Çalışma kapsamındaki katalog no 2 ve 6 bu cephe tipine örnektir.

VII. 3.2. Ayvalık Evlerinde İki Katlı Yapılar

Katalog kapsamında 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 numaralı evlerdir. İki katlı yapılarda iki farklı tipte cephe düzenlemesi görülür.

VII. 3.2.1. Çıkmalı Cephe Düzeni

İki tam katlı evlerin üst katında yer alan ve sokağa doğru uzanan çıkmalı odaya “cumba” ya da “çıkma” denir.⁵⁶ Dikdörtgen prizma şeklinde ahşap malzemeden yapılmış bu öğelerin, altlarına dökme demirden konsollar yerleştirilmiştir. Çıkmalar, hem yapı estetiğine katkısı olan cepheyi düz bir yüzey olmaktan çıkaran mimari öğeler hem de görüş açısını genişleten, iç mekâna ışık ve hava gibi fonksiyonları açısından işlevsel bir alanlardır. Ev sakinlerini çevreyle görsel ilişkisini de kolaylaştırmaktadır.⁵⁷

Çalışma kapsamında ele alınan cephe düzeni oluşturabilen ve ayrı tipoloji meydana getirebilen cumbalı konutlar, katalog no 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 25, 26 'dır (çiz.3). Bu yapılarda, çıkma, giriş cephesinin tümümü ya da kapı üzeri hariç tüm ön cephe üzerine bindirilmiş şeklide görülmektedir. Çıkma dışındaki alanlar yine düz yüzey şeklinde olup üzerlerinde pencereler yer alır. Çıkma üzerinde ön yüzünde büyük dikdörtgen biçimli en az iki pencere, çıkmanın cephe duvarına bağlandığı yan bölümlerde daha dar biçimli dikdörtgen pencereler, simetrik şeklide konumlanmıştır. Çıkma dışında kalan pencerelerin düzeni ile çıkmadaki pencerelerin düzeninde simetrik bir yerleştirme yapılmıştır.

Konutlarda esas cephenin sokağa bakan ön cephe olması nedeniyle, konutların büyük bir bölümünde çıkmalar giriş cephesinde bulunur. Katalog no 10, 11, 15, 16, 26 sadece ön cepheleri çıkmalı konutlardır. Bu kullanım daha çok cumba olarak tanımlanır.

Çıkmanın giriş cephesi dışında bir yan cepheye kadar uzandığı konutlarda bulunur. Bu konutlarda çıkma, hem giriş cephesinde hem de evin iki sokağın köşesine yerleştirilme

⁵⁶ SÖZEN, M- TANYELİ, U: Sanat Terimleri Sözlüğü. Ankara-1992.s.54.

⁵⁷ ERPİ, Feyyaz: Buca'da Konut Mimarisi. Ankara-1987, s.200.

konumundan dolayı diğer sokağa bakan yan cepheye kadar uzanır. Çıkmalar yine belli bir simetrik düzene göre yerleştirilmiş pencerelerden oluşmuştur. Cumbanın altına ve yanında kalan cephe yüzeyleri de, cumbanın konumuna göre planlanan bir pencere düzenine sahiptir. Katalog no 13, 17, 18, 20 bu düzendeki konutlardandır (res.185).

Çıkmalı cephe düzeni, geleneksel konut mimarisi içinde çok yaygın bir cephe tipidir. Bütün Anadolu'da görülebilen bu öğenin Roma dönemine kadar indiği, 10. yüzyılda Bizans konutunda üst katların her zaman zemin kat alanın dışına taşıdığı, bu taşmaların Osmanlı döneminde çok fazla görülecek olan, cumbalı pencere biçimine dönüştüğü belirtilmektedir.⁵⁸ Anadolu'da Bursa, Antalya, Safranbolu, Kula gibi yerleşimlerde, Anadolu dışındaysa Balkanlar'da özellikle Selanik'te Osmanlı Dönemi konutlarında çıkmalı cephe anlayışı yaygındır.⁵⁹

3.2.2.Çıkmasız Cephe Düzeni

Katalog kapsamındaki 9, 12, 14,19, 21, 22, 23, 24, 26, 27 numaralı yapılardır. Tamamen taş malzemenin kullanıldığı bu cephe düzeninde de simetrik olup olmamalarına göre iki düzenleme vardır (çiz.4).

3.2.2.a Simetrik Düzen

Bu düzende cephe ortasına yerleştirilmiş giriş kapısı ve bu kapının iki yanındaki simetrik konumlanmış pencereler, bu cephelerin karakteristik görünümüdür. Çalışma kapsamında katalog no 9, 14, 21, 22, 23, 24, bu cephe düzenine sahiptir. Simetrik cephe düzeninde yapılan kimi örneklere, kapı doğrultusuna gelecek şekilde yerleştirmiş dekoratif amaçlı çok küçük biçimlerdeki balkon bulunur.

⁵⁸ ÇELİK, Zeynep:19.yüzyılda Osmanlı Başkenti Değişen İstanbul, İstanbul-1998, s.19.

⁵⁹ AKIN, Nur: Balkanlar'da Osmanlı Dönemi Konutları,İstanbul-2001, s.75

VII. 3.2.2.b. Asimetrik Düzen

Asimetrik cepheler çok yaygın olmamakla birlikte katalog no 12, 27 bu konut düzenine örnek teşkil eder Bu düzende kapının yine ortada bulunmasına rağmen pencere düzeni, sayısı açısından simetrik bir düzen kaymıştır.

VII. 4.CEPHE ELEMANLARI

Ayvalık Konutlarına hâkim olan cephe öğeleri ve düzeni etkileyen başlıca cephe öğeleri, cumbalar, kapılar, pencereler, silmeler ve saçaklardır.Bu öğelerden çıkmalar cephe düzeni başlığında verildiği bu bölümde için tekrar ele alınmayacaktır.

VII.4.1. Kapılar

Ayvalık konut mimarisinde kapılar, cephe düzeninin en önemli öğelerinden biri konumundadır. Biçimi, anıtsallığı ve süsleme karakteriyle cephede görsel etkinin en fazla vurgulandığı yapı elemanı kapılardır. Kapı; özellikle sivil mimaride, ilk karşılama alanı ve yapı ile ilgili ilk izlenimin oluşturulduğu, yapı üzerine ilk önermelerin yapıldığı sonuç olarak yapının karakteri ve estetiği üzerine ilk fikri verebilecek bir unsurdur. Ayvalık konutlarında da kapıların mimaride taşıdığı bu anlam iyi değerlendirilmiş, giriş kapıları genelde büyük ve gösterişli bir karakterde yapılmışlardır. Konutlarda giriş kapısı, sokağa açılan cephe üzerinde yer alır. Kapılar çeşitliliğe rağmen belli bir üslup oluşturan ortak özelliklere sahiptir. Niş şeklinde cephe yüzeyinden içeri yerleştirilmiş ve birkaç basamakla zeminden yükseltilmiştir. Kemerli ya da düz lentolu kuruluşlara sahiptirler. Yaygın olan kemerli kapılardır. Katalog no 1, 2, 3, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18 19, 20, 21, 22, 27 çalışma kapsamındaki kemerli kapı kuruluşlarıdır.

Yuvarlak kemer ve basık kemer olmak üzere iki tip kemer yapısı kullanılmıştır. Yuvarlak kemerli kapı kuruluşuna sahip yapılar, katalog no 2, 3, 5, 9, 11, 15,16, 17, 20, 21' dir. Basık kemer ise, katalog no 1, 6, 12, 13, 19,18 22, 27'deki evlerde görülmektedir. Kemerler, iki yanından sütun pilastrlarına oturur. Taşıyıcı ve örtü düzeneğinin üzeri ya yatay konsollarla ya da üçgen alınlıkla sonlanır (çiz.5).

Kemerli ve nişli kapıların bu biçimde yapılma sebeplerinden biri, giriş kapısının iç mekânla sokak arasındaki ana bağlantı olma özelliği taşıması ve bundan dolayı kapıyı birkaç basamakla yükselterek, niş içerisine yerleştirilerek, sokaktan ayırmaya çalışmak olabilir. Kapılar, zeminden içeride konumlandıklarından sokağın genel görüntüsü içinde yer almazlar böylelikle evin sınırı da bu alandan itibaren başlamış olur. Bu kapı şemasının yapılmasındaki amaç ne olursa olsun, bu biçimlemeden kaynaklı sonuç kentin toplumsal yaşamında belirgin bir biçimde ortaya çıkar. Balkonların olmadığı ya da var olanlarında kullanım amaçlı öğeler olmaması, avlularında arkada konumlanması, merdivenli ve çift taraftan korunaklı kapı önlerinin, bir nevi balkon gibi sokağa yönelik bir açık alan şeklinde kullanılmasına yol açmıştır (res.186). Niş içerisine yerleştirilmiş kemerli kapıların Ayvalık'a yakın yerleşimlerde görülmesi, kıyı Ege hattı için ortak bir üslubun varlığını da ortaya koyabilir. Altınova (res.187) Gömeç, Bozcaada, Buca, Bergama, Gelibolu; Anadolu dışında ise Midilli Adası'nda görülür (res.188-189).

Düz lentolu kapılar ise, katalog no 4, 7, 8, 10, 14, 18 dir. Bu kapı biçimlemeleri çok yaygın değildir. Kapılar daha küçük ölçekli ve basık bir görünüme sahiptirler. Kapıları çevreleyen kuruluş düz ya da kemerli bir tipe sahip olsa da, her iki tipteki kapılar iki kanatlıdır. Katalog no 11'de tek kapı tek kanatlıdır. Fakat bu konutun kapısının sonraki dönemlerde değişmiş olduğu ve orijinal biçiminin değiştiği belirtilebilir. Katalog no1, 7, 8, 13, 19, 22' de olduğu gibi kanatlarının üst taraflarının pencere ve örgü şebekeli tipleri de vardır. Kapılardaki diğer bir karakteristik öğe, kanatların üzerinde kemer alınlığının içine yerleştirilmiş, pencerelerdir. Kemerli kapıların tümünde bulunan ve kemer alınlığına göre şekillenen pencereler, sofayı aydınlatmak taşırlar. Bu pencerelerin yüzeyleri örgü şebeke ile kaplanmıştır. Günümüze çok fazla örnek kalmamakla birlikte konutların kapı elemanlarını oluşturan, kapı halkası, kapı tokmağı, kapı binisi gibi öğeler değişik biçimlemelerle kapıların kompozisyonuna katkıda bulunmaktadır (res.190).

Cephelerde giriş kapısı dışında görülen diğer kapılar, depo-dükkan ya da mutfak kapısı olarak kullanılan kapılarla, avluya geçiş kapılarıdır. Bu kapıların genelde düz lentolu, çift kanatlı üzerleri yatay örgü şebekeli biçim özellikleri vardır.

VII. 4. 2 Pencereleler

Pencereler, işlevsel düzeninin yanında cephenin yaratılmasında önemli öğelerden biridir. Yapı mekânının hava ve ışık almasını ayrıca dışarıyla görsel bağıntısını sağlamak gibi işlevleri olan pencerelerin, özellikle giriş cephesinin düzende etkin rol oynarlar.

Ayvalık mimarisinin cephe karakterini belirleyen en önemli etken içinde bulunduğu Akdeniz coğrafyası ve bu coğrafyanın iklimsel özellikleri olmuştur. Kullanılan malzeme, cephe düzeni ve bu düzenin içeriğinin büyük bölümünü oluşturan pencereler, iklim olanaklarıyla ilişki içersindedir. Yazları sıcak bir iklime sahip ve deniz esintisinin yaşam alanı içersinde yadsınamaz bir gereklilik olduğu Ayvalık'ta; pencerelerin hem sayıca fazla hem de büyük açıklıklar şeklinde yapılmalarının sebebini oluşturur. İç mekânın hava alması ve gerekli rüzgâr akımının sağlaması için, boyuna büyük dikdörtgen biçimli pencereler çok önemli açıklıklardır. Ayrıca balkonsuz ve ön avlusuz cephe mimarisinde, sokakla ilişkinin sağlandığı seyirlik hatta oturma alanlara dönüşmüş öğelerdir.

Pencereler genelde, kare ya da dikdörtgen biçimli etrafı taş söve ile çerçevenilmiş, öğelerdir. Kemersiz kuruluşlardır. Zemin kat pencereleri genelde küçük, üst kat pencereleri daha büyük ölçülere sahiptir (çiz.6).

Dükkân- depo ve mutfak gibi amaçlarla kullanılan zemin katın yaşama alanları olmamasından dolayı, içeriye yeter miktarda ışık ve hava alabilecek kadar küçük ve sade pencerelere sahiptir (res.191).Bu cephe anlayışındaki pencereler kare biçimlidir.(katalog no 2, 3, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 18, 19) Bazı konutlarda ise zemin kat yaşam alanı olarak biçimlenmiştir. Bu düzende ki pencereler boyuna dikdörtgen forma sahiptir ve biraz daha büyük ölçülerde yapılmışlardır.(katalog no 1, 4, 5, 7, 8, 15, 17) Çalışma kapsamında zemin kat pencerelerinde görülen diğer bir biçim ise enine dikdörtgen olanlardır. (katalog no 10, 14, 18)

Üst katlar evlerin yaşam alanları olmaları sebebiyle daha çok ışık ve havaya ihtiyaç duyan mekânlardır. Bu sebeple boyuna dikdörtgen, büyük ve geniş açıklıklar olarak ele alınmışlardır. Çalışma kapsamındaki tüm üst kat pencereleri bu biçim özelliklerini

taşımaktadır(res.192).Pencereler çeşitli öğelerle sahiptir. Katın kullanım özelliğine bağlı olarak örgü şebeke, demir parmaklık, çiçeklik, kanat gibi çeşitli detay öğeler sahiptirler(çiz.7).

VII. 4.2.1. Örgü Şebeke

Zemin kat pencerelerinde görülen örgü şebekeler, yatay, dikey ya da diyagonal demirlerin birbirine belli bir düzende geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Bu geçmelerin oluşturduğu en yaygın görüntü baklava kompozisyonudur. Güvenlik amaçlı yapılmış ve pencerenin tüm yüzeyini kaplayan bu örgü şebekeler, cephe estetiğine de katkıda bulunan öğeler haline gelmişlerdir.

VII. 4.2.2. Demir Parmaklık

Çok yaygın bir kullanımı olmamakla birlikte zemin katın üstündeki pencerelerde dikey çubukların dizimiyle oluşturulmuş düzenektir.

VII. 4.2.3. Çiçeklik

Pencerelerdeki çiçeklik kuruluşları Ayvalık cephe mimarisinin karakteristik öğelerinden biridir. Sardunyalık olarak ta tanımlanabilen çiçeklikler zemin katların üstündeki I. katlara ait pencerelerin yüzeylerinde görülürler. Pencere yüzeyinden dışa taşıntı yapacak şekilde düzenlemişlerdir. Amaç dışa taşıntıyla elde edilen korkuluk zeminine saksıları koyabilmektir(res.193). Fakat bu alan daha derin tutulduğunda sokağı seyretme amaçlı bir alana da dönüşebilmektedir. Ya pencere yüzeyinin tamamını ya da alt tarafına kaplayacak şekilde düzenlenirler. Çiçeklik korkulukları çeşitli kompozisyonlarda oluşturulmuş farklı düzenlemelere sahiptir. Dikey şeritler, geometrik yatay geçmeler, uçları kıvrımlı bombeli parmaklıklar, iç içe geçmiş örgü şebekeler en yaygın kuruluşlardır.

VII. 4.2.4. Kanat(Kepenk)

Konutlarda yaygın olarak en üst katta, kimi konutlarda da I.katta da yer alır. Konutlarda üst katlar yatma mekânları olduğu için bu kattaki cephe pencereleri, yine büyük ferah açıklıklar olarak yapılmakla birlikte tercih edildiği zaman kendilerini dışarı kapayacak şekilde tasarlanmışlardır. Bu yüzden pencereler, iki kanatlı, dışa açılan ve hareketli bir mekanizmaya sahiptirler. Aynı zaman da bu kepenklerin yüzeylerindeki kademeli açılmış yatay şerit biçimindeki açıklıklar sayesinde açılmadan dışarıya ışık ve hava alma özelliklerini sahiptirler. Aynı zamanda yine bu biçimlerinden dolayı kapalı haldeyken içeriden dışarıyı görebilme özellikleri vardır(res.194). Kanatlar açıldığında onların sabit durmaları için duvar yüzeylerine bağlantılarının yapıldığı tutmalık çengeller yerleştirilmiştir(res.195).

VII.4.2.5. Pencere Konsolları

Cephe pencerelerinde karşılaşılan diğer bir unsurda, pencerelerin alt tarafına yerleştirilmiş yatay konsol çıkmalarıdır. Yüzeyden hafif dışarı taşıntı yapan bu konsolların altlarından iki ucuna akroterler yerleştirildiği düzenlemelerde vardır. I.ve II. Kat pencerelerinde dikdörtgen biçimli taş söveli pencerelerinin düzeni tamamlayan bir öge olma özelliği taşırken bir yanda da cephenin görselliğini zenginleştiren detaylar olma özelliğini taşırlar(res.196).

VII.4.3. Silmeler

Silmeler yatay ve dikey düzenlemeleriyle cephelerin düzenlemesine zengin bir görünüm ve çeşitleme getirirler. Yatay silmeler katlar arasına atılırken bir sınır çizgisi vurgusu olma özelliği taşırlar. Köşe silmeleri Ege Konut Mimarisinin düzgün kesme taş cepheli yapılarının karakteristik düzenlemeleridir.⁶⁰ Kesme taşların düzgün ve geometrik bir

⁶⁰ LEVİ, E. Akyüz : “ Batı Anadolu Kıyıları Konut Mimarisi'nin Ege Adalarındaki Örneklerle Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi”, Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı “Uluslarüstü Bir Miras”İstanbul-2000, s.282.

kompozisyonda dizimiyle oluşturmuş silmeler yaygın bir uygulamadır.Kimi silmeler ise köşe tam anlamıyla düşey silme olarak şekillendirilmiş ve yuvarlatılmıştır⁶¹ (res.197-198).

VII. 4. 4. Saçaklar

Saçak, son kiremit altına yerleştirilen silme profilin bir elemanı olarak kullanılmıştır. Düz ve zigzag çizgilerin değişimli yerleştirilmesi ile oluşan süslü saçak Ayvalık cephe dekorasyonuna katkıda bulunan öğelerdir(res.199). Bu saçak düzeni gerek Anadolu'da gerekse Anadolu dışında özellikle Akdeniz kıyı yerleşimine ait mimaride de, sıklıkla kullanılan düzenlemedir.

VII. 4. 5. Balkonlar

Balkonlar genelde ön cephede, cephe simetrisine uyum gösterecek şekilde üst katın ortasına yerleştirilmiştir.(katalog no 1, 3, 5, 8, 9, 10, 12, 13, 22, 23, 27) Çıkmanın kullanılmadığı cephelerde yaygındır.(res.200) Kullanım amaçlı olamayacak kadar dar ve küçüktürler. Balkonlara açılan bir kapı bulunsa da bu daha çok pencere şeklinde biçimlendirilmiş bir öğe gibi görünür. Kimi örneklerde arka cepheye de balkon yerleştirilmiştir.Nadirde olsa yan cephede balkonun yer aldığı örnekler vardır. Balkonlar biçim ve süsleme açısından Midilli Adasındaki kimi örneklerle büyük benzerlikler gösterir.(res.201)

VII. 5. İÇ MEKÂN

Ayvalık konut mimarisi iç mekân değerlendirmesi dış cepheye göre daha az veri sağlamaktadır. Bunun çeşitli sebepleri vardır.

- Evlerin kullanılmamalarından kaynaklı kapalı oluşları;
- İç mekândaki yapı malzemesinin ve diğer mimari öğelerde kullanılan malzemenin dayanıklılığın az olması ve dolayısıyla iç mekânların kullanım olanaklarının azalması;

⁶¹ ERPİ, Feyyaz: Buca'da Konut Mimarisi. Ankara-1987, s.222.

- Evlerin içinin günün yaşam koşullarına ve değişen ihtiyaçlara göre değiştirilmesi ve restorasyonu sonucu, özgün mekân anlayışını kaybetmiş olmaları gibi sıralanabilecek başlıca nedenlerden dolayı, kapsamlı değerlendirmelere olanak sağlamamaktadır.

Ticari amaçlı kullanma yönelik zemin kat evin yaşam alanından bağımsız bir karaktere sahiptir. Hem dış cepheden kem de evin iç mekânında buraya geçiş sağlanır. Diğer katlar organik bir ilişki gösterir.

İç mekân açısından en çok değişim geçiren katlar, genelde zemin katlardır. Yapıldıkları dönemde Ayvalık'ın sosyo- ekonomik yapısının ortaya çıkardığı depo- dükkân olarak düzenlenen bu katlar, değişen ekonomik ve sosyal yapı sonucu çoğu evde bu işlevini yitirmiştir (res.202). Daha çok bölüntüsüz ya da çok az mekâna bölünmüş şekillerde planlanan zemin katlar, günümüzde yaşam alanlarına dönüştürülüp evin kullanım alanlarına dâhil edilmeye çalışılmıştır. Mutfak, kiler, depo, wc, çamaşırhane gibi birimler, ağırlıklı olarak bu mekânın içinde bulunurlar. Zemin katlar basık ve masif bir yapıya sahip olmalarından dolayı oturma alanı olarak pek tercih edilmeyen mekânlardır.

1.katlar, yaşam alanlarının bulunduğu katlardır. Günlük hayatın büyük bir bölümü bu katta geçmektedir. Bu katta da mutfak bölümü yer alabilmektedir.

En üst katlar ise yatak odalarının ve terasların bulunduğu kattır. Geleneksel konut mimarisinde üst katların her zaman üstün tutulduğu, bu yüzden de konut mimarisinin toplumsal ve kültürel özelliklerinin daha çok bu katlarda kendini gösterdiği düşünülmektedir.⁶² Yaşamsal işlevlerin oturma, çalışma, uyuma boş zamanın değerlendirilmesi olarak ayrılması mimarlık kavramlarını belirlemiştir. Bu kavramlar insan gereksinimlerinin önceden hesaplanabileceğinin göstergesidir.⁶³ Bu açıdan ele

⁶² KÜÇÜKERMEN, Önder: Kendi Mekanının Arayışı İçinde Türk Evi.İstanbul-1996, s, 51.

⁶³ BAMMER, Anton: “Çadır Anadolu Evi İlişkisi” Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut Ve Yerleşme, Habitat II, İstanbul-1997, s.238.

alındığında, geleneksel konut mimarisi, insan ihtiyaçları-mekân kullanımı açısından akılcı ve pratik çözümlere sahip, işlevsel bir oda düzenine sahiptir.⁶⁴

Geleneksel konut mimarisindeki ana ilke odaların çok işlevli oluşu ve evin içindeki belli bir hareketliliğe olanak sağlayan aynı oda içinde ara bölmelere ve geçişlere sahip oluşlarıdır. Bu sebeple sofa, evlerde merkezi rol oynar. Sofa aynı zamanda açık, kapalı; genel, özel; içerde ve dışarıda geçişe ya da oturmaya uygun oluşuyla sürekli bir ara bölme oluşturur⁶⁵ (res.203).

Konut tasarımı açısından sofa ya da tüm odaların açıldığı hol, Müslümanlar ile gayrimüslimlerin, elit olanlarla elit olmayanların konut yapı geleneklerini olduğu kadar farklı yapı jenerasyonlarını da birbirine bağlayan en önemli ortak özelliklerinden biridir. Sofa hem seçkin ve varlıklı kesimin görkemli konutlarını hem de mütevazı insanların sıradan konutlarının mekân organizasyonunda en yaygın öge olarak kabul görmektedir.⁶⁶

Ayvalık konutları geleneksel konut mimarisinin iç mekân düzenine sahip yapılarıdır. İç sofalı kuruluşlarıyla, sofa ve oda ilişkisinin yarattığı hareket rahatlığına ve işlevselliğe sahiptir. Ortada sofa evin büyüklüğü ile bağlantılı olarak iki ya da daha fazla odadan oluşur. Odaların en önemli özelliği kendi başlarına yapı içinde belirli eylemleri karşılayan yerler olmalarıdır(res.204). Odalar kendi aralarında tam bir görsel ilişki içersindedir. Genelde kare biçimlidirler, bu odaların dışında bu odalardan büyük tutulmuş iyi aydınlanmış bir başoda evin içinde yer alabilir.

Bugün için varlığını sürdüren evlerde de gözlenebildiği ve kimi kaynaklarında sunduğu bilgiler ışığında⁶⁷ konutlarda yaşamın çoğunluğunun bu sofada geçmesi, bu alanların iç mekâna sağladığı işlevselliği gösterir bir ölçüttür. Odanın müstakilliği

⁶⁴ KÜÇÜKERMEN, Önder: Kendi Mekanının Arayışı İçinde Türk Evi.İstanbul-1996, s. 69.

⁶⁵ BAMMER, Anton: “Çadır Anadolu Evi İlişkisi” Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut Ve Yerleşme, Habitat II, İstanbul-1997 s.239.

⁶⁶ ENLİL, M. Zeynep: “19.Yüzyıl İstanbul’unda Konut Yapı Gelenekleri ve Kent Kültürü” Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı “Uluslarüstü Bir Miras” İstanbul-2000, s.293.

⁶⁷ FAROQHI, Suraya: Osmanlı Kültürü ve Günlük Yaşam, İstanbul-2005, s.170.

yalnızca bir dış kapı olmasından ileri gelir.⁶⁸ Kapılar yüksek tutulmuş, iki kanatlı ahşap öğelerdir(res.205).

Merdivenler, katlar arası geçişi sağlayan mimari öğeler olmakla beraber iç mekânın estetik bir uyum içinde bütünleşip eklenmesinde önemli rol oynamaktadırlar. Katalog kapsamında merdivenlerin tek ya da çift kollu örnekleri bulunur (res.206).Özellikle çeşitli biçimlere sahip korkuluk ve trabzanlar gibi merdiven bölümlerinin kompozisyonları iç mekânın görüntüsüne katkıda bulunur.

Evlerin yaşam alanlarının tavan ve taban döşemesi ahşaptandır. Dikey ya da yatay parçaların birleşmesiyle oluşturulmuş ahşap döşemeler ısı, konfor ve görüntü açısından tercih sebebidir (res.207). Genelde işlevsel nedenlerle zemin katların tabanları taş döşemelidir.

Odaların içinde, duvara gömülü dolaplar, sergen, ocak, ikona nişi gibi birimler yer alır. Dolap, sergen gibi sabit birimler duvarı kullanmalarından dolayı, oda alanının genişlemesine, eşyaların toplanmasına saklanmasına olanak veren kuruluşlardır (res.208) .

Ocak, duvara gömülü şeklide yapılan, ısınmak, yemek pişirmek gibi işlevlere sahip iç mekân öğesidir (res.209).

Konutların ilk kullanıcılarının Rumlar olmaları, bu topluma ait kültür ve inanç sistemine ait kimi öğelerin konutlar içinde yer almalarına sebep olmuştur. Ortodoks mezhebine bağlı olan Rumlar, Ortodoks inanç sistemi içinde önemli bir yere sahip olan ve ibadet liturjisi durumundaki “ikona”ların konulduğu, ikona nişi bulunmaktadır (res.210). Duvara gömülü olarak yapılmış ve üzerinde ikonaların yer aldığı varsayılan ve evde ibadet etmek için bulunan bu bölümler, mübadele döneminden sonra Ayvalık’ın etnik ve dini yapısının değişmesiyle kullanım özellikleri ortadan kalkmıştır.

⁶⁸ ELDEM, H. Sedat: Türk Evi Plan Tipleri, İstanbul- 1954, s.15.

Osmanlı barınma kültürünün, bu topraklardaki Müslüman ve gayri Müslim tebaayla aynı özellikleri taşıdığı belirtilirken⁶⁹, batılılaşma sürecinde gayri Müslimlerin batılı yaşam biçimine ait kimi öğeleri konut alanında kabullenmeleri, Avrupa ile kurulan ticari temasların yoğunluğu ve kültürel etkileşimin açık, varlığından dolayı daha kolay ve hızlı bir şekilde olmuştur. Osmanlı toplumunda özellikle 1740 yılından sonra, dolaylı yollardan Avrupa eşya biçimleri konutların içinde yer almaya başladığı belirtilir.⁷⁰ Kanepeler, masa ve sandalye takımları, aynalar, yatak gibi mobilyalar bu devirin konutları içinde girmiştir.

Bu mobilya anlayışının Ayvalık evlerinde de yerini aldığı, günümüze kalan eşyaların varlığından anlaşılabilir. Bu eşyalardan en yaygını Girit aynası olarak bilinen aynalardır (res.211). Bunlar dönemin modasını yansıtan eşyalar olmalarının yanı sıra, 19.yüzyılın batıya açılma politikalarının İstanbul dışındaki yerleşimlere kadar uzandığını ağırlıklı olarak Rum tebaasının yaşadığı Ayvalık'ın toplumsal ve kültürel yapısının da batılı yaşam tarzına yakınlaşmasının göstergeleri olarak kabul edilebilir.

VII. 6. SÜSLEME

XIX. yüzyıl Osmanlı batılılaşma süreci mimaride özellikle cephe düzenine ve süsleme karakterine yeni anlayışlar getirmiştir. Batıda bu yüzyılı tanımlayan, birçok sanat akımının yeniden yorumlandığı ve bir arada kullanılmasıyla seçmeci bir anlayışın ortaya çıktığı eklektisizm'dir. Batıyla kurulan ilişkiler sonucunda özellikle Avrupalı mimarlar yoluyla gelen bu yeni üsluplar, geleneksel formlarla karıştırılmıştır. Bu döneme ait sivil mimari örneklerinde özellikle, başkentte gayrimüslim ve Levantenlerin yoğun olarak yaşadığı Pera ve Galata gibi yerleşimlerde⁷¹, sivil mimarinin cephe dekorasyonunda Avrupa üsluplarının

⁶⁹ TANYELİ, Uğur: "Osmanlı Barınma Kültüründe Batılılaşma-Modernleşme: Yeni Bir Simgeler Dizgesinin Oluşumu" Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut Ve Yerleşme, Habitat II, İstanbul-1996, s.286.

⁷⁰ AREL, Ayda: 18.yüzyılda İstanbul Mimarisinde Batılılaşma Süreci, İstanbul-1975, s.105.

⁷¹ CEZAR, Mustafa: "XIX. Yüzyılda Beyoğlu Neden ve Nasıl Gelişti?" XI. TTK Kongresi, Kongreye Sunulan Bildiriler, Ankara- 1994, Cilt: VI, S.2672.

çeşitlenmiş örnekleri mevcuttur. İstanbul dışında da yine Avrupa ile ticari ilişkilerin sonucunda genellikle gayrimüslim toplulukların yoğun olarak yaşadığı özellikle liman kentlerindeki yapıların cephe mimarisine batılı üsluplar etki etmiştir. Ayvalık kent mimarisi de bu yerleşimlerden biridir.

Ayvalık Evleri, plan ve çıkmalı cephe düzeni anlamında geleneksel konut mimari özelliklerini taşısa da cephe düzeni ve süsleme anlayışıyla batılı bir karakter taşımaktadır.

Yunan ana karası ve Avrupa ile kurulan ticari ilişkiler⁷² kentin sosyal ve kültürel yaşamını da etkilemiştir, Ayvalık evlerinin cephe anlayışının oluşmasında bu ticari ilişkilerin etkileri belirgindir. Antik mimarinin anıtsal, simetri ve dengeye dayalı cephe düzeni anlayışıyla yeniden yorumlanmasıyla ortaya çıkan Neo-Klasik üslup, Ayvalık cephe düzenine ve süslemelerine hâkimdir.

Taşın yapı malzemesi olmasının yanı sıra süsleme açısından da önemli bir malzeme olarak değerlendirildiği görülür. Köşe plasterleri pencere ve balkon altlarının konsol uçları ile kapı kemer kuruşlarında taş üzerinde oyma ve kabartma bitkisel motifler görülür.

Balkon ve pencere altlarındaki konsolların uçlarında yaprak motifi ya da yüzeyine bitkisel motiflerin işlendiği uçları helezonik kıvrımlı süsleme öğeleri yerleştirilmiştir (res. 212-213-214-215).

Ayvalık cephe dekorasyonuna katısı bulunan önemli öğelerden biri düşey köşe silmeleridir (res.216). Evin büyüklüğüne kullanılan malzemesini niteliğine göre farklı uygulamaları vardır. Kesme taşların düzgün ve geometrik bir kompozisyonda dizimiyle oluşturmuş silmeler yaygın bir uygulamadır. Kimi silmelerde tam anlamıyla düşey silme olarak şekillendirilmiş ve yuvarlatılmıştır.⁷³ Kapıların sütun

⁷² BAYRAKTAR, Bayram: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Ayvalık Tarihi, Ankara -2002, s.23.

⁷³ ERPİ, Feyyaz: Buca'da Konut Mimarisi. Ankara-1987, s.222.

başlıklarında, uçları vörtlendirilmiş ya da akantus başlıklı bitkisel düzenlemeler görülür (res.217). Bunlar dışında kemer kuruluşunu iki yanında bitkisel bezemeli konsol çıkmaları da süsleme ögesi durumundadır (res.218). Bu süslemeler, Neo Klasik üslubun etkilerini belli eden başlıca öğeler durumundadır Üçgen alınlıklı cephe ya da kapı düzeneği de yine klasik mimariye öykünen tasarımlardır. Bu kuruluşların alınlık uçlarına akroterlerin yerleştirildiği örneklerde bulunur (res.219).

Taş dışında, cephelerdeki pencere demir örgü şebekeleri işlevselliklerinin yanı sıra evlerin süsleme unsurlarından birini oluştururlar. Çiçekliklerin parmaklıkları, giriş kapılarının aydınlık pencereleri, döküm tekniğiyle yapılmış, birbirine geçme şeklinde, geometrik ya da uçları kıvrımlı yatay dikey şeritlerin çeşitli kompozisyonlarından meydana gelmiştir(res.220-221). Ayvalık cephe mimarisinin karakteristik ögesi durumundaki örgü şebekeler süsleme açısından da önemli bir role sahiptirler (res.222).

Demir malzeme ile yapılmış diğer süslemeler Balkon korkulukları ve konsolları dikey, yatay, kıvrımlı vb çeşitli formlara yapılmış kompozisyonlardır.(res.223) Şebeke ve korkulukların yanı sıra madenden ve döküm tekniği ile yapılmış kapı tokmaklarının Ayvalık evlerinin süslemesine önemli katkı sağladığı günümüze kalan örneklerden anlaşılır. Değişik düzenlemelere sahip bu örnekler içinde en sık kullanılan figürler, insan başı ve el biçimleridir (res.224-225).

İç mekânlar, çok yoğun bir süsleme içeriğine sahip değildir. Bunda mekânların kullanım alanı olmaları ve bu nedenle sıklıkla kullanılmamalarından dolayı yıpranmalarının payı büyüktür. Diğer yanda da kapalı olmalarından dolayı ilgisizliğin ve zamanın getirdiği tahribatlar söz konusudur. Sonuçta her iki sebepte evlerin iç mekân süsleme içeriğinin azalmasını ya da tamamen yok olmasını açıklar. Süslemenin mevcut olduğu evlerin en fazla tavanlarında kullanılmıştır. Kalem işi ve alçı kabartma tekniği ile bitkisel motifler uygulanmıştır (res.226-227-228). Batılılaşma dönemin özelliklerinden olan iç mekanın manzara ve natüremort resimlerleriyle süslenmesi, Ayvalık evlerinde de görülen süslemelerdir (res.229).

VII. 7. SONUÇ

Anadolu'da Geleneksel Konut Mimarisi içinde değerlendirilebilecek konutlara sahip yerleşimlerden biri olan Ayvalık, tarihi kent dokusuna ait bu birikim açısından oldukça zengin bir içeriğe sahip olduğu belirtilmelidir. XIX. ve XX. yüzyıla ait konutlardan en azından 1000 tanesi plan ve mimari özelliklerini koruyabilmiş biçimde sağlam ve kullanılır durumdadır. Kent bu kimliğiyle açık hava müzesi durumundadır. Geçmişiyile yaşayabilen bir kent olma özelliğini her sokağı donatan evleriyle ortaya koyar. Bu evler kentin tarihsel ve kültürel belleği durumundadırlar.

Doğanın verdiği zararlar; ilgisizlik; oturanların evin bakımı için yeterli gelir düzeyine sahip olamamaları; evlerin kullanım zorluğundan terk edilmesi; kullanıcı profiline değişmesi; kullanıcı ihtiyaçlarından doğan restorasyonların doğru ve bilinçli yapılmaması; tarihi sit kapsamında olsalar da evlerin korunması ve onarımı ile ilgili mevcut yasal düzenlemelerin esnekliğinden doğan, yasal olmayan değişimlerin özgün yapıyı değiştirmesi; denetimlerin yetersizliği, gibi nedenlerden dolayı konutların zarar gördüğü de açıktır. Bu zararların ve kayıpların en az düzeye inmesini sağlayacak koşulların yaratılması gerekmektedir.

Bu kültürel mirasın daha uzun yıllar sağlam bir şekilde yaşaması hem Ayvalık adına Osmanlı konut araştırmaları adına önemlidir. Özellikle zengin bir konut mimarisine sahip Ayvalık; Geleneksel Konut Mimarisi içerisinde çok önemli bir yere sahiptir. Ayrıca henüz yeterince çalışılmamış Kuzey Batı Anadolu kıyıları ve ada konutları için de en önemli kaynaklarından birini oluşturur. Bu sebeple öncelikle tarihi bir kentte yaşamının bir ayrıcalık olduğunu bilinciyle Ayvalık halkının bu birikime sahip çıkabilmeleri gerekmekte, sonra da Ayvalık kent mimarisi üzerine çeşitli alanlarda yapılacak her türlü çalışmayı, araştırmayı gerçekleştirecek kişilerin varlığına ihtiyaç duyulmaktadır.

KAYNAKÇA

ACAR, Erhan

1997 “Konut” Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt. II, İstanbul, s.1041.

AKIN, Nur

2001 **Balkanlar’da Osmanlı Dönemi Konutları**, İstanbul

AKOK, Mahmut

1951 **Ankara’nın Eski Evleri**, Ankara,

AKYÜREK, Behçet

1976 **Kırkağaç,Savaştepe, Ayvalık, Bergama Civarının Jeolojisi**, Ankara

ARIKAN, Zeki

1988 a “ 1821 Ayvalık İsyanı”, Belleten, Sayı: 202, Ankara, s.571-601.

2001 b “Gömeç ve Çevresinin Tarihsel Gelişimi” Tarihin Kucağında Gömeç Sempozyumu, İzmir, 17-29.

“ 1821 Ayvalık İsyanı”, Belleten, Sayı: 202, Ankara, s.571-601.

AREL, Ayda

1975 a **18.Yüzyılda İstanbul Mimarisinde Batılılaşma Süreci, İstanbul**

1998 b “18. Yüzyılda İzmir Çevresinde Mimari Ortam”,18.yüzyılda Osmanlı Kültür Ortamı Sempozyum Bildirileri, İstanbul, s.9-32.

1999 c “Türk Evi Dedikleri” Bir Anatomi Dersi: Ev, Cogito, İstanbul, Sayı.18, s.18-.209.

ARMANOĞLU, Fahir

2003 **XIX.yüzyılda Siyasi Tarih**, Ankara.

ASATEKİN, Gül

2001 “ Türk Evi Sözcüğünün Düşündürdükleri”, Sanat Tarihinde Terminoloji Sorunları Semineri, Ankara, s.187-198.

BAMMER, Anton

1997 “Çadır Anadolu Evi İlişkisi” Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme”, Habitat II, İstanbul, s.234-248.

BAYRAKTAR, Bayram

2002 **Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Ayvalık Tarihi**, Ankara.

BEKSAÇ, Engin

2000 “Balıkesir İli Ayvalık-Gömeç-İlçelerinde Pre ve Protohistorik Yerleşmeler Yüzey Araştırması.” XVII. Araştırma Sonuçları, Ankara, C.1, s.115-126.

BİLGET, Burhan

1993 **Sivas Evleri**, Ankara

BOZER, Rüstem

1998 **Kula Evleri**, Ankara

BRAUDEL, Fernand

1993 **Akdeniz ve Akdeniz Dünyası**, İstanbul

BÜYÜKMIHÇI, Gonca

2000 “Osmanlı Dönemi Azınlık Evlerinin Mekansal Özellikleri”, Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı Uluslararası Bir Miras”, İstanbul, s.297-302.

CEZAR, Mustafa

1994 “ XIX. Yüzyılda Beyoğlu Neden ve Nasıl Gelişti” XI. TTK Kongresi, Kongreye Sunulan Bildiriler, Ankara, Cilt: VI, s. 2673- 2690.

ÇELİK, Zeynep

1998 **19.yüzyılda Osmanlı Başkenti Değişen İstanbul**, İstanbul

CHAMBERS, Ian

2002 **Göç, Kültür, Kimlik**, İstanbul.

DUMONT, Paul-GEORGEON, François

1976 **Modernleşme Sürecinde Osmanlı Kentleri**, İstanbul

ECZACIBAŞI SANAT ANSİKLOBEDİSİ

1997 “Ekletisizm İstanbul. Cilt.I, İstanbul, s.505.

ELDEM, Edhem-DANİEL Goffman- BRUCE Masters

1999 **Doğu İle Batı Arasında Osmanlı Kenti**, İstanbul

ELDEM, H. Sedat

1954 **Türk Evi Plan Tipleri**, İstanbul

1984 **Türk Evi, Osmanlı Dönemi**, İstanbul

ESMER, M.Ali

1992 **Avanos’un Eski Türk Evleri**, Ankara

ENLİL, Zeynep

2000 “19.Yüzyıl İstanbul’unda Yapı Gelenekleri ve Kent Kültürü”, Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı Uluslararası Bir Miras, İstanbul, s.286-295.

ERGİNSOY, Güliz

2003 “Adalılar ve İnançları: Çanakkale İli Gökçeada ilçesi, Bademli Köyü Ortodoks Rum Cemaati”, Sanat ve İnanç I, İstanbul, s.135-151.

ERİM, Hıfzı

1948 **Ayvalık Tarihi**, Ankara

ERKEN, Sabih

1977 **Ayvalık İlçesinde Bulunan Eserler, Türkiye’de Vakıf Abideler ve Eski Eserler II**, Ankara

ERPİ, Feyyaz

1987 **Buca’da Konut Mimarisi**, Ankara

FAROQHI, Suraiya

2005 **Osmanlı Kültürü ve Gündelik Yaşam**, İstanbul

GÜLER, Sinan

1998 “Kıbrıs Türk Konut Mimarisinde Etkiler” Hacettepe Üniversitesi Sanatta Etkileşim Sempozyumu, Ankara, s.123-133.

GÜNAY, Reha

1981 **Geleneksel Safranbolu Evleri ve Oluşumu**, Ankara.

HİRSCCHON, Renee

1977 **Mübadele Çocukları**, İstanbul.

HOUT, Jean

1978 **Kentlerin Doğuşu**, İstanbul.

İNCEDAYI, Deniz

2001 **Adadan Odaya** , İstanbul

KARPUZ, Haşim

1984 **Erzurum Evleri**, Ankara

KERESTECİ, Mehmet

1981 **Aivali**, Atina

KIYAK, ASLI

1997 Kentin Biçimsel ve Mekansal Kurgusunun Çözümlemesine Dair Bir Yöntem Önerisi ve Ayvalık Örneği. İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul

KURAN, Aptullah

2000 "Yüzyıl Osmanlı Mimarisi" Celal Esad Arseven Anısına Sanat Tarihi Bildiri Seminerleri, İstanbul, s.232-237.

KUYULU, İnci

2002 "İzmir'de Osmanlı Dönemi Yapıları", XIII. Türk Tarih Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler, III.Cilt, II. Kısım, Ankara, s.1187- 1204.

KÜÇÜKERMEN, Önder

1996 **Kendi Mekanının Arayışı İçinde Türk Evi**, İstanbul

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

1984 **Ayvalıkta Tarihsel Dokunun Korunması ve Turizm Amaçlı Korunmasına İlişkin Araştırma**, Ankara

KÜTÜKOĞLU, Mustafa

- 1986 “Yunan İsyanı Sırasında Anadolu ve Adalar Rumlarının Tutumları ve Sonuçları, Tarih Boyunca Türk Yunan İlişkileri” III.Askeri Tarih Semineri, Ankara, s. 133-161.

İLTER, Figen

- 1999 “XIX Yüzyıl Azınlık Yapıları Üzerine Gözlem ve Değerlendirmeler XII. TTK Kongresi, Kongreye Sunulan Bildiriler, Cilt.III, Ankara, 1059-1072 .

LEVİ, E. Akyüz

- 2000 “Batı Anadolu Kıyıları Konut Mimarisi’nin Ege Adalarındaki Örneklerle Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi”, Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı Uluslararası Bir Miras, İstanbul, s.277-285.

MADRAN, Emre

- 1994 “XIX. yüzyıl Sonunda Yapı Alanında Çalışanlar,” X .Türk Tarih Kongresi, Kongreye Sunulan Bildiriler, Cilt. V, Ankara, s. 2461- 2469.

PSARROS, Dimitri

- 1979 “Ayvalık’ın Kentsel Tarihi” Ege’de Sanat ve Tarih Sempozyumuna Sunulan Bildiriler, Midilli, s.65-71.

SAKAOĞLU, Necdet

- 1978 **Divriği’de Ev Mimarisi**, İstanbul

SAYAN, Yüksek

- 2001 **Bitlis Evleri**, Ankara.

SERTTAŞ, Nurhan

- 1989 **Ayvalık’ta Kentleşme Hareketleri ve Konut Tipleri**, İzmir

SOYSAL, Mine

2003 **Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşmenin Öyküsü**, İstanbul

SÖNMEZ, Zeki

1999 “Son Dönem Osmanlı Mimarlığında Yabancı Sanatçı Sorunu ve İtalyan Asıllı Sanatçılar”, Celal Esad Arseven Anısına Sanat Tarihi Bildirileri, İstanbul s.309-310.

KASABA, Reşat

1994 “İzmir” **Doğu Akdeniz’de Liman Kentleri**, 1800-1914, İstanbul

SÖZEN, Metin

2001 **Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü**, İstanbul.

ŞENOCAK, Bülent

2003 **Levant’ın Yıldızı İzmir Levantenler Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler**, Ankara

TANCOĞNE, M. Jack

2003 **İzmir’e Ege Adalarına ve Girit’e Seyahat**, İstanbul

TANYELİ, Uğur

1997 “Osmanlı Barınma Kültüründe Batılılaşma-Modernleşme: Yeni Bir Simgeler Dizgesinin Oluşumu” Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme, Habitat II, İstanbul, s.284-298.

TOSUN, Ç.Buket

2006 Bartın Asma Sokaktaki Geleneksel Konutların Kullanıcı Karakterine Göre Yeniden Düzenlenmesi: İkizev, Karadeniz Araştırmaları Sempozyum Bildirileri, Ankara, 231-250.

ÜNVERDİ, Levent

- 1990 Ayvalık Merkezi Kentsel Sit Alanı Koruma-Geliştirme Projesi.Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Şehir Bölge Planlama Bölümü Basılmamış Lisans Tezi, İzmir

YENİŞEHİRLİOĞLU, Filiz

- 2002 Kültür Mirası, Kültürel Kimlik ve Yerel Yönetimler” Türkiye’de Tarihi Kent Dokularının Korunması ve Geleceğe Taşınması Sempozyumu, Antalya, s.69-75.

YILDIRIM GÖNÜL, Bilge

- 2004 Batı Anadolu’daki Kültürel Çeşitliliğin Geleneksel Konut Mimarisindeki Değişimine Yansıması -19 ve 20. Yüzyıllarda Ayvalık, Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Bölümü Restorasyon Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, İzmir .

YILMAZ, Elif

- 2005 Türk- Yunan Nüfus Mübadelesi ve Ayvalık, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslar arası İlişkiler Bilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul.

YÜCEL, Attila

- 1997 İstanbul’da XIX.yüzyılın Kentsel Konut Biçimleri”, Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut Ve Yerleşme, Habitat II, İstanbul, s.298-312.

RESİMLER

EKLER